

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XI

R O K 1 9 5 5

TOM I

(nr 1—4)

dedykowany

ZYGMUNTOWI WOJCIECHOWSKIEMU

*w 30-lecie działalności profesorskiej
i 10-lecie pracy w Instytucie Zachodnim
(1925—1945—1955)*

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 5 5

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1955

ARTYKUŁY

	Str.
Barycz Henryk, Związki intelektualne Pomorza z Uniwersytetem Krakowskim w XIV—XVII w.	233
Bierut Bolesław, Przemówienie we Wrocławiu	465
Głowacki Włodzimierz, Niektóre problemy gospodarcze Niemiec w 10 lat po drugiej wojnie światowej	704
Kaczmarczyk Zdzisław, „Ziemie Staropolski“	496
Kamiński Andrzej Józef, Zagadnienie niemieckie w publikacjach Instytutu Zachodniego	531
Kowalenko Władysław, Dalsze badania nad starosłowiańskimi portami na Bałtyku w IX—XIII w. (z 2 mapami i 2 ilustr.)	164
Kraszewski Tadeusz, Życie artystyczne Poznania	88
Krzymień Edmund, Rozwój oświaty w Poznaniu ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa podstawowego	73
Linette Eugeniusz, Ochrona i konserwacja zabytków w Poznańskim	113
Matuszewski Józef, Ręka pańska	598
Piwarowski Kazimierz, Sprawa Polski i Niemiec, sprawa pokoju	1
Rutkowska-Płachcińska Anna, Uwagi o gospodarce hodowlanej w Polsce w XIII i XIV w.	584
Pollak Michał, Instytut Zachodni, Powstanie i rozwój organizacyjny	469
Pospieszalski Karol Marian, Dzieje okupacji hitlerowskiej w pracy Instytutu Zachodniego	543
Rudnicki Mikołaj, Najnowsze prace o pochodzeniu polskiego języka literackiego	209
Ryszka Franciszek, O pracy Oddziału Wrocławskiego Instytutu Zachodniego	506
Szczaniecki Michał, Wkład Instytutu Zachodniego w badania nad Ziemią Lubuską i jej dziejami	514
Lehr-Spiławiński Tadeusz, Słowianoznawstwo w pracach i wydawnictwach Instytutu Zachodniego w latach 1945—1954	551
Tymieniecki Kazimierz, Z dziejów tworzenia się Europy w X w.	126
Walentynowicz Maria, Biblioteka Instytutu Zachodniego	561
Waszak Stanisław, Poznań w świetle badań demograficzno-statystycznych (z wykresami)	5
Wąsicki Jan, Rozdawnictwo dóbr ziemskich w Prusach Południowych w latach 1796—1797	693
Wędzki Andrzej, Radzim zapomniany gród kasztelański nad Wartą (z 3 mapkami)	565
Wędzki Andrzej, Problematyka pomorska w pracach Instytutu Zachodniego	518
Winowski Leszek, Stosunki między biskupstwem wrocławskim a metropolią gnieźnieńską w l. 1740—1743	613
Kiełczewska-Zaleska Maria, Osieki na Pomorzu Gdańskim	198
Kiełczewska-Zaleska Maria, Problematyka geograficzna w pracach Instytutu Zachodniego	487
Ziółkowski Janusz, Osiągnięcia gospodarcze Poznania	43

MATERIAŁY

Chojnacki Władysław, Niemieckie i polskie bibliografie b. Prus Wschodnich i Pomorza Gdańskiego	744
Durczewski Dobromir, Badania archeologiczne w Słupcy, w pow. konińskim (z 2 mapkami i 2 ilustracjami)	376

Dymaczewski Aleksander, Osadnictwo wczesno-średniowieczne w południowej części Ostrowa Tumskiego w Poznaniu (z 9 ilustracjami)	357
Gomolec Ludwik, Pamiętnik Tomasza Szalczyńskiego o powstaniu ludowym w Wielkopolsce w r. 1848 (1 ryc.)	249
Górski Karol, Zastosowanie kalendarza przyrostów drzewnych do ustalania chronologii wczesnego średniowiecza	726
Knapowska Wisława, Ewaryst Estkowski w świetle badań współczesnych	266
Kowalenko Halina, Solski w Poznaniu w 1882—83 r.	272
Leciejewicz Lech, Osadnictwo wczesno-średniowieczne w południowej części Ostrowa Tumskiego w Poznaniu (z 9 ilustracjami)	357
Pospieszalski Karol Marian, Z pamiętnika profesora „Reichsuniversität Posen“	275
Pospieszalski Karol Marian, Materiały do sprawy eksterminacji w tzw. Kraju Warty (z 2 ilustr.)	298
Pospieszalski Karol Marian, Ostatnie dni „generalnego gubernatora“ H. Franka w Polsce	354
Pospieszalski Karol Marian, Dzień 2 września 1939 w Torzeńcu i Wyszanowie	730
Sajkowski Alojzy, Okoliczności i data śmierci Krzysztofa Opalińskiego	244
Serwański Edward, Materiały do sprawy eksterminacji w tzw. Kraju Warty (z 2 ilustracjami)	298

OCENY I OMÓWIENIA

Kamiński Andrzej Józef, Od militarystyki do faszyzmu niemieckiego (omówienie Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte, s. 3—4/1945)	383
Serwański Edward, Wiking-Ruf, Zeitschrift der Hilfsgemeinschaften der Soldaten der ehemaligen Waffen-SS	751
Eggers H. J., Der römische Import im freien Germanien (omówiła K. Przeżoźna)	409
W. Filipowiak, R. Kiersnowski, T. Wieczorowski, Szczecin i Wolin we wczesnym średniowieczu (omówił A. Wędzki)	404
Fritze W., Die fränkische Schwurfreundschaft der Merowingerzeit (omów. R.)	414

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Hilczarówna Zofia, Obchód 70-lecia urodzin prof. dra J. Kostrzewskiego	416
Kowalenko Władysław, Sprawozdanie Sekretariatu Redakcji Słownika Starożytności Słowiańskich ze stanu i postępu prac w roku 1945	420
Witkowski Michał, Wystawa „Nauka i kultura Poznania w dziesięciolecie Polski Ludowej“ w Muzeum Narodowym w Poznaniu	418
Publiczna Sesja Odczytowa Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk dla uczczenia 10-lecia oswobodzenia Poznania	763

WSPÓLCZESNA CZECHOSŁOWACJA

Kamiński Andrzej Józef, Nowy rząd w nowym roku	427
--	-----

KRONIKA NIEMIEC WSPÓLCZESNYCH

Kamiński Andrzej Józef, Życie polityczne	433
Serwański Edward, Życie gospodarcze	451
Serwański Edward, Życie kulturalne	456

NEKROLOGI

Dobrzycka Anna, Józefa Orańska	425
--------------------------------	-----

LISTY DO REDAKCJI

List prof. Kazimierza Popiołka	462
--------------------------------	-----

Z ŻYCIA INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Uroczyste zebranie Koła Instytutowego TPPR dla uczczenia dziesięciolecia paktu polsko-radzieckiego	462
--	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

K. Piwarski, Sprawa Polski i Niemiec, sprawa pokoju	1
---	---

W DZIESIĘCIOLECIE WYZWOLENIA POZNANIA

S. Waszak, Poznań w świetle badań demograficzno-statystycznych	5
J. Ziółkowski, Osiągnięcia gospodarcze Poznania	43
E. Krzymień, Rozwój oświaty w Poznaniu ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa podstawowego	73
T. Kraszewski, Życie artystyczne Poznania	88
E. Linette, Ochrona i konserwacja zabytków w Poznańskim	113

ARTYKUŁY

K. Tymieniecki, Z dziejów tworzenia się Europy w X w.	126
W. Kowalenko, Dalsze badania nad starosłowiańskimi portami na Bałtyku w IX—XIII w.	164
M. Kielczewska-Zaleska, Osieki na Pomorzu Gdańskim	198
M. Rudnicki, Najnowsze prace o pochodzeniu polskiego języka literackiego	209
H. Barycz, Związki intelektualne Pomorza z Uniwersytetem Krakowskim w XIV—XVII w.	233

MATERIAŁY

A. Sajkowski, Okoliczności i data śmierci Krzysztofa Opalińskiego	244
L. Gomolec, Pamiętnik Tomasza Szalczyńskiego o powstaniu ludowym w Wielkopolsce w r. 1848	249
W. Knapowska, Ewaryst Estkowski w świetle badań współczesnych	266
H. Kowalenko, Solski w Poznaniu w 1882/83 roku	272
*	
K. M. Pospieszalski, Z pamiętnika profesora „Reichsuniversität Posen“	275
K. M. Pospieszalski, E. Serwański, Materiały do sprawy eksterminacji w tzw. Kraju Warty	298
K. M. Pospieszalski, Ostatnie dni „generalnego gubernatora“ H. Franka w Polsce	354
*	
A. Dymaczewski, L. Leciejewicz, Osadnictwo wczesno-średniowieczne w południowej części Ostrowa Tumskiego w Poznaniu	357
D. Durczewski, Badania archeologiczne w Słupcy, w pow. konińskim, w 1954 r.	376

OCENY I OMÓWIENIA

A. J. Kamiński, Od militarystyki do faszyzmu niemieckiego (omówienie Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte, z. 3—4/1954)	383
W. Filipowiak, R. Kiersnowski, T. Wieczorowski, Szczecin i Wolin we wczesnym średniowieczu (omówił A. Wędzki)	404
H. J. Eggers, Der römische Import im freien Germanien (omówiła K. Przewoźna)	409
W. Fritze, Die fränkische Schwurfreundschaft der Merowingerzeit (omów. R.)	414

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Z. Hilczerówna, Obchód 70-lecia urodzin prof. dra J. Kostrzewskiego	416
M. Witkowski, Wystawa „Nauka i kultura Poznania w dziesięciolecie Polski Ludowej” w Muzeum Narodowym w Poznaniu	418
W. Kowalenko, Sprawozdanie Sekretariatu Redakcji Słownika Starożytności Słowiańskich ze stanu i postępu prac w roku 1954	420

NEKROLOGI

A. Dobrzycka, Józefa Orańska	425
------------------------------	-----

WSPÓŁCZESNA CZECHOSŁOWACJA

A. J. Kamiński, Nowy rząd w nowym roku	427
--	-----

KRONIKA NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

A. J. Kamiński, Życie polityczne	433
E. Serwański, Życie gospodarcze	441
E. Serwański, Życie kulturalne	458

LISTY DO REDAKCJI

List prof. Kazimierza Popiołka	462
--------------------------------	-----

Na okładce: Fragment sklepienia sali „Odrodzenia” w ratuszu poznańskim z r. 1555.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Mieczysław Suchocki — redaktor naczelny, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
Zygmunt Wojciechowski, Magdalena Staszewska — sekretarz redakcji

RADA REDAKCYJNA

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
Zdzisław Kepiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Tadeusz Lehr-
Splawiński, Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wystouch, Maria Kietczewska-
Zaleska.

Korektorzy naukowcy: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

BP/1000

KOMITET REDAKCYJNY:

Mieczysław Suchocki — *redaktor naczelny*, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
Magdalena Staszewska — *sekretarz redakcji*.

RADA REDAKCYJNA:

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
Zdzisław Kepiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Tadeusz Lehr-Splawiński,
Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wysłouch, Maria Kielczewska-Zaleska.

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

SPIS TREŚCI

<i>B. Bierut</i> , Przemówienie we Wrocławiu	465
--	-----

W DZIESIĘCIOLECIE INSTYTUTU ZACHODNIEGO

<i>M. Pollak</i> , Instytut Zachodni, Powstanie i rozwój organizacyjny	469
<i>M. Kiełczewska-Zaleska</i> , Problematyka geograficzna w pracach Instytutu Zachodniego	487
<i>Z. Kaczmarczyk</i> , „Ziemie Staropolskie”	498
<i>F. Ryszka</i> , O pracy Oddziału Wrocławskiego Instytutu Zachodniego	506
<i>M. Szczaniecki</i> , Wkład Instytutu Zachodniego w badania nad Ziemią Lubuską i jej dziejami	514
<i>A. Wędzki</i> , Problematyka pomorska w pracach Instytutu Zachodniego	518

<i>A. J. Kamiński</i> , Zagadnienia niemieckie w publikacjach Instytutu Zachodniego	531
<i>K. M. Pospieszalski</i> , Dzieje okupacji hitlerowskiej w pracy Instytutu Zachodniego	543

<i>T. Lehr-Splawiński</i> , Słowianoznawstwo w pracach i wydawnictwach Instytutu Zachodniego w latach 1945—1954	551
---	-----

<i>M. Walentynowicz</i> , Biblioteka Instytutu Zachodniego	561
--	-----

ARTYKUŁY

<i>A. Wędzki</i> , Radzim, zapomniany gród kasztelański nad Wartą	565
<i>A. Rutkowska-Płachcińska</i> , Uwagi o gospodarce hodowlanej w Polsce w XIII i XIV w.	584
<i>J. Matuszewski</i> , Ręka pańska	598
<i>L. Winowski</i> , Stosunki między biskupstwem wrocławskim a metropolią gnieźnieńską w l. 1740—1748	613
<i>J. Wąsicki</i> , Rozdawnictwo dóbr ziemskich w Prusach Południowych w latach 1796—1797	693

W. Głowacki, Niektóre problemy gospodarcze Niemiec w 10 lat po drugiej wojnie światowej	704
---	-----

MATERIAŁY

K. Górski, Zastosowanie kalendarza przyrostów drzewnych do ustalania chronologii wczesnego średniowiecza	726
K. M. Pospieszalski, Dzień 2 września 1939 w Torzeńcu i Wyszanie	730
W. Chojnacki, Niemieckie i polskie bibliografie b. Prus Wschodnich i Pomorza Gdańskiego	744

OCENY I OMÓWIENIA

E. Serwański, Wiking-Ruf, Zeitschrift der Hilfsgemeinschaften der Soldaten der ehemaligen Waffen-SS	751
---	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Publiczna Sesja Odczytowa Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk dla uczczenia 10-lecia oswobodzenia Poznania	763
---	-----

Z ŻYCIA INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Uroczyste zebranie Koła Instytutowego TPPR dla uczczenia dziesięciolecia paktu polsko-radzieckiego	765
--	-----

Na okładce: Siedziba Instytutu Zachodniego w Poznaniu, przy ul. Chełmońskiego 1.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Mieczysław Suchocki — redaktor naczelny, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
 Magdalena Staszewska — sekretarz redakcji

RADA REDAKCYJNA

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
 Zdzisław Kepiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Tadeusz Lehr-
 Splawiński, Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wystouch, Maria Kielczewska-
 Zaleska.

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XI
R O K 1 9 5 5

TOM II
(nr 5—8) 12

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 5 5

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1955

ARTYKUŁY

	Str.
Chodera Jan, Polska i Polacy w twórczości Gerharta Hauptmanna	482
Kamiński Andrzej Józef, Piąta rocznica układu zgorzeleckiego	335
Kofta Maria, Henryk Heine a sprawy polskie	455
Kuczyński Stefan M., Korektury historyczne do Krzyżaków Henryka Sienkiewicza	503
Maciejewski Jarosław, O Bartku zwycięzcy Henryka Sienkiewicza	527
Naganowski Egon, Twórczość Anny Seghers	132
Nowak Kazimierz, Z dziejów Republiki Weimarskiej	339
Pędziński Zbigniew, W drodze do epopei narodowej	496
Serwański Edward, Piąta rocznica układu zgorzeleckiego	335
Skubiszewski Krzysztof, Umowy paryskie z 23 października 1954 r.	64
Sosnowski Kirył, Hitlerowskie zbrodnie wobec dziecka	374
Tomala Jerzy, Bilans dziesięciolecia budownictwa pokojowej gospodarki na terenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej (1945—1955)	430
Wiewióra Bolesław, Poczdamskie decyzje o granicy Odra-Nysa Łużycka	22
Wojciechowski Zygmunt, Od Wersalu do Poczdamu	6
Zawadzki Aleksander, Przemówienie w 10 rocznicę powrotu Z. Śląskich do Ojczyzny	1
Ziółkowski Janusz, Międzynarodowe Targi Poznańskie w przeszłości i obecnie	161

MATERIAŁY

Barycz Henryk, Losy zakładów naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w okresie okupacji hitlerowskiej 1939—1945	395
Bossowski Józef Jan, Uniwersytet Poznański na początku hitlerowskiej okupacji	580
Pospieszalski Karol Marian, Uniwersytet Poznański na początku hitlerowskiej okupacji	580
Pospieszalski Karol Marian, Z masowych egzekucji we wrześniu 1939 r.	223
Serwański Edward, Materiały do sprawy eksterminacji w tzw. Kraju Warty, powiaty: Wieluń — woj. łódzkie, Gostynin — woj. warszawskie	616
Tymieniecki Kazimierz, Uniwersytet Poznański na początku hitlerowskiej okupacji	580
Wojciechowski Zygmunt, Uniwersytet Poznański na początku hitlerowskiej okupacji	580

MICKIEWICZIANA

Feyl Othmar, Nieznany list Adama Mickiewicza z 1829 r. do Otylii v. Goethe (z fotokopią listu)	671
--	-----

OCENY I OMÓWIENIA

B. Wiewióra, Kulisy niemieckiego rewizjonizmu (omówienie książki J. Sawicki Od Norwimbergi do układu norwimbergi)	***
---	-----

	Str.
E. S. Pomnik Czynu Powstańczego	232
J. Kosidecki i W. Kozłowski, Bibliografia piśmiennictwa polskiego za lata 1944—1953 o hitlerowskich zbrodniach wojennych (omówił K. M. Pospieszalski)	236
Rocznik Prawa Morskiego 1954 (omówił J. Fabian)	238
L. Santifaller, Über die Urkunde für das Breslauer St. Vinzenz-Stift vom Jahre 1139—1149 (mit 4 Abb.). Mitteilungen des österreichischen Staatsarchivs, t. VI, Wien 1953, s. 9—33 (omówił J. M.)	238

POLEMIKI I DYSKUSJE

Dembińska Maria, W sprawie badań nad gospodarką hodowlaną w Polsce w XIII i XIV w.	622
--	-----

WSPÓLCZESNA CZECHOSŁOWACJA

Kamiński Andrzej Józef, Plan i budżet Republiki	244
Kamiński Andrzej Józef, Dziesięciolecie nowej Republiki	627

KRONIKA NIEMIEC WSPÓLCZESNYCH

Kamiński Andrzej Józef, Bońska ustawa o zaciągu robotniczym	251
Kamiński Andrzej Józef, Życie polityczne	255, 635
Serwański Edward, Życie gospodarcze	270, 655
Serwański Edward, Życie kulturalne	279, 663

KRONIKA NAUKOWA

Uroczystość 30-lecia prof. Z. Wojciechowskiego i 10-lecia pracy w Instytucie Zachodnim	288
Walne Zebranie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk	312
Wędzki Andrzej, 900-lecie miasta Bytomia	310
Zajchowska Stanisława, „Dni Nauki i Kultury“ we Wrocławiu	305
Zajchowska Stanisława, Pierwsza Regionalna Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Stalinogrodzie	307

NEKROLOGI

Kaczmarczyk Kazimierz, Zygmunt Lisowski (1880—1955)	314
Pawlikowski Witold, Józef Winiewicz	317
Nekrolog profesora Zygmunta Wojciechowskiego, dyrektora Instytutu Zachodniego	335

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Historische Zeitschrift o Przeglądzie Zachodnim	670
Niemcy zachodnie o Przeglądzie Zachodnim	333
Walne Zebranie Instytutu Zachodniego	321

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Str.

Przemówienie Aleksandra Zawadzkiego	1
Z. Wojciechowski, Od Wersalu do Poczdamu	6
B. Wiewióra, Poczdamskie decyzje o granicy Odra—Nysa Łużycka	22
K. Skubiszewski, Umowy paryskie z 23 października 1954 r.	64
E. Naganowski, Twórczość Anny Seghers	132
J. Ziółkowski, Międzynarodowe Targi Poznańskie w przeszłości i obecnie	161

MATERIAŁY

K. M. Pospieszalski, Z masowych egzekucji we wrześniu 1939 r.	223
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

E. S., Pomnik Czynu Powstańczego	232
B. Wiewióra, Kulisy niemieckiego rewizjonizmu (omówienie książki: J. Sawicki, Od Norymbergi do układu paryskiego)	233
J. Kosicki i W. Kozłowski, Bibliografia piśmiennictwa polskiego za lata 1944—1953 o hitlerowskich zbrodniach wojennych (omówił K. M. Pospieszalski)	236
L. Santifaller, Über die Urkunde für das Breslauer St. Vinzenz- Stift vom Jahre 1139—1149 (mit 4 Abb.) Mitteilungen des öster- reichischen Staatsarchivs, t. VI. Wien 1953, s. 9—33 (omówił J. M.)	238
Rocznik Prawa Morskiego 1954 (omówił J. Fabian)	238

WSPÓLCZESNA CZECHOSŁOWACJA

A. J. Kamiński, Plan i budżet Republiki	244
---	-----

KRONIKA NIEMIEC WSPÓLCZESNYCH

A. J. Kamiński, Bońska ustawa o zaciągu ochotniczym	251
A. J. Kamiński, Życie polityczne	255
E. Serwański, Życie gospodarcze	270
E. Serwański, Życie kulturalne	279

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Uroczystość 30-lecia profesury prof. Z. Wojciechowskiego i 10-lecia pracy w Instytucie Zachodnim	288
S. Zajchowska, „Dni Nauki i Kultury“ we Wrocławiu	305
S. Zajchowska, Pierwsza Regionalna Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Stalinogrodzie	307
A. Wędzki, 900-lecie miasta Bytomia	310
Walne Zebranie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk	312

NEKROLOGI

K. Kaczmarczyk, Zygmunt Lisowski (1880—1955)	314
W. Pawlikowski, Józef Winiewicz	317

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Walne Zebranie Instytutu Zachodniego	321
Z. W. Dyskusja o zakres tematyki Przeglądu Zachodniego	331
Niemcy zachodnie o Przeglądzie Zachodnim	333

Na okładce: Pomnik Czynu Powstańczego na Górze św. Anny.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Mieczysław Suchocki — redaktor naczelny, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
Zygmunt Wojciechowski, Magdalena Staszewska — sekretarz redakcji

RADA REDAKCYJNA

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
Zdzisław Kepiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Karol Marian Pospieszalski,
Tadeusz Lehr-Splawiński, Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wystouch,
Maria Kielczewska-Zaleska

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

Nr zam. 280/118 - Ark. wyd. 36, druk. 20¹/₂, - Druk rozpocz. 21. 6. 1955 - Druk ukończ. we wrześniu 1955
Nakład 1412 Drukowano na papierze drukowym satyn. kl. V, form. 70×100/16, g 60. K-6-938

POZNAŃSKA DRUKARNIA NAUKOWA, ULICA FREDRY 10

Bp/1000

KOMITET REDAKCYJNY:

Mieczysław Suchocki — *redaktor naczelny*, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
Zygmunt Wojciechowski, Magdalena Staszewska — *sekretarz redakcji*.

RADA REDAKCYJNA:

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
Zdzisław Kępiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Tadeusz Lehr-Splawiński,
Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wysłouch, Maria Kiełczewska-Zaleska.

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

Str.

- Nekrolog profesora Zygmunta Wojciechowskiego, dyrektora Instytutu Zachodniego przed s. 335

ARTYKUŁY

- A. J. Kamiński i E. Serwański, Piąta rocznica układu zgorzeleckiego 335
- K. Nowak, Z dziejów republiki weimarskiej 339
- K. Sosnowski, Hitlerowskie zbrodnie wobec dziecka 374
- J. Tomala, Bilans dziesięciolecia budownictwa pokojowej gospodarki na terenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej (1945—1955) 430
- M. Kofta, Henryk Heine a sprawy polskie 455
- J. Chodera, Polska i Polacy w twórczości Gerharta Hauptmanna 482
- Z. Pędziński, W drodze do epopei narodowej 496
- St. M. Kuczyński, Korektury historyczne do „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza 503
- J. Maciejewski, O „Bartku zwycięzcy” Henryka Sienkiewicza 527

MATERIAŁY

- J. J. Bossowski, K. M. Pospieszalski, K. Tymieniecki, Z. Wojciechowski, Uniwersytet Poznański na początku hitlerowskiej okupacji 580
- H. Barycz, Losy zakładów naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w okresie okupacji hitlerowskiej 1939—1945 595
- E. Serwański, Materiały do sprawy eksterminacji w tzw. Kraju Warty 616

POLEMIKI I DYSKUSJE

- M. Dembińska, W sprawie badań nad gospodarką hodowlaną w Polsce w XIII i XIV w. 622

WSPÓLCZESNA CZECHOSŁOWACJA

A. J. Kamiński, Dziesięciolecie nowej Republiki 627

KRONIKA NIEMIEC WSPÓLCZESNYCH

A. J. Kamiński, Życie polityczne 635

E. Serwański, Życie gospodarcze 655

E. Serwański, Życie kulturalne 663

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Historische Zeitschrift o Przeglądzie Zachodnim 670

MICKIEWICZIANA

O. Feyl, Nieznany list Adama Mickiewicza z 1829 r. do Otylli v. Goethe
(z fotokopią listu) 671

Na okładce: Przemarsz Polaków przez Niemcy w r. 1832.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Mieczysław Suchocki — redaktor naczelny, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
Zygmunt Wojciechowski, Magdalena Staszewska — sekretarz redakcji

RADA REDAKCYJNA

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
Zdzisław Kepiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Karol Marian Pospie-
szalski, Tadeusz Lehr-Spławiński, Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wystouch,
Maria Kiełczewska-Zaleska

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XI
R O K 1 9 5 5

TOM III

(nr 9—12)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 5 5

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1955

ARTYKUŁY

Cieślak Tadeusz i Witt Stefan, Problem reformy pruskiego prawa wyborczego na ziemiach pomorskich w latach 1905—1907	112
Damborský Jiří patrz Opelik Jiří i Damborský Opelik Jiří i Damborský Jiří, Literatura czeska ubiegłego dziesięciolecia	41
Piłch Andrzej, Wpływ rewolucji 1905—1907 r. na walkę mas pracujących Śląska Cieszyńskiego	120
Slizinski Jerzy, E. Orzeszkowa i G. Zapolska a Czesi	64
Wiewióra Bolesław, Granica na Odrze i Nysie Łużyckiej jako element stabilizacji pokoju i bezpieczeństwa w Europie (z 2 mapami)	1
Witt Stefan, patrz Cieślak Tadeusz	
Zajchowski Jan, Zagadnienia gospodarki wodnej w okręgach przemysłowych na przykładzie województwa stalinogrodzkiego (z 2 mapami)	213
Ziółkowski Janusz, Rozwój demograficzny i przestrzenny Stalinogrodu na tle warunków społeczno-gospodarczych (z 6 mapami i 1 wykresem)	139

MATERIAŁY

Formanowicz Janina, Literatura czeska i słowacka w Polsce w latach 1945—1954	238
Rombowski Aleksander, Biblioteka kaznodziei polskiego we Wrocławiu	243
Roszkowska Wanda, Nieznany list Jerzego Samuela Bandtkiego	251

OCENY I OMÓWIENIA

Kochański Witold, Nowa książka o Łużyczanach i ich literaturze (omów. książki: A. Frint, Lužičti Srbove a jejich pisemnictvi	284
Labuda Gerard, Nowe formy życia Serbów Łużyckich (omów. książek: Kurt Krenz, Domowina, die nationale Organisation der Lausitzer Sorben, J. Handrick, Die Deutsche Demokratische Republik auch das Vaterland der Sorben	281
Straszewski Michał, Nauka Husa i jej znaczenie w tradycji czeskiego narodu (omów. książki Milana Machovca, Husove učeni a vyznam v tradici českeho naroda	264
Walentyńowicz Maria, Austriacka Biblioteka Narodowa (omów. książki: Die Oesterreichische Nationalbibliothek, Festschrift hrsg zum 25 jährigen Jubiläum des Generaldirektors Univ. Prof. Dr Josef Bick)	286
Żyga Aleksander, Czeska historia literatury polskiej (omów. książki: Karola Krejczego Dějiny polské literatury)	275
Czeskosłowackie przewodniki po wystawach archeologicznych (omów. T. Malinowski)	296

S. Kulczyński, Udział Wrocławia w odbudowie nauki polskiej (omów. M. Pater)	293
Kwartalnik Opolski 1955, z. 2 (omów. T. Nuckowski)	298
Polsko. Bibliografický ukazatel literatury (omów. J. Formanowicz)	294

POLEMIKI I DYSKUSJE

Dobrowolska Agnieszka, O przemianach etnicznych Pomorza Zachodniego. Uwagi na marginesie książki K. Ślaskiego	301
---	-----

KORESPONDENCJE

Merczyński Władysław, Śląsk odkryty na nowo (z ilustracją)	259
Szwejkowska Helena, Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu w świetle obchodu swego dziesięciolecia	257

WSPÓŁCZESNA CZECHOSŁOWACJA

Fabian Jerzy, Problematyka prawa międzynarodowego i prywatnego w konwencji polsko-czechosłowackiej o wzajemnym obrocie prawnym	308
Kamiński Andrzej Józef, U progu nowego planu pięcioletniego (1956—1960)	313
Z. W., 30-lecie pracy naukowej prof. Józefa Macúrka	304

KRONIKA NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

Kamiński Andrzej Józef, Życie polityczne	323
Serwański Edward, Życie gospodarcze	360
Serwański Edward, Życie kulturalne	369
E. S., Sprawy badania dziejów w Niemieckiej Republice Demokratycznej	321

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Gacek Stanisław, Konferencja naukowa w Poznaniu poświęcona rewolucji 1905—1907 r.	379
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Pogrzeb i pożegnanie zmarłego Dyrektora Instytutu Zachodniego prof. dra Zygmunta Wojciechowskiego (6 zdjęć)	382
---	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Str.

- B. Wiewióra*, Granica na Odrze i Nysie Łużyckiej jako element stabilizacji pokoju i bezpieczeństwa w Europie 1
- J. Opelik i J. Damborský*, Literatura czeska ubiegłego dziesięciolecia 41
- J. Słizinski, E. Orzeszkowa i G. Zapolska a Czesi* 64
- T. Cieślak i S. Witt*, Problem reformy pruskiego prawa wyborczego na ziemiach pomorskich w latach 1905—1907 112
- A. Pilch*, Wpływ rewolucji 1905—1907 r. na walkę mas pracujących Śląska Cieszyńskiego 120
- J. Ziółkowski*, Rozwój demograficzny i przestrzenny Stalinogrodu na tle warunków społeczno-gospodarczych 139
- J. Zajchowski*, Zagadnienia gospodarki wodnej w okręgach przemysłowych na przykładzie województwa stalinogrodzkiego 213

MATERIAŁY

- J. Formanowicz*, Literatura czeska i słowacka w Polsce w latach 1945—1954 238
- A. Rombowski*, Biblioteka kaznodziei polskiego we Wrocławiu 243
- W. Roszkowska*, Nieznany list Jerzego Samuela Bändtkiego 251

KORESPONDENCJE

- H. Szwejowska*, Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu w świetle obchodu swego dziesięciolecia 257
- W. Merczyński*, Śląsk odkryty na nowo 259

OCENY I OMÓWIENIA

- M. Straszewski*, Nauka Husa i jej znaczenie w tradycji czeskiego narodu (omów. książki: Milana Machovca, Husove učeni a vyznam v tradici českeho naroda) 264
- A. Zyga*, Czeska historia literatury polskiej (omów. książki: Karola K r e j c z e g o Dějiny polské literatury) 275
- G. Labuda*, Nowe formy życia Serbów Łużyckich (omów. książek: Kurt K r e n z, Domowina, die nationale Organisation der Lausitzer Sorben, J. H a n d r i c k, Die Deutsche Demokratische Republik auch das Vaterland der Sorben) 281
- W. Kochoński*, Nowa książka o Łużyczanach i ich literaturze (omów. książki: A. F r i n t, Lužičti Srbové a jejich písemnictví) 284

M. Walentynowicz, Austriacka Biblioteka Narodowa (omów. książki: Die Oesterreichische Nationalbibliothek. Festschrift hrsg zum 25. jährigen Jubiläum des Generaldirektors Univ. Prof. Dr Josef Bick) . . .	286
S. Kulczyński, Udział Wrocławia w odbudowie nauki polskiej. (omów. M. Pater)	293
Polsko. Bibliografický ukazatel literatury (omówiła J. Formanowicz)	294
Czeskosłowackie przewodniki po wystawach archeologicznych (omów. T. Malinowski)	296
Kwartalnik Opolski 1955, z. 2 (omów. T. Nuckowski)	298

POLEMIKI I Dyskusje

A. Dobrowolska, O przemianach etnicznych, Pomorza Zachodniego. Uwagi na marginesie książki K. Śląskiego	301
---	-----

WSPÓLCZESNA CZECHOSŁOWACJA

Z. W. 30-lecie pracy naukowej prof. Józefa Macúrka	304
J. Fabian, Problematyka prawa międzynarodowego i prywatnego w konwencji polsko-czechosłowackiej o wzajemnym obrocie prawnym	308
A. J. Kamiński, U progu nowego planu pięcioletniego (1956—1960).	313

KRONIKA NIEMIEC WSPÓLCZESNYCH

E. S., Sprawy badania dziejów w Niemieckiej Republice Demokratycznej	321
A. J. Kamiński, Życie polityczne	323
E. Serwański, Życie gospodarcze	360
E. Serwański, Życie kulturalne	369

Z KRONIKI NAUKOWEJ

S. Gacek, Konferencja naukowa w Poznaniu poświęcona rewolucji 1905—1907 r.	379
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Pogrzeb i pożegnanie zmarłego Dyrektora Instytutu Zachodniego prof. dra Zygmunta Wojciechowskiego	382
---	-----

Na okładce: Sala Biblioteki Narodowej i Uniwersyteckiej w Klementinum w Pradze

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Mieczysław Suchocki — redaktor naczelny, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
 Magdalena Staszewska — sekretarz redakcji

RADA REDAKCYJNA

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
 Zdzisław Kępiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Karol Marian Pospieszalski,
 Tadeusz Lehr-Splawiński, Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wyśłołuch,
 Maria Kielczewska-Zaleska

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

KOMITET REDAKCYJNY:

Mieczysław Suchocki — *redaktor naczelny*, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
Magdalena Staszewska — *sekretarz redakcji*.

RADA REDAKCYJNA:

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
Zdzisław Kepiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Tadeusz Lehr-Spławiński,
Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wyślouch, Maria Kielczewska-Zaleska.

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XII
R O K 1 9 5 6

TOM I
(nr 1 — 4)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 5 6

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1956

ARTYKUŁY

	Str.
Smierć Bolesława Bieruta	1
Boratyński Stefan, Z genezy koalicji antyhitlerowskiej	229
Dyrekcja Instytutu Zachodniego, Instytut Zachodni w obliczu nowych zadań	225
Gentzen Felix-Heinrich, „Ostforschung“ zachodnio-niemieckich historyków	291
Kasprowicz Bolesław, Straty gospodarcze Gdańska jako wynik jego izolowania się od Polski w czasach międzywojennych	311
Maciejewski Jarosław, Poznańskie realia Mickiewiczowskie	58
Muszkat Marian, Problematyka prawna pokojowego współistnienia a nowe akcenty w doktrynie zachodnio-niemieckiej	256
Pertek Jerzy, Bałtycka podróż Mickiewicza	10
Serwański Edward, Hitlerowska polityka narodowościowa na Śląsku w pierwszym okresie okupacji	339
Skubiszewski Krzysztof, Spór o koszty stacjonowania obcych wojsk w Niemieckiej Republice Federalnej	265
Strumiłło Tadeusz i Witkowski Michał, Mickiewicz — Szymanowska — Otylia v. Goethe	43
Suchocki Mieczysław, Adam Mickiewicz a kształtowanie się polskiej wspólnoty narodowej na Ziemiach Zachodnich	4
Trzebiatowski Klemens, Szkolnictwo i oświata polska w Wolnym Mieście Gdańsku 1918—1939	324
Wiewióra Bolesław, Sprawa granicy polsko-niemieckiej w rokowaniach wielkich mocarstw podczas drugiej wojny światowej	301
Witkowski Michał, Z pobytu Mickiewicza w Berlinie	29
Witkowski Michał, patrz Strumiłło Tadeusz i Witkowski M.	
Zbierski Henryk, Mickiewiczowskie przekłady drobnych utworów Byrona i Moore'a	71

MATERIAŁY

Boras Zygmunt, Polskość dwu ostatnich Piastów Opolskich	142
Cieślak Tadeusz, Statystyka ruchu socjaldemokratycznego na ziemiach pomorskich w latach 1890—1917	362
Wędzki Andrzej, Ludwik I brzeski jako inicjator pierwszych znanych badań wykopaliskowych na ziemiach polskich	141
Więcek Adam, Nieznany portret Jerzego Wilhelma, księcia legnicko-brzesko-wołowskiego	146
Zakrzewski Bogdan, Symeon, (Dembowsciana cz. IV)	114

OCENY I OMÓWIENIA

D. Chamier, Als Deutschland mächtig schien. — A. Kruck, Geschichte des Alldeutschen Verbandes. Dwie próby apologii niemieckiego szowinizmu (omówił T. Cieślak)	401
G. Rohde, Die Ostgrenze Polens — Politische Entwicklung, kulturelle Bedeutung und geistige Auswirkung, t. III (omówił G. Labuda)	406
H. Rubinsztein, Polityka imperializmu niemieckiego na polskich ziemiach zachodnich na przełomie XIX i XX wieku (omówił L. Trzeciakowski)	409

Bojanowski Gustaw, Rękopis dla wnuków (omówił W. Kochański)	158
Feyl Othmar, Der Polnische Nationaldichter Adam Mickiewicz im Spiegel der Deutschsprachigen Wissenschaftlichen Literatur von der Vormärzzeit bis zur Gegenwart. Deutschsprachige Schriften über Friedrich Schiller in der Literaturgeschichte der Sowjetunion und der europäischen Volkdemokratien. — Nachträge zu den Bibliographien über Schiller in Ost-europa und Mickiewicz im Spiegel der deutschen Literatur (omówił W. Choinacki)	155

	Str.
Hellmann Manfred, Zur Geschichte des Städtewesens in Osteuropa (omówił G. L.)	417
Ludat Herbert, Vorstufen und Entstehung des Städtewesens in Osteuropa (omówił G. Labuda)	416
Podkowiński M., Między Odrą a Renem (omówił B. Wiewióra)	412
Timme F., Die Entstehung von Frankfurt an der Oder (omówił E. Rozenkranz)	417
Zarys prawa międzynarodowego publicznego, t. I pod redakcją M. Muszkata (omówił B. Paździor)	420
Zachodnio-niemieckie wydawnictwa bibliograficzne (omówił F. Szymiczek)	423

KRONIKA NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

ŻYCIE POLITYCZNE

M. M., W sprawie sytuacji prawnej obcych wojsk stacjonujących w Niemczech zachodnich	371
M. M., Ustawa żołnierska Niemieckiej Republiki Federalnej	373
Walczak Antoni W., Narodowa Armia Ludowa NRD	166
Walczak Antoni W., Objawy kryzysu w rządzie bońskim	384
Walczak Antoni W., Prezydent NRD — Wilhelm Pieck	162
Walczak Antoni W., Problemy zjednoczenia ruchu robotniczego na III konferencji SED	376
W. A., Zapiski polityczne	172, 389

ŻYCIE GOSPODARCZE

Serwański Edward, Oceny życia gospodarczego NRD na tle wykonania pierwszego pięcioletniego planu gospodarczego	173
Serwański Edward, Targi Lipskie	390

ŻYCIE KULTURALNE

Serwański Edward, Książka w polityce kulturalnej Niemiec	395
Serwański Edward, Sprawy niemieckiej literatury	181
S. E., Zapiski kulturalne	185

POLEMIKI I DYSKUSJE

Ślaski Kazimierz, W sprawie przemian etnicznych na Pomorzu Zachodnim	423
--	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ I KULTURALNEJ

Kowalenko Władysław, Z pracowni Słownika Starożytności Słowiańskich w Poznaniu	188
Ostrowska-Kiełbłowska Zofia, Wystawa prac grafików z Niemieckiej Republiki Federalnej	201
Witkowski Michał, „Adam Mickiewicz w Wielkopolsce“ (Wystawa objazdowa Muzeum Narodowego w Poznaniu)	203
L. G., Polsko-niemiecka komisja historyczna	430
M. J., Nadanie Uniwersytetowi Poznańskiemu imienia Adama Mickiewicza	188
O. R., Wizyta historyków niemieckich w katedrze zespołowej historii powszechnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	430

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Historycy z NRD w Instytucie Zachodnim	431
Nadzwyczajne Walne Zebranie Instytutu Zachodniego	206
Śmierć prof. L. Kolankowskiego	431

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
Śmierć Bolesława Bieruta	1
M. Suchocki, Adam Mickiewicz a kształtowanie się polskiej wspólnoty narodowej na Ziemiach Zachodnich	4
J. Pertek, Bałtycka podróż Mickiewicza	10
M. Witkowski, Z pobytu Mickiewicza w Berlinie	29
T. Strumillo i M. Witkowski, Mickiewicz — Szymanowska — Otylia v. Goethe	43
J. Maciejewski, Poznańskie realia Mickiewiczowskie	58
H. Zbierski, Mickiewiczowskie przekłady drobnych utworów Byrona i Moore'a	71

MATERIALY

B. Zakrzewski, Symeon (Dembowściana cz. IV)	114
A. Wędzki, Ludwik I brzeski jako inicjator pierwszych znanych badań wykopaliskowych na ziemiach polskich	141
Z. Boras, Polskość dwu ostatnich Piastów Opolskich	142
A. Więcek, Nieznany portret Jerzego Wilhelma, księcia legnicko-brzesko-wołowskiego	146

OCENY I OMÓWIENIA

Othmar Feyl, Der Polnisch-Nationaldichter Adam Mickiewicz im Spiegel der Deutschsprachigen Wissenschaftlichen Literatur von der Vormärzzeit bis zur Gegenwart; Deutschsprachige Schriften über Friedrich Schiller in der Literaturgeschichte der Sowjetunion und der europäischen Volksdemokratien; Nachträge zu den Bibliographien über Schiller in Osteuropa und Mickiewicz im Spiegel der deutschen Literatur (omówił W. Chojnacki)	155
G. Bojanowski, Rękopis dla wnuków (omówił W. Kochański)	158

KRONIKA NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

Życie Polityczne

A. W. Walczak, Prezydent NRD — Wilhelm Pieck	162
A. W. Walczak, Narodowa Armia Ludowa NRD	166
A. W. Zapiski polityczne	172

Życie gospodarcze

E. Serwański, Oceny życia gospodarczego NRD na tle wykonania pierwszego pięcioletniego planu gospodarczego	173
--	-----

Życie kulturalne

E. Serwański, Sprawy niemieckiej literatury	181
E. S. Zapiski kulturalne	185

Z KRONIKI NAUKOWEJ I KULTURALNEJ

J. M. Nadanie Uniwersytetowi Poznańskiemu imienia Adama Mickiewicza	188
W. Kowalenko, Z pracowni Słownika Starożytności Słowiańskich w Poznaniu	188
Z. Ostrowska-Kębiłowska, Wystawa prac grafików z Niemieckiej Republiki Federalnej	201
M. Witkowski, „Adam Mickiewicz w Wielkopolsce“ (Wystawa objazdowa Muzeum Narodowego w Poznaniu)	203

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Nadzwyczajne Walne Zebranie Instytutu Zachodniego	206
---	-----

Na okładce: Adam Mickiewicz wg medalionu wykonanego przez Davida d'Angers w sierpniu 1829 r. podczas pobytu Mickiewicza w Weimarze u J. W. Goethego.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Mieczysław Suchocki — redaktor naczelny, Gerard Labuda, Kazimierz Piwarski,
Magdalena Staszewska — sekretarz redakcji

RADA REDAKCYJNA

Stanisław Arnold, Tadeusz Cieślak, Józef Gajek, Zdzisław Kaczmarczyk,
Zdzisław Kepiński, Michał Pollak, Kazimierz Popiołek, Karol Marian Pospieszalski,
Tadeusz Lehr-Splawiński, Kazimierz Tymieniecki, Seweryn Wystouch,
Maria Kielczewska-Zaleska

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

CII 473/12.1

B.P. 1000

KOMITET REDAKCYJNY:

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Michał Pollak,
Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki.

Korektorzy naukowi: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
Instytut Zachodni w obliczu nowych zadań	225
*	
S. Boratyński, Z genezy koalicji antyhitlerowskiej	229
M. Muszkat, Problematyka prawna pokojowego współistnienia a nowe akcenty w doktrynie zachodnio-niemieckiej	256
K. Skubiszewski, Spór o koszty stacjonowania obcych wojsk w Niemieckiej Republice Federalnej	265
*	
F. H. Gentzen, „Ostforschung“ zachodnio-niemieckich historyków	291
B. Wiewióra, Sprawa granicy polsko-niemieckiej w rokovaniach wielkich mocarstw podczas drugiej wojny światowej	301
*	
B. Kasprówic, Straty gospodarcze Gdańska jako wynik jego izolowania się od Polski w latach międzywojennych	311
K. Trzebiatowski, Szkolnictwo i oświata polska w Wolnym Mieście Gdańsku (1918—1939)	324
*	
E. Serwański, Hitlerowska polityka narodowościowa na Śląsku w pierwszym okresie okupacji	339

MATERIAŁY

T. Cieślak, Statystyka ruchu socjaldemokratycznego na ziemiach pomorskich w latach 1890—1917	362
--	-----

KRONIKA NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

Życie polityczne

M. M., W sprawie sytuacji prawnej obcych wojsk stacjonujących w Niemczech zachodnich	371
M. M., Ustawa żołnierska Niemieckiej Republiki Federalnej	373
A. W. Wałczak, Problemy zjednoczenia ruchu robotniczego na III konferencji SED	376
A. W. Wałczak, Objawy kryzysu w rządzie bońskim	384
A. W. W., Zapiski polityczne	389

Życie gospodarcze

- E. Serwański, Targi Lipskie 390

Życie kulturalne

- E. Serwański, Książka w polityce kulturalnej Niemiec 395

OCENY I OMÓWIENIA

- Dwie próby apologii niemieckiego szowinizmu (D. Chamier, Als Deutschland mächtig schien i A. Kruck, Geschichte des Alldeutschen Verbandes (omówił T. Cieślak) 401
- G. Rohde, Die Ostgrenze Polens — Politische Entwicklung, kulturelle Bedeutung und geistige Auswirkung, t. I (omówił G. Labuda) 406
- H. Rubinsztein, Polityka imperializmu niemieckiego na polskich ziemiach zachodnich na przełomie XIX i XX wieku (omówił L. Trzeciakowski) 409
- M. Podkowiński, Między Odrą a Renem (omówił B. Wiewióra) 412
- H. Ludat, Vorstufen und Entstehung des Städtewesens in Osteuropa (omówił G. Labuda) 416
- M. Hellmann, Zur Geschichte des Städtewesens in Osteuropa (omówił G. L.) 417
- F. Timme, Die Entstehung von Frankfurt an der Oder (omówił E. Rozenkranz) 417
- Zarys prawa międzynarodowego publicznego, t. I pod redakcją M. Muszkata (omówił B. Paździor) 420
- Zachodnio-niemieckie wydawnictwa bibliograficzne (omówił F. Szymiczek) 423

POLEMIKI I DYSKUSJE

- K. Ślaski, W sprawie przemian etnicznych na Pomorzu Zachodnim 428

Z KRONIKI NAUKOWEJ I KULTURALNEJ

- G. L., Polsko-niemiecka komisja historyczna 430
- R. O., Wizyta historyków niemieckich w katedrze zespołowej historii powszechnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie 430

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

- Śmierć prof. L. Kolaniewskiego 431
- Historycy z NRD w Instytucie Zachodnim 431

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Michał Pollak,
Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XII
R O K 1 9 5 6

TOM II
(nr 5—8)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

* * *

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1956

ARTYKUŁY

	Str.
Baumgart Jan, Biblioteka Uniwersytecka pod rządami „Reichsuniversität“	300
Chojnacki Władysław, Wychodźcy mazurscy w zachodnich Niemczech przed I wojną światową	310
Kłafkowski Alfons, Wpływ II wojny światowej na umowy b. Rzeszy Niemieckiej	1
Kofta Maria, Próby historiograficzne Fryderyka Schillera	19
Labuda Gerard, Stare i nowe tendencje w historiografii zachodnio-niemieckiej	224
Paprocki Franciszek i Pospieszalski Karol Marian, „Reichsuniversität Posen“	275
Pędziński Zbigniew, Willi Bredel	269
Piprek Jan, Heine i Marks	253
Pospieszalski Karol Marian p. Paprocki Fr.	
Skubiszewski Krzysztof, Umowy paryskie i Konstytucja Niemieckiej Republiki Federalnej	179
Tomala Mieczysław, Ekspansja przemysłu zachodnio-niemieckiego na rynki światowe	190
Zaks Zofia, Imperializm niemiecki a sprawa stosunków polsko-francuskich pod koniec II wojny światowej (1944—1945)	213

SPRAWY NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

Kamiński Andrzej Józef, Rewizjonizm i neohitleryzm	74
<i>M. M. Zachodnio-niemiecka ustawa o świadczeniach wojskowych</i>	71
Serwański Edward, Drogi współpracy kulturalnej Polski i demokratycznych Niemiec	80
— Sprawy filmu w Niemczech	349
Walczak Antoni Władysław, Niemcy zachodnie wobec zmian w sytuacji międzynarodowej	58
— Monachijski kongres SPD	340

OCENY I OMÓWIENIA

Breyer Richard, Das Deutsche Reich und Polen 1932—1937, Aussenpolitik und Volksgruppenfragen (omówił Marian Wojciechowski)	112
Chojnacki Władysław, Wystawa mickiewiczowska w Berlinie (omówienie broszur: Gerhard Schwarz, Adam Mickiewicz, Gerhard Schwarz, Gerhard Stroyk, Adam Mickiewicz)	166
Cyprian Tadeusz — Sawicki Jerzy, Walka o zasady norymberskie (omówił Alfons Kłafkowski)	133
— Sprawy polskie w Norymberdze (omówił Alfons Kłafkowski)	358
Feyl Othmar, Aus der Buch- und Bibliotheksgeschichte der deutsch-polnischen Zusammenarbeit (om. Władysław Chojnacki)	163
Eyck Erich p. Kamiński A. J., <i>Z pierwszych lat republiki weimarskiej</i>	

	Str.
Gentzen Felix-Heinrich, Deutschland und Polen. Ein Überblick über die deutsch-polnischen Beziehungen (om. Kazimierz Piwarski)	123
Kamiński Andrzej Józef, Z pierwszych lat republiki weimarskiej (omówienie dzieł: Erich Eyck, Geschichte der Weimarer Republik, t. I; Friedrich Karl Kaul, Justiz wird zum Verbrechen; Albert Norden, Zwischen Berlin und Moskau; Robert G. L. Waite, Vanguard of Nazism)	92
Goguel Rudi u. Pohl Heinz, Oder—Neisse, Eine Dokumentation (omówili Kazimierz Popiołek i Bolesław Wiewióra)	127
Kaul Friedrich Karl p. Kamiński A. J., Z pierwszych lat republiki weimarskiej.	
Labuda Gerard, Dwie bibliografie dziejów Łużyc (Rudolf Lehmann, Bibliographie zur Geschichte der Niederlausitz, Jakub Wjacławsk, Serbska bibliografija)	144
Lehmann Rudolf p. Labuda G., Dwie bibliografie dziejów Łużyc.	
Meister Roland, Das Völkerrecht garantiert die Friedensgrenze an der Oder und Neisse (om. Bolesław Wiewióra)	377
Norden Albert p. Kamiński A. J., Z pierwszych lat republiki weimarskiej.	
Pałyga Edward, Przegląd artykułów związanych z problematyką niemiecką w polskich miesięcznikach wojskowych za r. 1955	157
Pohl Heinz, p. Goguel R., Pohl H.	
Russell of Liverpool, lord, The Scourge of the Swastika (om. Kirył Sosnowski)	368
Schwarz Gerhard p. Chojnacki Wł., Wystawa mickiewiczowska w Berlinie.	
Strozyk Gerhard p. Chojnacki Wł., Wystawa mickiewiczowska w Berlinie.	
Sawicki Jerzy p. Cyprian T. i Sawicki J.	
Szymiczek Franciszek, Statistisches Taschenbuch über die Heimatvertriebene in der Bundesrepublik Deutschland und in West-Berlin	380
— Zachodnio-niemieckie wydawnictwa dotyczące Śląska	148
Waite Robert G. L. p. Kamiński A. J., Z pierwszych lat republiki weimarskiej.	
Wjacławsk Jakub p. Labuda G., Dwie bibliografie dziejów Łużyc.	
Zajchowska Stanisława, Wydawnictwa statystyczne NRD	145

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wymiana listów w sprawie działalności Institut für Auslandsbeziehungen w Stuttgarcie (NRF)	170
--	-----

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy i Kulak Zbigniew, Niemcy w dobie imperializmu	385
Kulak Zbigniew p. J. Krasuski i Z. Kulak.	

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
A. Klafkowski, Wpływ II wojny światowej na umowy b. Rzeszy Niemieckiej	1
M. Kofta, Próby historiograficzne Fryderyka Schillera	19

SPRAWY NIEMIEC WSPÓLCZESNYCH

A. W. Walczak, Niemcy zachodnie wobec zmian w sytuacji międzynarodowej	58
M. M., Zachodnio-niemiecka ustawa o świadczeniach wojskowych	71
A. J. Kamiński, Rewizjonizm i neohitleryzm	74
E. Serwański, Drogi współpracy kulturalnej Polski i demokratycznych Niemiec	80

OCENY I OMÓWIENIA

Z pierwszych lat republiki weimarskiej (E. Eyck, Geschichte der Weimarer Republik, t. II; Fr. Kaul. Justiz wird zum Verbrechen; A. Norden, Zwischen Berlin und Moskau; R. G. L. Waite, Vanguard of Nazism) — (omówił A. J. Kamiński).	92
R. Breyer, Das Deutsche Reich und Polen 1832—1937 Aussenpolitik und Volksgruppenfragen (omówił M. Wojciechowski)	112
F. H. Gentzen, Deutschland und Polen. Ein Überblick über die deutsch-polnischen Beziehungen (omówił K. Piwarski)	123
Oder-Neisse. Eine Dokumentation. Rudi Goguel und Heinz Pohl (omówił K. Popiołek i B. Wiewióra)	127

T. Cyprian — J. Sawicki, Walka o zasady norymberskie (omówił A. Klafkowski)	133
Dwie bibliografie dziejów Łużyc (R. Lehmann. Bibliographie zur Geschichte der Niederlausitz, Jakub Wjacławsk, Serbska bibliografija) (omówił G. Labuda)	144
Wydawnictwa statystyczne NRD (omówiła S. Zajchowska)	145
Zachodnio-niemieckie wydawnictwa dotyczące Śląska (omówił F. Szymiczek)	148
Przegląd artykułów związanych z problematyką niemiecką w polskich miesięcznikach wojskowych za r. 1955 (omówił E. Pałyga)	157
Othmar Feyl, Aus der Buch- und Bibliotheksgeschichte der deutsch-polnischen Zusammenarbeit — (omówił W. Chojnacki)	163
Wystawa mickiewiczowska w Berlinie (Gerhard Schwarz, Adam Mickiewicz. — Gerhard Schwarz — Gerhard Strozyk, Adam Mickiewicz) (omówił W. Chojnacki)	166

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wymiana listów w sprawie działalności Institut für Auslandsbeziehungen w Stuttgarcie (NRF).	170
---	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHELMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
 Zdzisław Kaczmarszyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Michał Pollak,
 Mięczyński Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

CII 473/12.5-8

B9/1000

KOMITET REDAKCYJNY:

**Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki**
Korektorzy naukowi: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY	Str.
<i>K. Skubiszewski</i> , Umowy paryskie i konstytucja Niemieckiej Republiki Federalnej	179
<i>M. Tomala</i> , Ekspansja przemysłu zachodnio-niemieckiego na rynki światowe	190
<i>Z. Zaks</i> , Imperializm niemiecki a sprawa stosunków polsko-francuskich pod koniec II wojny światowej (1944—1945)	213
•	
<i>G. Labuda</i> , Stare i nowe tendencje w historiografii zachodnio-niemieckiej	224
<i>J. Piprek</i> , Heine i Marks	253
<i>Z. Pędziński</i> , Willi Bredel	269
<i>F. Paprocki i K. M. Pospieszalski</i> , „Reichsuniversität Posen”	275
<i>J. Baumgart</i> , Biblioteka Uniwersytecka pod rządami „Reichsuniversität” .	300
<i>W. Chojnacki</i> , Wychodźcy mazurscy w zachodnich Niemczech przed I wojną światową	310

SPRAWY NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

<i>A. W. Walczak</i> , Monachijski Kongres SPD	340
<i>E. Serwański</i> , Sprawy filmu w Niemczech	349

OCENY I OMÓWIENIA

<i>T. Cyprian</i> -- <i>J. Sawicki</i> , Sprawy polskie w Norymberdze (omówił <i>A. Klafkowski</i>)	358
<i>Lord Russell of Liverpool</i> , <i>The Scourge of the Swastika</i> (omówił <i>K. Sosnowski</i>)	368

- R. Meister, Das Völkerrecht garantiert die Friedensgrenze an der Oder und Neisse (omówił *B. Wiewióra*) 377
- Statistisches Taschenbuch über die Heimatvertriebene in der Bundesrepublik Deutschland und in West-Berlin (omówił *F. Szymiczek*) 380

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

- Niemcy w dobie imperializmu (sporządzili: *J. Krasuski i Z. Kułak*) 385

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, *Tadeusz Cypriań*, *Witold Jakóbczyk*,
Zdzisław Kaczmarczyk, *Alfons Klafkowski*, *Gerard Labuda*, *Janusz Pajewski*,
Michał Pollak, *Mieczysław Suchocki*, *Jan Wąsicki*

Korektorzy naukowci: *Maria Morkowska*, *Marian Pachucki*

PRZEGLĄD ZACHODNI

M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XII
R O K 1 9 5 6

TOM III
(nr 9—12)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 5 6

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1956

ARTYKUŁY

	Str.
Boratyński Stefan, Karta Atlantycka a uchwały poczdamskie o granicy polsko-niemieckiej	17
Kamiński Andrzej Józef, Zachodnio-niemieckie głosy o pracy Elizabeth Wiskemann	28
Klaffkowski Alfons, Dwa państwa niemieckie a ONZ i jej organizacje wyspecjalizowane	42
— Z okazji 50-lecia pracy naukowej Juliana Makowskiego	150
— Ustawa nr 46 o likwidacji Prus z dnia 25 II 1947	209
Krasuski Jerzy, Geneza partii katolickiej w Niemczech	267
Matyniak Alojzy St., Zarys dziejów ludoznawstwa łużyckiego	300
Muszkat Marian, Delegalizacja KPD	71
Owsińska Anna, Sprawa polska i liberalne Niemcy w latach 1832—1833	225
Rogalski Aleksander, Bertolt Brecht (1898—1956)	139
Tomala Jerzy, O proporcjach rozwoju produkcji przemysłowej w Niemieckiej Republice Demokratycznej	86
Wiewióra Bolesław, Podłoże powojennego układu terytorialnego Niemiec i Polski	1
Ziółkowski Janusz, Uczestnictwo Niemieckiej Republiki Federalnej w Targach Poznańskich na tle rozwoju polsko-niemieckich stosunków handlowych	118

MATERIAŁY

Chojnacki Władysław, Znajomość niemieckich „Polenlieder” w literaturze polskiej	159
Cieślak Tadeusz, Próby rehabilitacji państwa pruskiego	321

SPRAWY NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

Nowak Zdzisław, W NRF ceny środków utrzymania wzrastają szybciej niż płace	177
— Dynamika rozwoju gospodarczego NRF i NRD w świetle pracy ekonomisty zachodnio-niemieckiego	333
Walczak Antoni W., Proces KPD przed Federalnym Trybunałem Konstytucyjnym w Karlsruhe	168
— Zachodnio-niemieckie związki zawodowe na IV kongresie w Hamburgu	324
Serwański Edward, Pięć lat informacji o Polsce w NRD	337

OCENY I OMÓWIENIA

Amtliches Gemeinde- und Ortsnamenverzeichnis der deutschen Ostgebiete unter fremder Verwaltung (omówił Franciszek Szymiczek)	187
Booms Hans, Die Deutsch-konservative Partei (omówił Jerzy Krasuski)	356

	Str.
Hahn Wiktor, Bibliografia bibliografii polskich (omówił Władysław Chojnacki)	182
Kowalik Jan, Polska w bibliografii powojennych Niemiec 1945—1953 (omówił Władysław Chojnacki)	390
Próba nowego ukazania stosunków polsko-niemieckich w nauczaniu szkolnym: Meyer Enno, Über die Darstellung der deutsch-polnischen Beziehungen im Geschichtsunterricht (omówił Gerard Labuda)	346
Rhode G(otthold) i Wagner W(olfgang), Quellen zur Entstehung der Oder-Neisse-Linie (omówił Bolesław Wiewióra)	387
Rimscha Hans von, Zur Gleichschaltung der deutschen Volksgruppen durch das Dritte Reich (omówił Jerzy Serczyk)	179
Schelsky Helmut, La famille en Allemagne (omówił Kirył Sosnowski)	380
Trevor-Roper H. R., Kersten, Himmler and Count Bernadotte (omówił Mieczysław Kobylański)	376
Wagner W(olfgang) p. Rhode G(otthold)	
Wheeler-Bennett John, The Nemesis of Power (omówił Andrzej Józef Kamiński)	359

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy i Kulak Zbigniew, Niemcy w dobie imperializmu	190
Kulak Zbigniew p. Krasuski Jerzy	

POLEMIKI I DYSKUSJE

Dobrowolska Agnieszka, Jeszcze o Pomorzu Zachodnim	192
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego	193
---	-----

LISTY DO REDAKCJI

List doc. dra Gottholda Rhodego i odpowiedź dra Mariana Wojciechowskiego	205
--	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Str.

- B. Wiewióra, Podłoże powojennego układu terytorialnego Niemiec i Polski 1
- S. Boratyński, Karta Atlantycka a uchwały poczdamskie o granicy polsko-niemieckiej 17
- A. J. Kamiński, Zachodnio-niemieckie głosy o pracy Elizabeth Wiske-
mann 28
- A. Kłafkowski, Dwa państwa niemieckie a ONZ i jej organizacje wy-
specjalizowane 42
- M. Muszkat, Delegalizacja KPD 71
- J. Tomala, O proporcjach rozwoju produkcji przemysłowej w Niemiec-
kiej Republice Demokratycznej 88
- J. Ziółkowski, Uczestnictwo Niemieckiej Republiki Federalnej w Tar-
gach Poznańskich na tle rozwoju polsko-niemieckich stosunków
handlowych 118
- A. Rogalski, Bertolt Brecht (1898—1956) 139
- A. Kłafkowski, Z okazji 50-lecia pracy naukowej Juliana Makowskiego 150

MATERIAŁY

- W. Chojnacki, Znajomość niemieckich „Polenlieder” w literaturze
polskiej 158

SPRAWY NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

- A. W. Walczak, Proces KPD przed Federalnym Trybunałem Konstytu-
cyjnym w Karlsruhe 168

Z. Nowak, W NRF ceny środków utrzymania wzrastają szybciej niż piace	177
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

H. v. Rimscha, Zur Gleichschaltung der deutschen Volksgruppen durch das Dritte Reich (omów. J. Serczyk)	179
W. Hahn, Bibliografia bibliografij polskich (omów. W. Chojnacki)	182
Amtliches Gemeinde- und Ortsnamenverzeichnis der deutschen Ost- gebiete unter fremder Verwaltung (omów. F. Szymiczek)	187

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawił J. Krasuski i Z. Kulak)	190
---	-----

POLEMIKI I DYSKUSJE

A. Dobrowolska, Jeszcze o Pomorzu Zachodnim	192
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego	193
---	-----

LISTY DO REDAKCJI

List doc. dra Gottholda Rhodego i odpowiedź dra Mariana Wojciechow- skiego	205
---	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
 Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
 Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

CII 473/12.9-1

37 1000

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowi: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

MIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
A. Kłafkowski, Ustawa nr 48 o likwidacji Prus, z dn. 25 II 1947	209
*	
A. Owsieńska, Sprawa polska i liberalne Niemcy w l. 1832—1833	225
J. Krasuski, Geneza partii katolickiej w Niemczech	267
* *	
A. St. Matyniak, Zarys dziejów ludoznawstwa lużyckiego	300

MATERIAŁY

T. Cieślak, Próby rehabilitacji państwa pruskiego	321
---	-----

SPRAWY NIEMIEC WSPÓŁCZESNYCH

A. W. Walczak, Zachodnio-niemieckie związki zawodowe na IV Kongresie w Hamburgu	324
Z. Nowak, Dynamika rozwoju gospodarczego NRF i NRD w świetle pracy ekonomisty zachodnio-niemieckiego	333
E. Serwański, Pięć lat informacji o Polsce w NRD	337

OCENY I OMÓWIENIA

Próba nowego ukazania stosunków polsko-niemieckich w nauczaniu szkolnym (E. Meyer, Über die Darstellung der deutsch-polnischen Beziehungen im Geschichtsunterricht; omów. G. Labuda)	346
H. Booms, Die deutsch-konservative Partei. Beiträge zur Geschichte des Parlamentarismus und der politischen Parteien (omów. J. Krasuski).	356
J. W(heeler) Wheeler-Bennett, The Nemesis of Power. The German Army in Politics 1918—1945 (omów. A. J. Kamiński)	359

H. R. Trevor-Roper, Kersten, Himmler and Count Bernadotte (omów. M. Kobylański)	376
H. Schelsky, La famille en Allemagne. Sociologie comparée de la famille contemporaine (omów. K. Sosnowski)	380
Quellen zur Entstehung der Oder-Neisse-Linie, zebrane i wydane przez G. Rhode i W. Wagnera (omów. B. Wiewióra)	387
J. Kowalik, Polska w bibliografii powojennej Niemiec (1945—1953) (omów. W. Chojnacki)	390

Z KRONIKI NAUKOWEJ

K. P., Współpraca postępowych historyków niemieckich z historykami polskimi	396
R. O., Kontakty naukowe Katedry Historii Powszechnej UMCS z histo- rykami NRD	398
W. Kowalenko, O konieczności synchronizowania współpracy nad Słowni- kiem Starożytności Słowiańskich	399

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Pionarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIII

R O K 1 9 5 7

TOM I

(nr 1—2)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 5 7

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1957

ARTYKUŁY

	Str.
Cieślak Tadeusz, Prasa pomorska na przełomie XIX i XX wieku	188
Kłafkowski Alfons, Cesja terytorialna a traktat pokoju na tle granicy Odra-Nysa Łużycka	1
Krasuski Jerzy, Istota kulturkampfu	72
Nowak Zdzisław, Niektóre ekonomiczne problemy granicy na Odrze i Nysie	52
Pajewski Janusz, Polityka Gustawa Stresemanna w świetle nowszych badań	162
Rogala Władysław, Polityka niemieckiej mniejszości narodowej w Wielkopolsce w latach 1919—1923	173
Tomala Mieczysław, Źródła ożywienia gospodarczego w NRF	208

MATERIAŁY

Liczbańska Anna, Organizacje przesiedleńców niemieckich	102
Hoffmann Zdzisław, Odbudowa floty handlowej Niemieckiej Republiki Federalnej	228
Serwański Edward, Sprawy inteligencji niemieckiej	245

NOTY

A. W. W., Udział NRF we wspólnocie europejskiej; (a), Zadania rządu NRF 1960; A. W. Walczak, Sprawa federalnej stolicy w Berlinie; A. J. K., „Ostforschung“ i wiedza wojskowa; B. Wiewióra, Obywatelstwo polskie czy niemieckie; (ak), Polska-Niemiecka Republika Federalna; (ak), Polska-Niemiecka Republika Demokratyczna; E. S., Plany współpracy kulturalnej polsko-niemieckiej; (ak), Troska o rozwój Ziemi Odzyskanych; (ak), Umowa o czasowym stacjonowaniu wojsk radzieckich na Ziemiach Odzyskanych; (ak), Mianowanie biskupów na Ziemiach Odzyskanych	118
A. W. W., Udział NRF we wspólnocie europejskiej; (a), Zadania rządu NRF w 1957 r.; A. W. W., Rok wyborczy w NRF; F. M., 114 dni strajku metalowców Szlezwik-Holsztynu; (a), Wspólne oświadczenie ZSRR — NRD; B. Wiewióra, Granica na Odrze i Nysie Łużyckiej a Karta Narodów Zjednoczonych; (a), Chińska Republika Ludowa a granica polsko-niemiecka; (a), Jugosławia popiera polskie stanowisko w sprawie granicy z Niemcami; (a), Znamienne przemiany w opinii USA; M. Muszkat, Nowe koncepcje w sprawie zjednoczenia Niemiec?; (a), Rozmowy ZSRR — NRD a sprawy polskie; (a), Oświadczenie MSZ Niemieckiej Republiki Demokratycznej na temat granicy Odra—Nysa Łużycka; (a), Polska—NRF; (a), Oświadczenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych PRL przeciwko rewizjonistom zachodnio-niemieckim; F. M., Skąd płyną fundusze na zachodnio-niemiecką „Ostforschung“; (a), Sejm i Rząd a plany rozwoju Ziemi Zachodnich; (a), Sprawy ludności rodzimej na Ziemiach Zachodnich; (a), „La Croix“ o nominacjach biskupów na Ziemiach Zachodnich; (a), Katowice i Gdańsk chcą mieć uniwersytety; (a), Proces Ericha Kochoa odroczoney	265

KORESPONDENCJE

Cieślak Edmund, Stanisław Gierszewski (Gdańsk), Z życia organizacyjno-naukowego Gdańska	298
Gierszewski Stanisław, patrz Cieślak Edmund	
Gruchala Jerzy (Pila), Próba pracy kulturalno-oświatowej i badawczo-naukowej w Pile	140
Grygier Tadeusz (Olsztyn), Życie towarzystw naukowych w Olsztynie	295
Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Repatrianci na Dolnym Śląsku	300

POLEMIKI I DYSKUSJE

Zabiello Stanisław, Polemika z artykułem Zofii Zaks	306
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

	Str.
Daniel Wolfram, v. d. Ropp Christoph, Pommerland ist abgebrannt (omów. M. Wojciechowski)	333
Der deutsche Osten und Europa. Ein Bildkartenwerk herausgegeben und bearbeitet von Dr. Erwin Nadolny (omów. Marian Biskup)	313
Deutscher Osten und Slavischer Westen — Tübinger Vorträge herausgegeben von H. Rothfels und Werner Markert (omów. G. Labuda)	311
Hołubowicz Włodzimierz, Opole w wiekach X—XII (omów. Gerard Labuda)	319
Hopp Dora Grete, Die Zunft und die Nichtdeutschen im Osten, insbesondere in der Mark Brandenburg (omów. Bogdan Wachowiak)	322
Jarkiewicz Zbigniew, Polityczne aspekty polskiej granicy zachodniej. Konflikt polsko-niemiecki poczynając od pierwszej wojny światowej (omów. Władysław Chojnacki)	339
Kirst Hans Hellmut, 08/15 T. I. Awanturyczna rewolta bombardiera Ascha. Przeł. Jacek Frühling (omów. Wanda Wiewiórowa)	343
Ks. Wincenty Urban, Leopold hr. Sedlnicki, książę biskup wrocławski, 1836—1840, na tle dziejów Kościoła na Śląsku w pierwszej połowie XIX w. (omów. Czesław Lechicki)	143
Ludat Herbert, Die Bezeichnung für „Stadt“ im Slavischen, Syntagma Friburgense (omów. Gerard Labuda)	317
Polonica we „Freie Welt“ (omów. Edward Serwański)	154
Problemy historyczne Górnego Śląska na łamach zachodnio-niemieckiego „Unser Oberschlesien“ w 1956 r. (omów. Karol Jonca)	147
Rochlin R. P., Die Wirtschaft Polens von 1945 bis 1952 (omów. Jadwiga Serafin-Pilawska)	145
Ropp v. d. Christoph, patrz Daniel Wolfram	
Seabury Paul, The Wilhelmstrasse. A study of German Diplomats under Nazi Regime (omów. Jerzy Krasuski)	326
Seraphim Peter-Heinz, Die Wirtschaft Ostdeutschlands vor und nach dem zweiten Weltkrieg (omów. Bohdan Gruchman)	328
Syntagma Friburgense — Historische Studien Hermann Aubin dargebracht zum 70. Geburtstag am 23. 12. 1955 (omów. Gerard Labuda)	315
Rutkowski Zygmunt (Zielona Góra), Zielonogórska wystawa historyczna	138

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy i Kulak Zbigniew, Niemcy w dobie imperializmu	157 i 349
Kulak Zbigniew p. Krasuski Jerzy	

Z KRONIKI NAUKOWEJ

P. K., Wznowienie Polskiego Słownika Bibliograficznego	353
Tymieniecki Kazimierz, Rola Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w kulturze polskiej	352

Z PRAC INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Dulczewski Zygmunt, Sprawozdanie z badań terenowych nad osadnictwem rybackim na Pomorzu Zachodnim	356
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Armen Witold, Prof. dr Bożena Stelmachowska (1889—1956)	362
Kaczorowski Wacław, Mgr Jan Zajchowski (1912—1956)	363
Konkurs Instytutu Zachodniego	159
Nowa seria wydawnicza Instytutu Zachodniego	160
Przedłużenie konkursu na Pamiętnik Osadnika Ziemi Odzyskanych	364
Wybór członków rzeczywistych PAN	159

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
A. Klafkowski, Cesja terytorialna a traktat pokoju na tle granicy Odra-Nysa Łużycka	1
Z. Nowak, Niektóre ekonomiczne problemy granicy na Odrze i Nysie	52
J. Krasuski, Istota kulturkampfu	72

MATERIAŁY

A. Liczbańska, Organizacje przesiedleńców niemieckich	102
---	-----

NOTY

A. W. W., Europejski mit dra Adenauera; A. W. Walczak, Saara r. 1945—1960; A. W. Walczak, Sprawa federalnej stolicy w Berlinie, A. J. K., „Ostforschung” i wiedza wojskowa; B. Wiewióra, Obywatelstwo polskie czy niemieckie; (ak), Polska—Niemiecka Republika Federalna, (ak), Polska—Niemiecka Republika Demokratyczna; E. S., Plany współpracy kulturalnej polsko-niemieckiej; (ak), Troska o rozwój Ziemi Odzyskanych; (ak), Umowa o czasowym stacjonowaniu wojsk radzieckich na Ziemiach Odzyskanych; (ak), Mianowanie biskupów na Ziemiach Odzyskanych	118
--	-----

KORESPONDENCJE

Z. Rutkowski (Zielona Góra), Zielonogórska wystawa historyczna	138
J. Gruchała (Piła), Próba pracy kulturalno-oświatowej i badawczo-naukowej w Pile	140

OCENY I OMÓWIENIA

Ks. Wincenty Urban, Leopold hr. Sedlnicki, książę biskup wrocławski, 1836—1840, na tle dziejów Kościoła na Śląsku w pierwszej połowie XIX w. (omów. C. Lechicki)	143
--	-----

R. P. Rochlin, Die Wirtschaft Polens von 1945 bis 1952 (omów. J. Serafin-Pilawska)	145
Problemy historyczne Górnego Śląska na łamach zachodnio-niemieckiego „Unser Oberschlesien” w 1956 r. (omów. K. Jonca)	147
Polonica we „Freie Welt” (omów. E. Serwański)	154

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawił J. Krasuski i Z. Kulak)	157
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wybór członków rzeczywistych PAN — Konkurs Instytutu Zachodniego — Nowa seria wydawnicza Instytutu Zachodniego	159
--	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Płwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
 Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
 Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

CT 473/13.1-2

BR/1000

KOMITET REDAKCYJNY:

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowi: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
<i>J. Pajewski</i> , <i>Polityka Gustawa Stresemanna w świetle nowszych badań</i>	161
<i>W. Rogala</i> , <i>Polityka niemieckiej mniejszości narodowej w Wielkopolsce w latach 1919—1923</i>	173
<i>T. Cieślak</i> , <i>Prasa pomorska na przełomie XIX i XX wieku</i>	188
<i>M. Tomala</i> , <i>Źródła ożywienia gospodarczego w NRF.</i>	208

MATERIAŁY

<i>Z. Hoffmann</i> , <i>Odbudowa floty handlowej Niemieckiej Republiki Federalnej</i>	228
<i>E. Serwański</i> , <i>Sprawy inteligencji niemieckiej</i>	245

NOTY

<i>A. W. W.</i> , <i>Udział NRF we wspólnocie europejskiej; (a) Zadania rządu NRF w 1957 r.; A. W. W.</i> , <i>Rok wyborczy w NRF; F. M.</i> , <i>114 dni strajku metalowców Szlezwik-Holsztynu; (a) Wspólne oświadczenie ZSRR-NRD; B. Wiewióra</i> , <i>Granica na Odrze i Nysie Łużyckiej a Karta Narodów Zjednoczonych; (a) Chińska Republika Ludowa a granica polsko-niemiecka; (a) Jugosławia popiera polskie stanowisko w sprawie granicy z Niemcami; (a) Znamienne przemiany w opinii USA; M. Muszkat</i> , <i>Nowe koncepcje w sprawie zjednoczenia Niemiec?; (a) Rozmowy ZSRR-NRD a sprawy polskie; (a) Oświadczenie MSZ Niemieckiej Republiki Demokratycznej na temat granicy Odra-Nysa Łużycka; (a) Polska — NRF; (a) Oświadczenia Ministerstwa Spraw Zagranicznych PRL przeciwko rewizjonistom zachodnio-niemieckim; F. M.</i> , <i>Skąd płyną fundusze na zachodnio-niemiecką „Ostforschung”; (a) Sejm i Rząd a plany rozwoju Ziemi Zachodnich; (a) Sprawy ludności rodzimej na Ziemiach Zachodnich; (a) „La Croix” o nominacjach biskupów na Ziemiach Zachodnich; (a) Katowice i Gdańsk chcą mieć uniwersytety; (a) Proces Ericha Kocho odroczony</i>	265
---	-----

KORESPONDENCJE

<i>T. Grygier</i> (Olsztyn), <i>Życie towarzystw naukowych w Olsztynie</i>	295
<i>E. Cieślak</i> , <i>S. Gierszewski</i> (Gdańsk), <i>Z życia organizacyjno-naukowego Gdańska</i>	298
<i>W. Sfraszewski</i> (Szklarska Poręba), <i>Repatrianci na Dolnym Śląsku</i>	300

POLEMIKI I DYSKUSJE

<i>S. Zabiełto</i> , <i>Polemika z artykułem Zofii Zaks.</i>	306
--	-----

OCENY I OMÓWIENIA

Deutscher Osten und Slavischer Westen — Tübinger Vorträge herausgegeben von H. Rothfels und W. Markert (omów. G. Labuda)	311
Der Deutsche Osten und Europa. Ein Bildkartenwerk herausgegeben und bearbeitet von Dr. Erwin Nadolny (omów. M. Biskup)	313
Syntagma Friburgense — Historische Studien Hermann Aubin dargebracht zum 70. Geburtstag am 23. 12. 1955 (omów. G. Labuda)	315
Herbert Ludat, Die Bezeichnung für „Stadt“ im Slavischen (omów. G. Labuda)	317
Włodzimierz Hołubowicz, Opole w wiekach X—XII (omów. G. Labuda)	319
Dora Grete Hopp, Die Zunft und die Nichtdeutschen im Osten, insbesondere in der Mark Brandenburg (omów. B. Wachowiak)	322
Paul Seabury, The Wilhelmstrasse. A study of German Diplomats under Nazi Regime (omów. J. Krasuski)	326
Peter-Heinz Seraphim, Die Wirtschaft Ostdeutschlands vor und nach dem zweiten Weltkrieg (omów. B. Gruchman)	328
Wolfram Daniel, Christoph v. d. Ropp, Pommerland ist abgebrannt (omów. M. Wojciechowski)	333
Zbigniew Jarkiewicz, Polityczne aspekty polskiej granicy zachodniej. Konflikt polsko-niemiecki poczynając od pierwszej wojny światowej (omów. W. Chojnacki)	339
Hans Hellmut Kirst, 08/15 T. I. Awanturująca rewolta bombardiera Ascha. Przeł. Jacek Frühling (omów. W. Wiewiórowa)	343

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawił J. Krasuski i Z. Kulak)	349
---	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

K. Tymieniecki, Rola Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w kulturze polskiej	352
K. P., Wznowienie „Polskiego Słownika Biograficznego”	353

Z PRAC INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Z. Dulczewski, Sprawozdanie z badań terenowych nad osadnictwem rybackim na Pomorzu Zachodnim	356
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

W. Armon, Prof. dr Bożena Stelmachowska (1889—1956)	362
W. Kaczorowski, Mgr Jan Zajchowski (1912—1956)	363
Przedłużenie konkursu na Pamiątnik Osadnika Ziemi Odzyskanych	364
Streszczenie w jęz. angielskim	366

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowcy: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIII
ROK 1957

TOM II
(nr 3—4)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1957

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1957

BP 1000

	Str.
Liść powitalny I Sekretarza KCPZPR Władysława Gomułki do inauguracyjnego zjazdu Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	1
Przemówienie powitalne przewodniczącego Rady Państwa Aleksandra Zawadzkiego na inauguracyjnym zjeździe Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	2

ARTYKUŁY

Gruchman Bohdan, Drogi rozwoju handlu w Niemieckiej Republice Demokratycznej	292
Gwiazdziński Stanisław, Analiza rozwoju gospodarczego miast wojew. olsztyńskiego oraz możliwości ich aktywizacji	86
Krasuski Jerzy, Dylemat Prus (Gerlach — Bismarck — Moltke)	389
Kulak Zbigniew, Spotkanie Ribbentrop — Bonnet 6 grudnia 1938 roku	4
Nowak Zdzisław, Polityka gospodarcza Niemiec zachodnich na tle zachodnio-europejskiej koniunktury gospodarczej	58
Owsińska Anna, Emigracja polska wobec problemu rewolucji niemieckiej w latach 1832—1833	303
Pieścikowski Edward, Rugi pruskie w ujęciu ideowo-literackim Aleksandra Świętochowskiego	365
Pospieszalski Karol Marian, Główne tendencje współczesnego prawa wyborczego w Niemieckiej Republice Federalnej	280
Radkiewicz Wacław, O sytuacji społeczno-ekonomicznej rolnictwa Niemieckiej Republiki Federalnej	74
Schwann Stanisław, Rola budżetu państwowego w pruskiej polityce kolejowej XIX wieku	333
Serwański Edward, Rola kultury w zjednoczeniu Niemiec	18
Wielopolski Alfred, Rola badań historycznych w kulturalnym zagospodarowaniu Pomorza Zachodniego	116
Wiewióra Bolesław, Problem nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Niemiecką Republiką Federalną	44
Ziółkowski Janusz, Z problematyki przestrzennej i gospodarczej Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego	257

MATERIAŁY

Augusiak Czesław, Wyspa Wolin jako majątek narodowy	133
Chojnacki Wacław, O publikacje źródłowe dotyczące walki o zachowanie polskości na Mazurach	126
Gruchman Bohdan, Kierunki rozwoju gospodarczego Piły przed i po II wojnie światowej	155
Kledzik Witold, Dzień 1 września 1939 na trasie Tczew — Malbork	414
Miedziński Florian, Zagadnienie Ziemi Zachodnich po przemianach październikowych	406
Osmacieczek E., Biblioteka Hoovera i jej polonica	426
Trzębiatowski Klemens, Polskość powiatu bydgoskiego	133

NOTY

(a) Chiny a granica na Odrze-Nysie Łużyckiej; (a) Indie a granica Odra-Nysa Łużycka; (a) N. S. Chruszczow o granicy Odra-Nysa Łużycka, NRD i stosunkach polsko-radzieckich; (a) Znamiennie głosy angielskie o granicy Odra-Nysa Łużycka; B. W., Jeszcze o pracy E. Wiskemann; J. Krasuski, Institut für Auslandsbeziehungen; F. Miedziński, Filmowa legenda o Stresemannie;

A. J. K., 30 czerwca 1934 r. przed sądami niemieckimi; B. W., Stanowisko zachodnioniemieckich partii politycznych wobec granicy Odra-Nysa Łużycka; A. L., Sfałszowanie listu kardynała Spellmana; (a) „Ostrożnie z tzw. węchem”; (a) Akcja łączenia rodzin w NRD i NRF; (w) Oświadczenie parlamentów Polski, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Czechosłowacji; B. Wiewióra, Umowa polsko-radziecka o wytyczeniu granicy w b. Prusach Wschodnich; (a) Posłowie o Ziemiach Zachodnich; (a) O powołanie urzędu Pełnomocnika Rządu dla Spraw Rozwoju Ziem Zachodnich; (a) Nadzwyczajna Sejmowa Komisja Ziem Zachodnich; (a) Towarzystwo Rozwoju Ziem Zachodnich	165
A. W. Walczak, „Nulla salus sine America”; F. M., Książka francuska o „Nowych Niemczech”; Z. Nowak, Niemcy jako wierzyciele Europy; F. M., Kościół katolicki w NRF wobec kampanii wyborczej; K. M. P., Spisy zbrodniczych sędziów hitlerowskich; B. W., Rewizjonistyczne wystąpienie na kongresie prawników-międzynarodowców w Grecji; ajk., Rewizjonistyczne nagrody kulturalne; M. S., Polska delegacja partyjno-rządowa w NRD; (w) Polska — Niemiecka Republika Federalna	440

KORESPONDENCJE

Gębik W. (Olsztyn), 10-lecie starań o upowszechnienie wiedzy, o historii i kulturze ziemi warmińsko-mazurskiej	459
Gluziński J. (Gdańsk), I zjazd ekonomistów morskich	207
Grygier T. (Olsztyn), Oświata w województwie olsztyńskim	466
Krzyżaniak I. (Zielona Góra), Ginę zabytki w woj. zielonogórskim	473
Rutkiewicz I. (Wrocław), 11 lat działalności Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego	475
Staszewski W. (Szklarska Poręba), Życie kulturalne Jeleniej Góry	195
Staszewski W. (Szklarska Poręba), Zapomniane uzdrowiska	480
Szyperski A. (Wałbrzych), Z życia społeczno-kulturalnego Wałbrzycha	190
Tomaszewski J. (Poznań), Lubuskie Towarzystwo Kultury w Zielonej Górze	471
Wędzki A. (Poznań), Ochrona zabytków na terenie powiatu wałbrzyskiego	203
Wędzki A. (Poznań), Muzeum w Nowej Soli	206
Zlat M. (Wrocław), Sprawa opieki nad zabytkami na Śląsku	201

POLEMIKI I Dyskusje

Hahn W., Odpowiedź na recenzję drugiego wydania „Bibliografia bibliografii polskich”	210
Chojnacki W., Wyjaśnienie w sprawie recenzji drugiego wydania „Bibliografia bibliografii polskich”	212

OCENY I OMÓWIENIA

Gruchman B., Bilans pieniężny dochodów i wydatków ludności w gospodarce Niemieckiej Republiki Demokratycznej (omów. książki A. Kecka, Die Bilanz der Geldeinnahmen und -ausgaben der Bevölkerung)	230
Pospieszalski K. M., Zachodnioniemiecka propaganda o prześladowaniach Niemców w Polsce (omów. książki Theodor Bierschenk, Die deutsche Volksgruppe in Polen)	490
Wojciechowski M., Zachodnioniemiecka ocena drugiej wojny światowej (omów. książki K. Tippelskircha, Geschichte des zweiten Weltkrieges)	214
Bullock Alan, Hitler, Eine Studie über Tyranniei oraz Walter Görlitz, Herbert A. Quint, Adolf Hitler, Eine Biographie (omów. J. Krasuski) (Feyl Othmar), Slavica-Auswahl-Katalog der Universitätsbibliothek Jena (omów. W. Chojnacki)	234
	250

	Str.
Kirst Hans Hellmut, 08/15, T. II. Osobliwe przygody wojenne żołnierza Ascha. Przeł. Jacek Frühling (omówiła W. Wiewiórowa)	506
Поздеева Л. В., Англия и ремилитаризация Германии 1933-36 (omów. W. Kowalski)	499
Protokoły posiedzeń Koła Polskiego w Berlinie T. I. Lata Wiosny Ludów 1849—1851, opracował i wstępem opatrzył Zdzisław Grot (omów. Tadeusz Cieślak)	503
„Remter“: Blätter der ostdeutschen Besinnung (omów. J. Dutkiewicz)	509
Rhode Gotthold, Einige Bemerkungen zu Enno Meyers: Über die Darstellung der deutsch-polnischen Beziehungen im Geschichtsunterricht (omów. G. Labuda)	244
Ritter G., Carl Goerdeler und die deutsche Widerstandsbewegung (omów. A. J. Kamiński)	238
Staats und Verwaltungsgrenzen in Ostmitteleuropa. Historisches Kartenwerk, Teil I. Baltische Lande, oprac. H. Laakmann; Teil II. Das Preussenland, oprac. E. Keyser; Teil III. Pommern, oprac. Fr. Engel (omów. M. Biskup)	245
Sworakowski Witold, List of the Polish Underground Collection 1939—1945 (om. W. Chojnacki)	505

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak)	254, 511
--	----------

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wizyta angielskiego dziennikarza — Wizyta dziennikarki niemieckiej — Konkurs na „Pamiętnik Osadnika Ziemi Odzyskanych”	256
Badania socjograficzne nad osadnictwem — Wizyty w Instytucie Zachodnim — O Instytucie Zachodnim w Niemczech zachodnich	514

KOMITET REDAKCYJNY:

Kazimierz Piwarski — *przewodniczący*, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
List powitalny I Sekretarza KC PZPR Władysława Gomułki do inauguracyjnego Zjazdu Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	1
Przemówienie powitalne przewodniczącego Rady Państwa Aleksandra Zawadzkiego na inauguracyjnym Zjeździe Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	2

ARTYKUŁY

Z. Kulak, Spotkanie Ribbentrop-Bonnet, 6 grudnia 1938 roku	4
E. Serwański, Rola kultury w zjednoczeniu Niemiec	18
B. Wiewióra, Problem nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Niemiecką Republiką Federalną	44
Z. Nowak, Polityka gospodarcza Niemiec zachodnich na tle zachodnio-europejskiej koniunktury gospodarczej	58
W. Radkiewicz, O sytuacji społeczno-ekonomicznej rolnictwa Niemieckiej Republiki Federalnej	74
S. Gwiazdziński, Analiza rozwoju gospodarczego miast woj. olsztyńskiego oraz możliwości ich aktywizacji	86
A. Wielopolski, Rola badań historycznych w kulturalnym zagospodarowaniu Pomorza Zachodniego	116

MATERIAŁY

W. Chojnacki, O publikacje źródłowe dotyczące walki o zachowanie polskości na Mazurach	126
K. Trzebiatowski, Polskość powiatu bytowskiego	133
Cz. Augustak, Wyspa Wolin jako majątek narodowy	138
B. Gruchman, Kierunki rozwoju gospodarczego Piły przed i po II wojnie światowej	155

NOTY

(a) Chiny a granica na Odrze-Nysie Łużyckiej; (a) Indie a granica Odra-Nysa Łużycka; (a) N. S. Chruszczow o granicy Odra-Nysa Łużycka, NRD i stosunkach polsko-radzieckich; (a) Znamienne głosy angielskie o granicy Odra-Nysa Łużycka; B. W., Jeszcze o pracy E. Wiskemann; J. Krasuski, Institut für Auslandsbeziehungen; F. Miedziński, Filmowa legenda o Stresemannie; A. J. K., 30 czerwca 1934 r. przed sądami niemieckimi; B. W., Stanowisko zachodniemieckich partii politycznych wobec granicy Odra-Nysa Łużycka; A. L., Sfałszowanie listu kardynała Spellmana; (a) „Ostrożnie z tzw. węchem“; (a) Akcja łączenia rodzin w NRD i NRF; (w), Oświadczenie parlamentów Polski, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Czechosłowacji; B. Wiewióra, Umowa polsko-radziecka o wytyczeniu granicy w b. Prusach Wschodnich; (a) Posłowie o Ziemiach Zachodnich; (a) O powołanie Urzędu Pełnomocnika Rządu dla Spraw Rozwoju Ziemi Zachodnich; (a) Nadzwyczajna Sejmowa Komisja Ziemi Zachodnich; (a) Towarzystwo Rozwoju Ziemi Zachodnich	165
--	-----

KORESPONDENCJE

A. Szyperski (Wałbrzych), Z życia społeczno-kulturalnego Wałbrzycha	190
W. Staszewski (Szkłarska Poręba), Życie kulturalne Jeleniej Góry	195
M. Zlat (Wrocław), Sprawa opieki nad zabytkami na Śląsku	201
A. Wędzki (Poznań), Ochrona zabytków na terenie powiatu wałbrzyskiego	203
A. Wędzki (Poznań), Muzeum w Nowej Soli	206
J. Gluziński (Gdańsk), I zjazd ekonomistów morskich	207

POLEMIKI I DISKUSJE

W. Hahn, Odpowiedź na recenzję drugiego wydania „Bibliografia bibliografii polskich”	210
W. Chojnacki, Wyjaśnienie w sprawie recenzji drugiego wydania „Bibliografia bibliografii polskich”	212

OCENY I OMÓWIENIA

M. Woźniechowski, Zachodniemiecka ocena drugiej wojny światowej (omów. książki K. Tippelskircha, Geschichte des zweiten Weltkriegs)	214
B. Gruchman, Bilans pieniężny dochodów i wydatków ludności w gospodarce Niemieckiej Republiki Demokratycznej (omów. książki A. Kecka, Die Bilanz der Geldeinnahmen und -ausgaben der Bevölkerung)	230
Alan Bullock, Hitler. Eine Studie über Tyrannei oraz Walter Görlich, Herbert A. Quint, Adolf Hitler. Eine Biographie (omów. J. Krasuski)	234
G. Ritter, Carl Goerdeler und die deutsche Widerstandsbewegung (omów. A. J. Kamiński)	238
Gotthold Rhode, Einige Bemerkungen zu Enno Meyers: Über die Darstellung der deutsch-polnischen Beziehungen im Geschichtsunterricht (omów. G. Labuda)	244
Staats- und Verwaltungsgrenzen in Ostmitteleuropa. Historisches Kartenwerk, Teil I. Baltische Lande, oprac. H. Laakmann; Teil II. Das Preussenland, oprac. E. Keyser; Teil III. Pommern, oprac. Fr. Engel (omów. M. Biskup)	245
Publikacje historyczne z okazji 500-lecia Uniwersytetu w Gryfii: Festschrift zur 500-Jahrfeier der Universität Greifswald t. I—II — Wissenschaftliche Zeitschrift der Ernst Moritz Arndt - Universität (Festjahrgang zur 500-Jahrfeier): Gesellschafts- und Sprachwissenschaftliche Reihe (omów. G. Labuda)	247
(Othmar Feyl), Slavica-Auswahl-Katalog der Universitätsbibliothek Jena (omów. W. Chojnacki)	253

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak)	254
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wizyta angielskiego dziennikarza — Wizyta dziennikarki niemieckiej — Konkurs na „Pamiętnik osadnika Ziemi Odzyskanych”	256
--	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHELMONSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIĘSIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
ARTYKUŁY	
J. Ziółkowski, Z problematyki przestrzennej i gospodarczej Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego	257
K. M. Pospieszalski, Główne tendencje współczesnego prawa wyborczego w Niemieckiej Republice Federalnej	280
B. Gruchman, Drogi rozwoju handlu w Niemieckiej Republice Demokratycznej	292
A. Owsieńska, Emigracja polska wobec problemu rewolucji niemieckiej w latach 1832—1833	303
S. Schwann, Rola budżetu państwowego w pruskiej polityce kolejowej w XIX wieku	333
E. Pieścikowski, Rugi pruskie w ujęciu ideowo-literackim Aleksandra Świętochowskiego	365
J. Krasuski, Dylemat pruski (Gerlach — Bismarck — Moltke)	389
MATERIAŁY	
F. Miedziński, Zagadnienia Ziemi Zachodnich po przemianach październikowych	406
W. Kłedzik, Dzień 1 września 1939 r. na trasie Tczew—Malbork	414
E. Osmańczyk, Biblioteka Hoovera i jej polonica	426
NOTY	
A. W. Wałczak, „Nulla salus sine America”; F. M., Książka francuska o „Nowych Niemczech”; Z. Nowak, Niemcy jako wierzyciel Europy; F. M., Kościół katolicki w NRF wobec kampanii wyborczej; K. M. P., Spisy zbrodniczych sędziów hitlerowskich; B. W., Rewizjonistyczne wystąpienie na kongresie prawników-międzynarodowców w Grecji; ajk, Rewizjonistyczne nagrody kulturalne; M. S., Wizyta polskiej delegacji partyjno-rządowej w Niemieckiej Republice Demokratycznej; (w) Polska — Niemiecka Republika Federalna	440
KORRESPONDENCJE	
W. Gębik (Olsztyn), Dziesięciolecie starań o upowszechnienie wiedzy o historii i kulturze ziemi warmińsko-mazurskiej	459

T. Grygier (Olsztyn), Oświata w województwie olsztyńskim	466
J. Tomaszewski (Poznań), Lubuskie Towarzystwo Kultury w Zielonej Górze	471
I. Krzyżaniak (Zielona Góra), Gina zabytki w woj. zielonogórskim	473
I. Rutkiewicz (Wrocław), 11 lat działalności Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego	475
W. Staszewski (Szklarska Poręba), Zapomniane uzdrowiska	480

OCENY I OMÓWIENIA

K. M. Pospieszalski, Zachodniemiecka propaganda o prześladowaniach Niemców w Polsce w r. 1939 (omówienie książki Theodor Bier-schenk: Die deutsche Volksgruppe in Polen)	490
Л. В. Поздеева, Англия и ремилитаризация Германии 1933—36 (omów. W. Kowalski)	499
Protokoły posiedzeń Koła Polskiego w Berlinie T. I. Lata Wiosny Ludów 1849—1851, opracował i wstępem opatrzył Zdzisław Grot (omów. T. Cieślak)	503
Witold S. Sworakowski, List of the polish Underground Collec-tion 1939—1945 (omów. W. Chojnacki).	505
Hans Helmut Kirst: 08/15, T. II. Osobliwe przygody wojenne żołnierza Ascha. Przeł. Jacek Frühling. Warszawa 1957 (omów. W. Wie-wiórowa)	506
„Remter”. Blätter der ostdeutschen Besinnung (omów. J. Dutkiewicz)	509

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak)	511
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Badania socjograficzne nad osadnictwem — Wizyty w Instytucie Za-chodnim — O Instytucie Zachodnim w Niemczech zachodnich	514
---	-----

Streszczenia w języku angielskim (wkładka)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHELMONSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
 Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
 Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
 Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

Zam. 322 - Ark. wyd. 35,5, druk. 15,25+2 wkł. - Skład rozp. 15. 7. 1957 - Druk ukończ. we wrześniu 1957
 Nakład 1419 - Drukowano na papierze druk. sat. kl. V, form. 70x100/16, g 60 - K-20 - Cena zł 20,-

POZNAŃSKA DRUKARNIA NAUKOWA, ULICA PRĘDZY 14

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIII

R O K 1 9 5 7

TOM III

(nr 5—6)

POZNAN
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 5 7

BP 1000

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1957

ARTYKUŁY

	Str.
Drewniak Bogusław, Napływ robotników sezonowych z zaboru rosyjskiego i austriackiego na Pomorze Zachodnie w latach 1890—1918	43
Gruchman Bohdan, Rozwój przemysłu Ziem Zachodnich w planie pięcioletnim (1956—1960)	231
Janowicz Zbigniew, Reforma terenowych organów władzy w Niemieckiej Republice Demokratycznej	1
Krzywiński Aleksander, Targi Lipskie jako wykładnik stosunków handlowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej z zagranicą	254
Nowak Kazimierz, Akcją i problematyka strajkowa w Niemieckiej Republice Federalnej do końca 1956 roku	11
Pędziński Zbigniew, Arnold Zweig — pisarz i myśliciel	77
Piawski Kazimierz, Zmiany w sytuacji międzynarodowej w ostatnim czterdziestoleciu (1917—1957)	217
Radkiewicz Wacław, Wydajność pracy a struktura rolnictwa Niemieckiej Republiki Federalnej	242

MATERIAŁY

Cyprian Tadeusz, Korporacje studenckie na widowni w NRF	97
Cyprian Tadeusz, Proces marszałka Schoenera	289
Krajczycki Tadeusz, Projekt gospodarczej unifikacji Niemiec	94
Kucner Alfred, Niemiecki dyplomata przy Naczelnej Radzie Ludowej w Poznaniu w latach 1919—1920	299
Liczbańska Anna, Prasa przesiedleńców niemieckich	101
Lietz Zygmunt, Jan Liszewski — nauczyciel i działacz	301
Litwin Józef, Sprawa oficerów polskich-jeńców w obozach niemieckich („oflagach”) na przełomie r. 1942 i 1943	84
Międźwiński Florian, Dyskusja na temat tzw. Ostpolitik NRF	285
Nowak Zdzisław, Sytuacja gospodarcza Niemieckiej Republiki Federalnej na tle rozwoju gospodarczego Europy zachodniej w r. 1956 i pierwszej połowie r. 1957	293
Radkiewicz Wacław, Problem nadwyżek zbożowych w Niemczech zach.	296
Wiewióra Bolesław, Sprawa uznania Niemieckiej Republiki Demokratycznej przez Jugosławię	275
Wiewióra Bolesław, Uznanie granicy Odra-Nysa Łużycka przez Jugosławię	273
Zygulski Kazimierz, Na cmentarzu opolskim	305

NOTY

Oświadczenie polskiego M. S. Z. na temat deklaracji mocarstw zachodnich i Niemieckiej Republiki Federalnej w sprawie Niemiec. — Wspólne oświadczenie ZSRR — NRF; (a), Dokumenty radzieckie z okresu II wojny światowej; (w), Niemiecka lista proskrypcyjna z 1939 r.; (a), Polska — Niemiecka Republika Federalna; (a), Rozmowy ZSRR — NRF; T. K., Zmiany w strukturze eksportu towarów konsumpcyjnych, T. K., Produkcja pojazdów dwukołowych w NRF cofa się dalej; T. K., Walka NRF z napływem dewiz; T. K., Obroty przemysłu wzrastają; Z. N., Bezrobocie w NRF; T. K., Sytuacja robotników w NRF; (a), Przyspieszenie zbrojeń w NRF; (a), NRF tworzy strefę militarną na granicy z Czechosłowacją; (a), Bałtyk — morze pokoju; (a), „Naukowe badania opinii” w NRF; (i), Nowa placówka badań wschodnich w Niemczech zachodnich; (ajk), Nowy ośrodek rewizjonizmu naukowego; (ajk), Metoda nau-

kowa „badań nad wschodem“; (a), Elementy przewagi rewizjonistów niemieckich nad naukowcami polskimi; (a), Odkrycie nielegalnej organizacji niemieckiej w Polsce; (a), Wnioski na marginesie polemiki prasy polskiej z prasą NRD; (a), Szkolnictwo dla mniejszości niemieckiej w Polsce; (a), Zagadnienie tranzytu przez Polskę; (a), Ziemię Zachodnie w opinii Stanów Zjednoczonych; (a), K. Smogorzewski pisze książkę o Ziemiach Zachodnich; (a), Wypowiedzi prof. S. Kulczyńskiego na temat TRZZ; (a), Prace organizacyjne TRZZ w Poznaniu. 114-137	
T. Krajczyk, Niezwykłe wysokie wzrost wkładów w bankach NRF; T. K., Polityka dewizowa NRF; T. K., Eksport kapitałów niemieckich wzrasta; T. K., Koncentracja kapitałów w NRF; T. K., Podwyżka cen węgla w NRF; (k), Wybory do Bundestagu; (k), Nowy rząd NRF; (a), Polityka Adenauera III bez zmian; A. J. K., Szczególny wyrok; F. M., Tysiąc Francuzów wypowiada się o stosunkach francusko-niemieckich; (a), Polska — Niemiecka Republika Federalna; (a), Ocena NRF w referacie Władysława Gomułki; (a), Egipt — NRD; (a), Polska — Niemiecka Republika Demokratyczna; (a), Wokół wizyty polskiej delegacji partyjno-rządowej w Jugosławii; (a), Wypowiedzi Władysława Gomułki na temat Bałtyku jako morza pokoju; (a), Inicjatywa Polski pod adresem NRF i NRD w sprawie broni atomowej; A. J. K., „Ostforschung“ — i umiarkowanie?	312-331

KORESPONDENCJE

Boras Zygmunt (Poznań), Rozwój miasta Wałcza	138
Konieczny Józef (Poznań), Miasto, które powraca do życia	142
Podgóreczny Józef (Bydgoszcz), Po uroczystościach wrześniowych w Bydgoszczy	140
Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Turystyka w Karkonoszach i dewizy	332
Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Telewizja we Wrocławiu	349

POLEMIKI I DYSKUSJE

Kucner Alfred, Kilka uwag o polityce mniejszości niemieckiej w Polsce	350
Zaks Zofia, Odpowiedź na artykuł Stanisława Zabiełły	345

OCENY I OMÓWIENIA

Bossmann Reinhold, Ältere polnische Gesangbücher in Schlesien (omów. W. Chojnacki)	194
Bossmann Reinhold, Textvarianten in Polnischen Kantionalen (omów. Władysław Chojnacki)	194
Fouillet Roux R. i P., Catalogue des périodiques clandestins diffusés en France de 1939 à 1945 suivi d'un catalogue des périodiques diffusés à l'étranger (omów. Wanda Kiedrzyńska)	198
Franz Georg, Kulturkampf. Staat und katholische Kirche in Mitteleuropa (omów. J. Krasuski)	170
Heidegger Hermann, Die deutsche Sozialdemokratie und der nationale Staat 1870—1920 (omów. J. Krasuski)	172
Heike Otto, Das Deutschtum in Polen 1918—1939 (omów. Marian Wojciechowski)	356
Jong Louis de, Legenda i rzeczywistość V kolumny niemieckiej (omów. Restytut Staniewicz)	379
Kirst Hans Hellmut, 08/15. T. III Niebezpieczny triumf końcowy żołnierza Ascha (omów. Wanda Wiewiórowa)	388
Kruck Alfred, Geschichte des Alldeutschen Verbandes 1890—1939 (omów. Janusz Pajewski)	177

	Str.
Kuhn Walter, Geschichte der deutschen Ostsiedlung in der Neuzeit (omów. Gerard Labuda pt. „Nowa synteza dziejów drugiej kolonizacji niemieckiej na wschód od Łaby”)	158
Matthias Erich, Sozialdemokratie und Nation. Zur Ideengeschichte der sozialdemokratischen Emigration 1933—1938 (omów. Jerzy Krasuski)	383
„Die Ostgebiete des deutschen Reiches. Ein Taschenbuch“ (omów. Tadeusz Cieslak, Bolesł. Wiewióra, Zdzisł. Nowak, Andrzej Józef Kamiński)	145
Poliakov Leon — Wulf Josef, Das Dritte Reich und die Juden (omów. K. M. Pospieszalski) pt. „Nowe prace o zagładzie Żydów”	164
Poliakov Leon — Wulf Josef, Das Dritte Reich und seine Diener (omów. K. M. Pospieszalski) pt. „Nowe prace...”	164
Raeder Erich, Mein Leben. Bis zum Flottenabkommen mit England 1935 (omów. Jerzy Pertek)	187
Reitlinger Gerard, The final solution (omów. K. M. Pospieszalski) pt. „Nowe prace...”	
„Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale“ (omów. K. M. Pospieszalski) pt. „Nowe prace...”	164
Seth Ivar, Die Universität Greifswald und ihre Stellung in der Schwedischen Kulturpolitik 1837—1915 (omów. dr Michał Szczaniecki)	191
„Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza“ (omów. Andrzej Wędzki)	396
„Szczecin“ (omów. Andrzej Wędzki)	399
Szyrocki Marian, Martin Opitz (omów. Anna Stroka)	387
Welsenborn Günther, Der lautlose Aufstand (omów. Andrzej Józef Kamiński)	187
Josef Wulf, patrz Poliakov Leon u. Wulf Josef	

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy i Kulak Zbigniew, Niemcy w dobie imperializmu	201, 401
Kulak Zbigniew patrz Krasuski Jerzy	

Z PRAC INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Dulczewski Zygmunt, Pamiętniki osadników jako materiały naukowe do historii i socjografii osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych	204
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Rozstrzygnięcie konkursu Instytutu Zachodniego	211
Posiedzenia naukowe Sekcji Socjograficznej	214
Wizyty w Instytucie Zachodnim	214, 425
List do Instytutu Zachodniego	215
Walne Zebranie członków Instytutu Zachodniego	405
Spotkanie z laureatami konkursu na „Pamiętnik osadnika Ziemi Odzyskanych“	424

Streszczenia w języku angielskim (wkładka)

KOMITET REDAKCYJNY:

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk, Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski.

Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morłowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
ARTYKUŁY	
Z. Janowicz, Reforma terenowych organów władzy w Niemieckiej Republice Demokratycznej	1
K. Nowak, Akcja i problematyka strajkowa w Niemieckiej Republice Federalnej do końca 1956 roku	11
B. Drewniak, Napływ robotników sezonowych z zaboru rosyjskiego i austriackiego na Pomorze Zachodnie w latach 1890—1918	43
Z. Pędziński, Arnold Zweig — pisarz i myśliciel	77
MATERIAŁY	
J. Litwin, Sprawa oficerów polskich — jeńców w obozach niemieckich („oflagach”) na przełomie r. 1942 i 1943	84
T. Krajczycki, Projekt gospodarczej unifikacji Niemiec	94
T. Cyprian, Korporacje studenckie na widowni w NRF	97
A. Liczbańska, Prasa przesiedleńców niemieckich	101

NOTY

Oświadczenie polskiego M. S. Z. na temat deklaracji mocarstw zachodnich i Niemieckiej Republiki Federalnej w sprawie Niemiec. — Wspólne oświadczenie ZSRR — NRD; (a), Dokumenty radzieckie z okresu II wojny światowej; (w), Niemiecka lista proskrypcyjna z 1939 r.; (a), Polska — Niemiecka Republika Federalna; (a), Rozmowy ZSRR — NRF; T. K., Zmiany w strukturze eksportu towarów konsumpcyjnych; T. K., Produkcja pojazdów dwukołowych w NRF cofa się dalej; T. K., Walka NRF z napływem dewiz; T. K., Obroty przemysłu wzrastają; Z. N., Bezrobocie w NRF; T. K., Sytuacja robotników w NRF; (a), Przyspieszenie zbrojeń w NRF; (a), NRF tworzy strefę militarną na granicy z Czechosłowacją; (a), Bałtyk — morze pokoju; (a), „Naukowe badania opinii” w NRF; (i), Nowa placówka badań wschodnich w Niemczech zachodnich; (ajk), Nowy ośrodek rewizjonizmu naukowego; (ajk), Metoda naukowa „badań nad wschodem”; (a), Elementy przewagi rewizjonistów niemieckich nad naukowcami polskimi; (a), Odkrycie nielegalnej organizacji niemieckiej w Polsce; (a), Wnioski na marginesie polemiki prasy polskiej z prasą NRD; (a), Szkolnictwo dla mniejszości niemieckiej w Polsce; (a), Zagadnienie tranzytu przez Polskę; (a), Ziemia Zachodnie w opinii Stanów Zjednoczonych; (a), K. Smogorzewski pisze książkę o Ziemiach Zachodnich; (a), Wypowiedzi prof. St. Kulczyńskiego na temat TRZZ; (a), Prace organizacyjne TRZZ w Poznaniu 114—137

KORESPONDENCJE

Z. Boras (Poznań), Rozwój miasta Wałcza	138
J. Podgóreczny (Bydgoszcz), Po uroczystościach wrześniowych w Bydgoszczy	140

OCENY I OMÓWIENIA

- Die Ostgebiete des deutschen Reiches. Ein Taschenbuch. Im Auftrage des Johann Gottfried Herder-Forschungsrates herausgegeben von Gotthold Rhode (omów. T. Cieślak, B. Wiewióra, Z. Nowak, A. J. Kamiński) 145
- G. Labuda, Nowa synteza dziejów drugiej kolonizacji niemieckiej na wschód od Łaby (omów. książki — Walter Kuhn, Geschichte der deutschen Ostsiedlung in der Neuzeit) 158
- K. M. Pospieszalski, Nowe prace o zagładzie Żydów (omów. książek — Gerald Reitlinger, The final solution — The Attempt to Exterminate the Jews of Europe 1939—1945. — Leon Poliakov — Josef Wulf, Das Dritte Reich und die Juden, Dokumente und Aufsätze. — Leon Poliakov — Josef Wulf, Das Dritte Reich und seine Diener, Dokumente. — Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale) 164
- Georg Franz, Kulturkampf. Staat und katholische Kirche in Mitteleuropa (omów. J. Krasuski) 170
- Hermann Heidegger, Die deutsche Sozialdemokratie und der nationale Staat 1870—1920 (omów. J. Krasuski) 172
- Alfred Kruck, Geschichte des Alldeutschen Verbandes 1890—1939 (omów. J. Pajewski) 177
- Erich Raeder, Mein Leben. Bis zum Flottenabkommen mit England 1935 (omów. J. Pertek) 185
- Günther Weisenborn, Der lautlose Aufstand (omów. A. J. Kamiński) 187
- Ívar Seth, Die Universität Greifswald und ihre Stellung in der Schwedischen Kulturpolitik 1637—1815 (omów. M. Sczaniecki) 191
- Reinhold Bossmann, Ältere Polnische Gesängbücher in Schlesien. Reinaldo Bossmann, Textvarianten in Polnischen Kantionalen (omów. W. Chojnacki) 194
- Roux Fouillet R. et P., Catalogue des périodiques clandestins diffusés en France de 1939 à 1945 suivi d'un catalogue des périodiques clandestins diffusés à l'étranger (omów. W. Kiedrzyńska) 198

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

- Niemcy w dobie Imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak) 201

Z PRAC INSTYTUTU ZACHODNIEGO

- Z. Dulczewski, Pamiętniki osadników jako materiały naukowe do historii i socjografii osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych 204

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

- Rozstrzygnięcie Konkursu Instytutu Zachodniego. — Wizyty w Instytucie Zachodnim. — List do I. Z. 211

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHELMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
ARTYKUŁY	
K. Piwarski, Zmiany w sytuacji międzynarodowej w ostatnim czterdziestolecu (1917—1957)	217
B. Gruchman, Rozwój przemysłu Ziem Zachodnich w planie pięcioletnim (1956—1960)	231
W. Radkiewicz, Wydajność pracy a struktura rolnictwa Niemieckiej Republiki Federalnej	242
A. Krzymiński, Targi Lipskie jako wykładnik stosunków handlowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej z zagranicą	254

MATERIAŁY	
B. Wiewióra, Uznanie granicy Odra—Nysa Łużycka przez Jugosławię	273
B. Wiewióra, Sprawa uznania Niemieckiej Republiki Demokratycznej przez Jugosławię	275
F. Miedziński, Dyskusja na temat tzw. Ostpolitik NRF	285
T. Cyprian, Proces marszałka Schoenera	289
Z. Nowak, Sytuacja gospodarcza Niemieckiej Republiki Federalnej na tle rozwoju gospodarczego Europy zachodniej w r. 1956 i pierwszej połowie r. 1957	293
W. Radkiewicz, Problem nadwyżek zbożowych w Niemczech zachodnich	296
A. Kucner, Niemiecki dyplomata przy Naczelnej Radzie Ludowej w Poznaniu w latach 1919—1920	299
Z. Lietz, Jan Liszewski — nauczyciel i działacz	301
K. Zygulski, Na cmentarzu opolskim	305

NOTY

T. Krajczycki, Niezwykle wysoki wzrost wkładów w bankach NRF; T. K., Polityka dewizowa NRF; T. K., Eksport kapitałów niemieckich wzrasta; T. K., Koncentracja kapitałów w NRF; T. K., Podwyżka cen węgla w NRF; (k), Wybory do Bundestagu; (k), Nowy rząd NRF; (a), Polityka Adenauera III bez zmian; A. J. K., Szczególny wyrok; F. M., Tysiąc Francuzów wypowiada się o stosunkach francusko-niemieckich; (a), Polska — Niemiecka Republika Federalna; (a), Ocena NRF w referacie Władysława Gomułki; (a), Egipt — NRD; (a), Polska — Niemiecka Republika Demokratyczna; (a), Wokół wizyty polskiej delegacji partyjno-rządowej w Jugosławii; (a), Wypowiedzi Władysława Gomułki na temat Bałtyku jako morza pokoju; (a), Inicjatywa Polski pod adresem NRF i NRD w sprawie broni atomowej; A. J. K., „Ostforschung” — i umiarkowanie?	312
--	-----

KORESPONDENCJE

Str.

- W. Staszewski (Szkłarska Poręba), Turystyka w Karkonoszach i dewizy 332
W. Staszewski (Szkłarska Poręba), Telewizja we Wrocławiu . . . 342

POLEMIKI I Dyskusje

- Z. Zaks, Odpowiedź na artykuł Stanisława Zabelleły 345
A. Kucner, Kilka uwag o polityce mniejszości niemieckiej w Polsce . 350

OCENY I OMÓWIENIA

- R. Staniewicz, Legenda i rzeczywistość V kolumny niemieckiej (omówienie książki: Louis de Jong, The German Fifth Column in the Second World War) 356
- Otto Heike, Das Deutschtum in Polen 1918—1939 (omów. M. Wojciechowski) 379
- Erich Matthias, Sozialdemokratie und Nation. Zur Ideengeschichte der sozialdemokratischen Emigration 1933—1938 (omów. J. Krasuski) 383
- Marian Szyrocki, Martin Opitz (omów. A. Stroka) 387
- Hans Hellmut Kirst, 08/15 T. III. Niebezpieczny triumf końcowy żołnierza Ascha (omów. W. Wiewiórowa) 388
- „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza“ (omów. A. Wędzki) 396
- „Szczecin“. Pismo poświęcone sprawom regionu zachodnio-pomorskiego (omów. A. Wędzki) 399

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

- Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak) . . . 401

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

- Walne zebranie członków Instytutu Zachodniego. — Spotkanie z laureatami konkursu na „Pamiętnik osadnika Ziemi Odzyskanych“. — Wizyty w Instytucie Zachodnim 405

Streszczenia w języku angielskim (wkładka)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
INSTYTUT ZACHODNI. POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIV

R O K 1 9 5 8

TOM I

(nr 1—2)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 5 8

1371 1000

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1958

ARTYKUŁY

	Str.
Duiczewski Zygmunt, Organizacja badań socjograficznych na Ziemiach Zachodnich	225
Gruchman Bohdan, Aktualne problemy aktywizacji gospodarczej Ziemi Zachodnich	233
Madajczyk Czesław, Przywódcy hitlerowscy wobec sprawy polskiej w okresie od października 1939 do września 1940 r.	1
Nowak Kazimierz, Doktryna prawnoustrojowa socjaldemokracji Niemieckiej Republiki Federalnej	260
Petsch Wacław, Sprawa polskiego dostępu do morza a zasada granic etnograficznych na konferencji pokojowej w Paryżu w roku 1919	47
Rogalski Aleksander, Warunki rozwojowe dzisiejszej literatury niemieckiej	288
Rotocki Zbigniew, Model okupacji Austrii	58
Tomaszewski Janusz, Z badań nad integracją społeczną na Ziemiach Zachodnich	241

MATERIAŁY

Cyprian Tadeusz, Nowelizacja kodeksu karnego w NRD	342
Edel-Kryński Henryk, Powiat malborski	129
Edel-Kryński Henryk, Powiat sztumski	302
Kaczmarczyk Zdzisław, Działalność Polskiego Towarzystwa Historycznego na Ziemiach Zachodnich	336
Krasuski Jerzy i Wiewióra Bolesław, Sprawa granicy polsko-niemieckiej w korespondencji między szefami rządów ZSRR, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych	99
K. J., Przyczynek do polskości na Ziemi Lubuskiej	329
Miedziński Florian, Stosunki między Izraelem a NRF	104
Miedziński Florian, Repatriacja do NRF w ramach akcji „łączenia rodzin”	311
Pospieszalski Karol Marian, Protest dra Wilhelma Hagena przeciw zamierzonemu wymordowaniu części ludności Zamojszczyzny w latach 1942/43	117
Pospieszalski Karol Marian, Hitlerowska polemika z „Generalplan Ost” Reichsführera SS	346
Radkiewicz Wacław, Znaczenie importu produktów rolnych dla gospodarki NRF	112
Rutkowski Zygmunt, Zielonogórskie Archiwum Państwowe i jego zbiory	330
Szymiczek Franciszek, O ruchu wydawniczym w Niemieckiej Republice Federalnej	369

NOTY

(a), Plan Rapackiego jednym z największych wydarzeń politycznych 1957 r.; (a) Plan Rapackiego a państwa bezpośrednio zainteresowane: Czechosłowacja NRD i NRF; (a), Plan Rapackiego a cztery wielkie mocarstwa; (a), Jugosławia i Belgia całkowicie popierają plan Rapackiego; (a), Nowa pokojowa inicjatywa ZSRR; (a), Władysław Gomułka o stosunkach polsko-niemieckich; (a), N. Chruszczow o rozwiązaniu problemu niemieckiego; (w), Publicystyka francuska o granicy Odra-Nysa Łużycka; T. Cyprian, „The Economist”, o granicy na Odrze i Nysie; (a), Skuteczna walka z odwetowcami niemieckimi na terytorium Polski; ES., Sesja inauguracyjna Rady Naukowej Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich; (a), Wypowiedzi prof. St. Leszczy-

kiego, przewodniczącego Rady Naukowej TRZZ; (a), Polska — NRD; (a), NRF — Polska; B. W., Skutki zerwania stosunków dyplomatycznych NRF — Jugosławia; (a), Paryska sesja NATO a sprawy NRF; Z. Nowak, Stabilizacja gospodarcza a handel zagraniczny NRF; T. Krajczycki, Pierwszy deficyt NRF w Europejskiej Unii Płatniczej; T. K., Sprawozdanie Niemieckiego Banku Federalnego za listopad 1957; T. K., Polityka subwencyjna NRF; T. K., Sprawa podwyżki cen stali w NRF; T. K., Cena chleba wzrasta w NRF; (a), Pożyteczne publikacje „Słowa Powszechnego“; (a), Zgon wicepremiera Otto Nuschke 139-165

(a), Plan Rapackiego — akt dyplomatyczny o zasięgu światowym; (a), Memorandum rządu polskiego z dnia 14 III 1958 r. w sprawie strefy bezatomowej w Europie; (a), Noty rządu polskiego do dziesięciu państw; (a), Memorandum polskie wręczone sekretarzowi generalnemu ONZ; (a), ZSRR całkowicie popiera polski projekt utworzenia strefy bezatomowej; (a), Pierwsze objawy reakcji mocarstw zachodnich na memorandum polskie; (a), Czechosłowacja a plan Rapackiego; (a), Niemiecka Republika Demokratyczna a plan Rapackiego; (a), Niemiecka Republika Federalna a plan Rapackiego; (a), Argumenty wojskowe w sprawie planu Rapackiego; (a), Sprawa diecezji polskich w „Annuario Pontificio“ 1958 378-399

(a), Wielkie mocarstwa a problem niemiecki; (a), N. Chruszczow o traktacie pokoju z Niemcami; (a), NRD ponawia propozycję zjednoczenia Niemiec; A. W. W., Spór o politykę zagraniczną NRF; (a), NRF przeciwko propozycjom zjednoczenia Niemiec; B. W., Ius tractatum krajów w NRF; (AJK), „Rewizjonizm w miejsce polityki“; (a), „Hohenzollernowie chcą odszkodowań... od Polski“; K. M. P., Dwa głosy o dokumentacji zbrodni hitlerowskich w NRF; (a), Prof. W. Grewe ambasadorem NRF w Waszyngtonie; (a) Ile Niemców zginęło w III wojnie światowej? 389-400

(w), Przedstawicielstwo handlowe NRD w Rzymie. — T. Krajczycki, Perspektywy dalszego rozwoju gospodarki NRF; T. K., Obfitość pieniądza w NRF paraliżuje konkurencję 400-403

M. M., Zasadnicze problemy polityki kulturalnej w NRD; M. M., Bilans osiągnięć kulturalnych NRD w r. 1957. — M. S., Z zagadnień polityki kulturalnej w NRF 403-409

KORESPONDENCJE

Borzycki Zdzisław (Gryfice), Repatrianci z ZSRR w powiecie gryfickim 179
 Gołachowski Stefan (Wrocław), Badania socjograficzne na Śląsku Opolskim / 166
 Kowalenko Władysław (Poznań), Szczecińskie Towarzystwo Naukowe na tle swego środowiska 422
 Podgóreczny Józef (Bydgoszcz), Sesja naukowa w Bydgoszczy 180
 Podgóreczny Józef (Bydgoszcz), Laureaci nagród wojew. bydgoskiego i miasta Bydgoszczy 426
 Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Rozwój przemysłu w Jeleniogórskim 167
 Szyperski Alfons (Wałbrzych), Szkolnictwo zawodowe w Wałbrzychu w latach 1945—1957 410
 Szwengrub Lili Maria (Warszawa), Podjęcie badań socjograficznych na Warmii i Mazurach 176

OCENY I OMÓWIENIA

Gruchman Bohdan, Źródło wiedzy o Niemieckiej Republice Demokratycznej (omówienie książki „Jahrbuch der Deutschen Demokratischen Republik“) 182

	Str.
Kulak Zbigniew i Wojciechowski Marian, Repliki zachodniemieckie na książkę E Wiskemann (omówienie książek: Herbert Kraus — Karl O. Kurth, Deutschland's Ostproblem. Eine Untersuchung der Beziehungen des deutschen Volkes zu seinen östlichen Nachbarn. Hilmar Toppe, Elizabeth Wiskemann und Deutschlands Nachbar Polen)	423
(Borkenhagen W. A.), Zarys historii lutersko-polskich zborów Synodu Missouri (omówił Władysław Chojnacki)	208
Claude Inis L. Jr., National Minorities (omów. B. Wiewióra)	435
„Deutsch-Slawische Wechelseitigkeit in sieben Jahrhunderten“, Veröffentlichungen des Instituts für Slavistik (omów. Gerard Labuda)	191
Ellwein Thomas, Klerikalismus in der deutschen Politik (omów. ks. Mieczysław Żywczyński)	453
Heffter Heinrich, Die deutsche Selbstverwaltung im 19. Jahrhundert. Geschichte der Ideen und Institutionen (omów. Jerzy Krasuski)	201
Mohler Armin, Die konservative Revolution in Deutschland 1918—1932. Grundriss ihrer Weltanschauung. Schudekopf Otto Ernst, Die deutsche Innenpolitik im letzten Jahrhundert und der konservative Gedanke (omów. Jerzy Krasuski)	454
Niekricz A. M., Politika anglijskogo imperializma w Jewropie (omów. Bernard Trela)	441
„Poezja ludowa Warmii i Mazur“ Antologia. Wybrał i opracował T. Oracki (omów. Zygmunt Lietz)	211
Rohrbach Paul, Um des Teufels Handschrift (omów. Andrzej Józef Kamiński)	193
Schlesinger Walter, Die geschichtliche Stellung der mittelalterlichen deutschen Ostbewegung (omów. Gerard Labuda)	186
Schudekopf Otto Ernst patrz Mohler Armin	454
Uhlendahl Heinrich, Vorgeschichte und erste Entwicklung der Deutschen Bäckerei (omów. Władysław Chojnacki)	205
Wallich Henry C., Mainsprings of German Revival (omówił Zdzisław Nowak)	445
Wildenmann Rudolf, Partei und Fraktion. Ein Beitrag zur Analyse der politischen Willensbildung und des Parteiensystems in der Bundesrepublik (omów. Kazimierz Nowak)	449
„Zielonogórski informator gospodarczo-turystyczny“ (omówił Adam Chomicz)	212
„Zeszyty Oświęcimskie“, 1. Oświęcim 1957 (omówiła Wanda Kiedrzyńska)	212

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy i Kulak Zbigniew, Niemcy w idobie imperializmu	214, 459
---	----------

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

K. A. J., Konferencja naukowa w Lipsku	221
P. K., Obrady Komisji Historycznej Polsko-Niemieckiej w Lipsku	216
Konferencja w sprawie Milenium	223
Różne	223, 462

Streszczenie w języku angielskim (wklejka)

KOMITET REDAKCYJNY:

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk, Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
 Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Str.

- C. Madajczyk, Przywódcy hitlerowscy wobec sprawy polskiej w okresie od października 1939 do września 1940 r. 1
- W. Petsch, Sprawa polskiego dostępu do morza a zasada granic etnograficznych na konferencji pokojowej w Paryżu w roku 1919 47
- Z. Rotocki, Model okupacji Austrii 58

MATERIAŁY

- J. Krasuski i B. Wiewióra, Sprawa granicy polsko-niemieckiej w korespondencji między szefami rządów ZSRR, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych 99
- F. Miedziński, Stosunki między Izraelem a NRF. 104
- W. Radkiewicz, Znaczenie importu produktów rolnych dla gospodarki NRF. 112
- K. M. Pospieszalski, Protest dra Wilhelma Hagena przeciw zamierzonemu wymordowaniu części ludności Zamojszczyzny w latach 1942/43 117
- H. Edel-Kryński, Powiat malborski. 129

NOTY

- (a), Plan Rapackiego jednym z największych wydarzeń politycznych 1957 r.; (a), Plan Rapackiego a państwa bezpośrednio zainteresowane: Czechosłowacja, NRD i NRF; (a), Plan Rapackiego a cztery wielkie mocarstwa; (a), Jugosławia i Belgia całkowicie popierają plan Rapackiego; (a), Nowa pokojowa inicjatywa ZSRR; (a), Władysław Gomułka o stosunkach polsko-niemieckich; (a), N. Chruszczow o rozwiązaniu problemu niemieckiego; (w), Publicystka francuska o granicy Odra-Nysa-Lużycka; T. Cyprian, „The Economist” o granicy na Odrze i Nysie; (a), Skuteczna walka z odwetowcami niemieckimi na terytorium Polski; ES., Sesja inauguracyjna Rady Naukowej Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich; (a), Wypowiedzi prof. St. Leszczyckiego, przewodniczącego Rady Naukowej TRZZ; (a), Polska — NRD; (a), NRF — Polska; B. W., Skutki zerwania stosunków dyplomatycznych NRF — Jugosławia; (a), Paryska sesja NATO a sprawy NRF; Z. Nowak, Stabilizacja gospodarcza a handel zagraniczny NRF; T. Krajczycki, Pierwszy deficyt NRF w Europejskiej Unii Płatniczej; T. K., Sprawozdanie Niemieckiego Banku Federalnego za listopad 1957 r.; T. K., Polityka subwencyjna NRF; T. K., Sprawa podwyżki cen stali w NRF; T. K., Cena chleba wzrasta w NRF; (a), Pożyteczne publikacje „Słowa Powszechnego”; (a), Zgon wicepremiera Otto Nuschke 139-165

KORESPONDENCJE

	Str.
S. Golachowski (Wrocław), Badania socjograficzne na Śląsku Opolskim	166
W. Staszewski (Szklarska Poręba), Rozwój przemysłu w Jeleniogórskim	167
L. M. Szwegrub (Warszawa), Podjęcie badań socjograficznych na Warmii i Mazurach	176
Z. Borzycki (Gryfice), Repatrianci z ZSRR w powiecie gryfickim	179
J. Podgóreczny (Bydgoszcz), Sesja Naukowa w Bydgoszczy	180

OCENY I OMÓWIENIA

B. Gruchman, Źródło wiedzy o Niemieckiej Republice Demokratycznej (omów. książki „Jahrbuch der Deutschen Demokratischen Republik“)	182
*	
W. Schlesinger, Die geschichtliche Stellung der mittelalterlichen deutschen Ostbewegung, „Historische Zeitschrift“ 183 (omów. G. Labuda)	186
„Deutsch-Slawische Wechselseitigkeit in sieben Jahrhunderten“. Veröffentlichungen des Instituts für Slawistik (omów. G. Labuda).	191
P. Rohrbach, Um des Teufels Handschrift (omów. A. J. Kamiński)	193
H. Heffter, Die deutsche Selbstverwaltung im 19. Jahrhundert. Geschichte der Ideen und Institutionen (omów. J. Krasuski).	201
H. Uhlendahl, Vorgeschichte und erste Entwicklung der Deutschen Bücherei (omów. Wł. Chojnacki)	205
(W. A. Borkenhagen), Zarys historii lutersko-polskich zborów Synodu Missouri (omów. Wł. Chojnacki)	208
„Poezja ludowa Warmii i Mazur“. Antologia. Wybrał i opracował T. Oracki (omów. Z. Lietz)	211
„Zielonogórski informator gospodarczo-turystyczny“ (omów. A. Chomicz)	212
„Zeszyty Oświęcimskie“, 1. Oświęcim 1957 (omów. W. Kiedrzyńska).	212

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak).	214
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

K. P., Obrady Komisji Historycznej Polsko-Niemieckiej w Lipsku. — A. J. K. Konferencja naukowa w Lipsku. — Konferencja w sprawie Millenium. — Z kręgu inwektyw. — Różne	216
---	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
INSTYTUT ZACHODNI. POZNAŃ, UL. CHEŁMONSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Str.

Z. Dulczewski, Organizacja badań socjograficznych na Ziemiach Zachodnich	225
B. Gruchman, Aktualne problemy aktywizacji gospodarczej Ziemi Zachodnich	233
J. Tomaszewski, Z badań nad integracją społeczną na Ziemiach Zachodnich	241
K. Nowak, Doktryna prawnoustrojowa socjaldemokracji Niemieckiej Republiki Federalnej	260
A. Rogalski, Warunki rozwojowe dzisiejszej literatury niemieckiej	288

MATERIAŁY

H. Edel-Kryński, Powiat sztumski	302
F. Miedziński, Repatriacja do NRF w ramach akcji „łączenia rodzin“	311
J. K., Przyczynek do polskości na Ziemi Lubuskiej	329
Z. Rutkowski, Zielonogórskie Archiwum Państwowe i jego zbiory	330
Z. Kaczmarczyk, Działalność Polskiego Towarzystwa Historycznego na Ziemiach Zachodnich	336
T. Cyprian, Nowelizacja kodeksu karnego w NRD	342
K. M. Pospieszalski, Hitlerowska polemika z „Generalplan Ost“ Reichsführera SS	346
F. Szymiczek, O ruchu wydawniczym w Niemieckiej Republice Federalnej	369

NOTY

(a), Plan Rapackiego — akt dyplomatyczny o zasięgu światowym; (a), Memorandum rządu polskiego z dnia 14 II 1958 r. w sprawie strefy bezatomowej w Europie; (a), Noty rządu polskiego do dziesięciu państw; (a), Memorandum polskie wręczone Sekretarzowi Generalnemu ONZ; (a), ZSRR całkowicie popiera polski projekt utworzenia strefy bezatomowej; (a), Pierwsze objawy reakcji mocarstw zachodnich na memorandum polskie; (a), Czechosłowacja a plan Rapackiego; (a), Niemiecka Republika Demokratyczna a plan Rapackiego; (a), Niemiecka Republika Federalna a plan Rapackiego; (a), Argumenty wojskowe w sprawie planu Rapackiego; (a), Sprawa diecezji polskich w „Annuario Pontificio“ 1958. 378-389

(a), Wielkie mocarstwa a problem niemiecki; (a), N. Chruszczow o traktacie pokoju z Niemcami; (a), NRD ponawia propozycję zjednoczenia Niemiec; A. W. W., Spór o politykę zagraniczną NRF; (a), NRF przeciwko propozycjom zjednoczenia Niemiec; B. W., Ius tractatum krajów w NRF; A. J. K., „Rewizjonizm w miejsce polityki“; (a), „Hohenzollernowie chcą odszkodowań... od Polski!"; K. M. P., Dwa głosy o do-

(C. d. spisu treści — na str. 3 okładki)

kumentacji zbrodni hitlerowskich w NRF; (a), Prof. W. Grewe ambasaderem NRF w Waszyngtonie; (a), Ilu Niemców zginęło w II wojnie światowej? 389-400 Str.

(w), Przedstawicielstwo handlowe NRD w Rzymie — T. Krajczycki, Perspektywy dalszego rozwoju gospodarki NRF; T. K., Obfitość pieniądza w NRF paraliżuje konkurencję 400-403

M. M., Zasadnicze problemy polityki kulturalnej w NRD; M. M., Bilans osiągnięć kulturalnych NRD w r. 1957. — M. S., Z zagadnień polityki kulturalnej w NRF 403-409

KORESPONDENCJE

A. Szyperski (Wałbrzych), Szkolnictwo zawodowe w Wałbrzychu w latach 1945—1957 410

S. Zajchowska (Poznań), Zjazd naukowców i działaczy kulturalnych w Zielonej Górze 417

W. Kowalenko (Poznań), Szczecińskie Towarzystwo Naukowe na tle swego środowiska 422

J. Podgóreczny (Bydgoszcz), Laureaci nagród województwa bydgoskiego i miasta Bydgoszczy 426

OCENY I OMÓWIENIA

Z. Kulak i M. Wojciechowski, Repliki zachodniemieckie na książkę E. Wiskemann (Omówienie książki: Herbert Kraus — Karl O. Kurth, Deutschlands Ostproblem. Eine Untersuchung der Beziehungen des deutschen Volkes zu seinen östlichen Nachbarn. Hilmar Toppe, Elizabeth Wiskemann und Deutschlands Nachbar Polen) 428

Inis L. Claude, Jr.: National Minorities (omów. B. Wiewióra) 435

A. M. Niekricz, Politika angijskiego imperializmu w Jewropie (omów. B. Trela) 441

Henry C. Wallich, Mainsprings of German Revival (omów. Z. Nowak) 445

Rudolf Wildenmann, Partei und Fraktion. Ein Beitrag zur Analyse der politischen Willensbildung und des Parteiensystems in der Bundesrepublik (omów. K. Nowak) 449

Thomas Ellwein, Klerikalismus in der deutschen Politik (omów. X. M. Zywczyński) 453

Armin Mohler, Die konservative Revolution in Deutschland 1918—1932. Grundriss ihrer Weltanschauung. Otto Ernst Schudekopp, Die deutsche Innenpolitik im letzten Jahrhundert und der konservative Gedanke (omów. J. Krasuski) 454

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak) 459

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Echa działalności Instytutu Zachodniego w prasie polskiej w USA. — Pożegnanie redakcji „Słownika Starożytności Słowiańskich”. — Upowszechnienie rezultatów badań naukowych 462

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHEŁMONSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIV

R O K 1 9 5 8

TOM II

(nr 3—4)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 5 8

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1958

ARTYKUŁY

	Str.
Gruchman Bohdan, Udział Ziemi Zachodnich w produkcji przemysłowej kraju	233
Krasuski Jerzy, Zagadnienie polskie w publicystyce Hansa Delbrücka (1887—1917)	64
Kucner Alfred, Mniejszość niemiecka w Polsce i dążenie rządu niemieckiego do utrzymania jej stanu posiadania w b. zaborze pruskim	272
Nowak Zdzisław, Polityka handlu zagranicznego Niemiec zachodnich	1
Radkiewicz Wacław, Rozwój rolnictwa zachodniemieckiego a problem zaopatrzenia NRF w środki żywności	243
Rogalski Aleksander, Problemy i tendencje dzisiejszej literatury zachodniemieckiej	33
Wagner Frank, Rok 1945 początkiem nowego okresu w historii literatury niemieckiej	255
Wiewiórowa Wanda, Heinrich Böll w Polsce	49

MATERIAŁY

Dulewicz Stanisław, Burmistrz z Darłowa (fragmenty wspomnień)	82
Edel-Kryński Henryk, Powiat łęborski	94
Edel-Kryński Henryk, Powiat kwidziński	329
Iwanowski Franciszek, Bibliotekarz z Barczewa (fragmenty wspomnień)	306
Jakóbczyk Witold, Antypolski projekt Związku Wszechniemieckiego	318
Konieczny Józef, Z zagadnień odbudowy Kostrzyna nad Odrą	338
Krajczycki Tadeusz, Wykonanie planu gospodarczego na rok 1957 w NRD	112
Marszałek Franciszek, Walka o język polski na kolejach w b. Wolnym Mieście Gdańsku (Wspomnienie)	315
Miedziński Florian, Na tropach podróży p. Charles Wassermanna	347
Nowak Zdzisław, Wahania cen a recesja gospodarcza	360
Olszewska-Ladyka Anna, Fabryka dziewiarska na wsi opolskiej	102
Serwański Edward, Sprawa Zinda (Z problematyki antysemityzmu w Niemczech zachodnich)	353
Szymiczek Franciszek, Uniwersytety powszechne w NRF	116

NOTY

(a), Wokół planu Rapackiego; (k), Kanclerz Raab o granicy Odra-Nysa; (W), Zachód a sprawa granicy na Odrze i Nysie; (kw), Prace Rady Naukowej TRZZ; (kw), Realizacja na Ziemiach Zachodnich wytycznych KC PZPR i NK ZSL w sprawie polityki rolnej; (kw), Komitet Odbudowy i Rozwoju Fromborka; (es), „Tydzień Katolickiej Kultury Ziemi Zachodnich” 122-133

A. W. Walczak, Zbrojenia a podstawy polityki zagranicznej NRF; (k), Profesor Carlo Schmid w Polsce 133-139

Z. Nowak, Niemcy zachodnie w obliczu niepewności gospodarczej; T. Krajczycki, Objawy kryzysu gospodarczego w NRF narastają; T. K., Walka robotników w NRF o podwyżkę płac; T. K., Pożądana armia bezrobotnych w NRF; W. B., Problematyka rolnicza narzędziem rewizjonizmu; W. Radkiewicz, Ideologia „Blut und Boden” na usługach rewizjonizmu; Z. N., Zawarcie umowy handlowej i płatniczej między ZSRR i NRF; (m), 51,8 milionów ludności w NRF 139-149

M. M., Realizacja uchwał konferencji kulturalnej SED w NRD; M. M., Z życia artystycznego NRD; M. S., Z zagadnień organizacji nauki i szkolnictwa wyższego w NRF; (m), Szkolnictwo niemieckie w Danii; F. M., Przed 25 laty palono w Niemczech dzieła postępowych pisarzy	149-159
--	---------

(a), Plan Rapackiego jest przedmiotem ciągłej dyskusji politycznej; (a), Państwa Układu Warszawskiego a sprawa zjednoczenia Niemiec; B. Wiewióra, Jemen a dwa państwa niemieckie; J. S., Spotkania ziomkostw; (m), „Friedland-Hilfe” nie znalazła oddźwięku wśród ludności Niemiec zachodnich; (m), Rząd włoski Fanfaniego zależny jest od głosów posłów niemieckich z Tyrolu	364-373
---	---------

T. Krajczycki, Wiosenne Targi Lipskie; T. K., Zniesienie kart żywnościowych w NRD; T. K., Sytuacja gospodarcza NRF pogarsza się; T. K., Problem finansowania zbrojeń w NRF; T. K., Związek Zawodowy Górników żąda uspołecznienia kopalń węgla w NRF	373-380
---	---------

M. B., Obrady intelektualistów niemieckich w NRD; M. S., Echa w NRF trzecich warszawskich Międzynarodowych Targów Księgarskich; (kw), Tydzień Ziemi Zachodnich; (kw), 650-lecie Lidzbarka Warmińskiego;	380-389
---	---------

KORESPONDENCJE

Borzycki Zdzisław (Gryfice), Czytelnictwo ziemi gryfickiej	165
Kwilecki Andrzej (Poznań), Wystawa rozwoju przemysłu gorzowskiego	397
Podgóreczny Józef (Bydgoszcz), Przygotowania do Millenium w Bydgoszczy	174
Rutkiewicz Ignacy (Wrocław), Towarzystwo Miłośników Wrocławia	393
Stafiński Aleksander (Szczecinek), Muzeum w Szczecinku	401
Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Przygotowania do obchodu 850-lecia Jeleniej Góry	160
Szwengrub Lili Maria (Warszawa), Z badań socjograficznych we wsi Rumy na Mazurach	176
Ślaski Kazimierz (Poznań), Ziemia Lubuska i Pomorze Zachodnie w pracach archiwistów	178
Tomaszewski Janusz (Poznań), Problematyka socjograficzna Ziemi Zachodnich na konferencji w Opolu	390

POLEMIKI I DYSKUSJE

Urban Wincenty ks., W sprawie pracy o Leopoldzie Sedlnickim	403
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

Cieślak Tadeusz, Dwugłos o dziejach Gdańska okresu międzywojennego (omów. książek: Sahm Heinrich, Erinnerungen aus meinen Danziger Jahren 1919—1930; Ziehm Ernst, Aus meiner politischen Arbeit in Danzig 1914—1939)	413
Miedziński Florian, Informowanie opinii zachodnioniemieckiej o sprawach polskich (omówienie „Deutsch-Polnische Hefte” nr 1, 2, 3, 4/1953)	406
Staniewicz Restytut, Niemiecki ruch młodzieżowy w Polsce w świetle dokumentów (Omówienie książki Peter E. Nasarski, Deutsche Jugendbewegung und Jugendarbeit in Polen 1919—1939)	180
Staniewicz Restytut, Jeszcze raz o książce Louis de Jonga (omówienie książki Louis de Jong, De Duitse Vijfde Colonne in de Tweede Wereldoorlog)	421
Wiewióra Bolesław, Rozszerzanie zakresu terytorialnych roszczeń niemieckich (omówienie książki Hermann Raschhofer, Die Sudetenfrage. Ihre völkerrechtliche Entwicklung vom ersten Weltkrieg bis zur Gegenwart)	416

	Str.
Allemann Fritz René, Bonn ist nicht Weimar (omów. Kazimierz Nowak)	206
Boenigk Jan, Minęły wieki a myśmy ostali ... Wspomnienia (omów. Tadeusz Cieślak)	197
Bussmann Walter, Treitschke, Sein Welt-und Geschichtsbild (omów. Jerzy Krasuski)	211
Coper Rudolf, Failure of a Revolution. Germany in 1918—1919 (omów. Kazimierz Nowak)	431
„Deutsche Forschungsgemeinschaft”. Aufbau und Aufgaben (omówił Franciszek Szymiczek)	442
„Deutsche Zeugnisse”. Heft 1 (omów. Florian Miedziński)	193
Glum Friedrich, Philosophen im Spiegel und Zerrspiegel. Deutschlands Weg in den Nationalismus und Nationalsozialismus (omów. Jerzy Krasuski)	209
Korczy Władysław, Dzieje uprawy zielonogórskich winorośli (omów. Andrzej Kwilecki)	217
Mertka J. patrz Świechowski	
Peterson Edward Norman, Hjalmar Schacht (omów. Jerzy Krasuski)	434
Postnikow W. W., S. Sz. A. i dauesizacja Giermanii (1924—1929 g. g.) (omów. Antoni Czubiński)	199
Reinkemayer Hans Albert, Die sowjetische Zwölfmeilenzone in der Ostsee und die Freiheit des Meeres (omów. Edward Stanek)	427
Ritter Gerhard, Der Schlieffen-Plan (omów. Jerzy Krasuski)	439
Szczepaniak Roman, Powstanie miast lubuskich (omów. Andrzej Kwilecki)	217
Świechowski Zygmunt i Józef Mertka, Z dziejów Słupska i Ustki (omów. Z.)	449
Turek Wiktor, Sir Casimir S. Gzowski. Życie-dzieła-zasługi. (omów. Władysław Chojnacki)	214

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy i Kulak Zbigniew, Niemcy w dobie imperjalizmu	220,452
--	---------

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Kowalenko Władysław, Osiem lat pracy nad „Słownikiem Starożytności Słowiańskich” (1950—1958) na tle prób wcześniejszych	223
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

K. P., IV konferencja Komisji Historycznej Polsko-Niemieckiej w Krakowie	229
Różne	229,454

Streszczenie w języku angielskim (wkładka)

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
Z. Nowak, Polityka handlu zagranicznego Niemiec zachodnich	1
*	
A. Rogalski, Problemy i tendencje dzisiejszej literatury zachodnioniemieckiej	33
W. Wiewiórowa, Heinrich Böll w Polsce	49
*	
J. Krasuski, Zagadnienie polskie w publicystyce Hansa Delbrücka (1887—1917)	61

MATERIAŁY

S. Dulęwicz, Burmistrz z Darłowa (fragmenty wspomnień)	82
*	
H. Edel-Kryński, Powiat lęborski	94
A. Olszewska-Ladyka, Fabryka dziewiarska na wsi upolskiej	102
*	
T. Krajczycki, Wykonanie planu gospodarczego na rok 1957 w NRD	112
*	
F. Szymiczek, Uniwersytety powszechne w NRF	116

NOTY

(a), Wokół planu Rapackiego; (k), Kanclerz Raab o granicy Odra—Nysa; (W), Zachód a sprawa granicy na Odrze i Nysie; (kw), Prace Rady Naukowej TRZZ; (kw), realizacja na Ziemiach Zachodnich wytycznych KC PZPR i NK ZSL w sprawie polityki rolnej (kw), Komitet Odbudowy i Rozwoju Fromborka; (es), „Tydzień Katolickiej Kultury Ziemi Zachodnich”.	122-133
---	---------

A. W. Walczak, Zbrojenia a podstawy polityki zagranicznej NRF; (k), Profesor Carlo Schmid w Polsce	133-139
--	---------

Z. Nowak, Niemcy zachodnie w obliczu niepewności gospodarczej; T. Krajczycki, Objawy kryzysu gospodarczego w NRF narastają; T. K., Walka robotników w NRF o podwyżkę płac; T. K., Pożądana armia bezrobotnych w NRF; W. B., Problematyka rolnicza narzędziem rewizjonizmu; W. Radkiewicz, Ideologia „Blut und Boden” na usługach rewizjonizmu; Z. N., Zawarcie umowy handlowej i płatniczej między ZSRR i NRF (m), 51,8 milionów ludności w NRF	139-149
---	---------

M. M., Realizacja uchwał konferencji kulturalnej SED w NRD; M. M., Str. Z życia artystycznego NRD; M. S., Z zagadnień organizacji nauki i szkolnictwa wyższego w NRD; (m), Szkolnictwo niemieckie w Danii; F. M., Przed 25 laty palono w Niemczech dzieła postępowych pisarzy . . . 149-159

KORESPONDENCJE

W. Staszewski (Szklarska Poręba), Przygotowania do obchodu 850-lecia Jeleniej Góry	160
Z. Borzycki (Gryfice), Czytelnictwo ziemi gryfickiej	165
J. Podgóreczny (Bydgoszcz), Przygotowania do Millenium w Bydgoszczy	174
L. M. Szwengrub (Warszawa), Z badań socjograficznych we wsi Rummy na Mazurach	176
K. Ślaski (Poznań), Ziemia Lubuska i Pomorze Zachodnie w pracach archiwistów	178

OCENY I OMÓWIENIA

R. Staniewicz, Niemiecki ruch młodzieżowy w Polsce w świetle dokumentów (omów. książki Peter E. Nasarski, Deutsche Jugendbewegung und Jugendarbeit in Polen 1919—1939)	180
„Deutsche Zeugnisse”. Heft 1 (omów. F. Miedziński)	193
Jan Boenigk, Minęły wieki, a myśmy ostali... Wspomnienia (omów. T. Cieślak)	197
W. W. Postnikow, S. Sz. A. i dauesizacja Giermanii (1924—1929 g. g.) (omów. A. Czubiński)	199
Fritz René Allemann, Bonn ist nicht Weimar (omów. K. Nowak)	206
Friedrich Glum, Philosophen im Spiegel und Zerrspiegel. Deutschlands Weg in den Nationalismus und Nationalsozialismus (omów. J. Krasuski)	209
Walter Bussmann, Treitschke. Sein Welt- und Geschichtsbild (omów. J. Krasuski)	211
Wiktor Turek, Sir Casimir S. Gzowski. Życie — dzieła — zasługi. Ze wstępem dra Willama J. Rose (omów. W. Chojnacki)	214
Roman Szczepaniak, Powstanie miast lubuskich. Władysław Korcz, Dzieje uprawy zielonogórskich winorośli (omów. A. Kwilecki)	217

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak)	220
--	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

W. Kowalenko, Osiem lat pracy nad „Słownikiem Starożytności Słowiańskich” (1950—1958) na tle prób wcześniejszych	223
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

K. P., IV Konferencja Komisji Historycznej Polsko-Niemieckiej w Krakowie — Różne	229
--	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI. POZNAŃ, UL. CHELMONSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
 Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
 Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowi: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
B. Gruchman, Udział Ziem Zachodnich w produkcji przemysłowej kraju	233
W. Radkiewicz, Rozwój rolnictwa zachodniemieckiego a problem zaopatrzenia NRF w środki żywności	243
F. Wagner, Rok 1945 początkiem nowego okresu w historii literatury niemieckiej	255
A. Kucner, Mniejszość niemiecka w Polsce i dążenie rządu niemieckiego do utrzymania jej stanu posiadania w b. zaborze pruskim	272

MATERIAŁY

F. Iwanowski, Bibliotekarz z Barczewa (fragmenty wspomnień)	308
F. Marszałek, Walka o język polski na kolejach w b. Wolnym Mieście Gdańsku (Wspomnienie)	315
W. Jakóbczyk, Antypolski projekt Związku Wszechniemieckiego	318
H. Edel-Kryński, Powiat kwidzyński	329
J. Konieczny, Z zagadnień odbudowy Kostrzyna nad Odrą	338
F. Miedziński, Na tropach podróży p. Charles Wassermann	347
E. Serwański, Sprawa Zinda (Z problematyki antysemityzmu w Niemczech zachodnich)	353
Z. Nowak, Wahania cen a recesja gospodarcza	360

NOTY

(a), Plan Rapackiego jest przedmiotem ciągłej dyskusji politycznej; (a), Państwa Układu Warszawskiego a sprawa zjednoczenia Niemiec; B. Wiewióra, Jemen a dwa państwa niemieckie; J. S. Spotkania ziomkostw; (m), „Friedland-Hilfe” nie znalazła oddźwięku wśród ludności Niemiec zachodnich; (m), Rząd włoski Fanfaniego zależny jest od głosów posłów niemieckich z Tyrolu	364-373
T. Krajczyk, Wiosenne Targi Lipskie; T. K., Zniesienie kart żywnościowych w NRD — T. K., Sytuacja gospodarcza NRF pogarsza się; T. K., Problem finansowania zbrojeń w NRF; T. K., Związek Zawodowy Górników żąda uspołecznienia kopalń węgla w NRF	373-380

M. B., Obrady intelektualistów niemieckich w NRD. — M. S. Echa Str. w NRF trzech warszawskich Międzynarodowych Targów Księgarskich 380-387

(kw), Tydzień Ziemi Zachodnich; (kw), 650-lecie Lidzbarka Warmińskiego 387-389

KORESPONDENCJE

- J. Tomaszewski (Poznań), Problematyka socjograficzna Ziemi Zachodnich na konferencji w Opolu 390
I. Rutkiewicz (Wrocław), Towarzystwo Miłośników Wrocławia 393
A. Kwilecki (Poznań), Wystawa rozwoju przemysłu gorzowskiego 397
A. Stafiński (Szczecinek), Muzeum w Szczecinku 401

POLEMIKI I DYSKUSJE

- Ks. W. Urban, W sprawie pracy o Leopoldzie Sedlnickim 403

OCENY I OMÓWIENIA

- F. Miedziński, Informowanie opinii zachodniemieckiej o sprawach polskich (omówienie „Deutsch-Polnische Hefte” nry 1, 2, 3, 4/1958) 406
T. Cieślak, Dwugłos o dziejach Gdańska okresu międzywojennego (omów. książek: Sahm Heinrich, Erinnerungen aus meinen Danziger Jahren 1919—1930; Ziehm Ernst, Aus meiner politischen Arbeit in Danzig 1914—1939 413
B. Wiewióra, Rozszerzanie zakresu terytorialnych roszczeń niemieckich (omów. książki: Hermann Raschhofer, Die Sudetenfrage. Ihre völkerrechtliche Entwicklung vom ersten Weltkrieg bis zur Gegenwart) 416
R. Staniewicz, Jeszcze raz o książce Louis de Jonga (omów. książki: Louis de Jong, De Duitse Vijfde Colonne in de Tweede Wereldoorlog) 421

Hans Albert Reinkemayer, Die sowjetische Zwölfmeilenzone in der Ostsee und die Freiheit des Meeres (omów. E. Stanek) 427

Rudolf Coper, Failure of a Revolution Germany in 1918—1919 (omów. K. Nowak) 431

Edward Norman Peterson, Hjalmar Schacht (omów. J. Krasuski) 434

Gerhard Ritter, Der Schlieffen-Plan (omów. J. Krasuski) 439

„Deutsche Forschungsgemeinschaft”. Aufbau und Aufgaben (omów. F. Szymiczek) 442

Z. Swiechowski i J. Mertka, Z dziejów Słupska i Ustki (omów. Z.) 449

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak) 452

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Różne 454

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI. POZNAŃ, UL. CHELMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIV
R O K 1 9 5 8

TOM III
(nr 5 — 6)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 5 8

ARTYKUŁY

	Str.
Gruchman Bohdan, Stopa życiowa mieszkańców Ziemi Zachodnich (w świetle obrotów detalicznych)	270
Klaffkowski Alfons, Powstanie Wielkopolskie czeka na swe opracowanie	285
Kubiak Stanisław, Z zagadnień polityki niemieckiej wobec Wielkopolski w przededniu powstania 27 XII 1918 r.	1
Nowak Ludmiła, Sprawy polskie u Gotfryda Kellera	53
Nowak Kazimierz, Stosunek ugrupowań burżuazyjnych w Niemieckiej Republice Federalnej do unitaryzmu i federalizmu	280
Rogalski Aleksander, Oswald Spengler (zagadnienie żywotności jego poglądów)	313
Tomala Mieczysław, Niemiecka Republika Federalna w europejskich organizacjach gospodarczych	38
Wiewióra Bolesław, Tzw. „Recht auf die Heimat”	23

MATERIAŁY

Chojnacki Władysław, Niemieckie tłumaczenia z prasy polskiej 1858—1958	382
Chomicz Adam, Walka wsi Dąbrówki o polskość w świetle tradycji miejscowej	337
Edel-Kryński Henryk, Powiat elbląski	108
Kajan Tadeusz, Wymowny dokument w sprawie odszkodowań dla ofiar prześladowań hitlerowskich	368
Krasuski Jerzy, „Grenzboten” o sprawie polskiej (1900—1918)	371
Pollak Michał, Biuro Ziemi Odzyskanych w Ministerstwie Oświaty	79
Serwański Edward, Procesy przestępców wojennych w Niemczech zachodnich	351 351
Wojciechowska Janina, Przyczynek do udziału mniejszości niemieckiej w hitlerowskiej akcji eksterminacyjnej w Bydgoszczy	99
Zygulski Kazimierz, Adaptacja dzieci repatriantów w szkole na Ziemiach Zachodnich	117

PRZEGLĄDY

Krajczycki Tadeusz, Ekspansja gospodarcza i polityka pieniężna NRF	408
Miedziński Florian, Wahania opinii zachodniemieckiej	133
Miedziński Florian, Wizyta delegacji partyjno-rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w Polsce	399
Nowak Zdzisław, Z zagadnień rynku pracy w Niemczech zachodnich	159
Pospieszalski Karol Marian, Referendum przeciw uzbrojeniu atomowemu w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego NRF	148
Radkiewicz Wacław, Z zagadnień struktury agrarnej i zatrudnienia w rolnictwie NRF	413
Suchocki Mieczysław, Z problematyki współczesnej literatury niemieckiej	163
Walczak Antoni W., Przesiedleńcy i „obrona psychologiczna”	127
Walczak Antoni W., Niekonsekwencje polityki SPD	405
Więcek Adam, Rola i zadania muzeów Ziemi Odzyskanych	172

NOTY

A. W. W., Problem zjednoczenia interpretacji kuratorium „Niepodzielne Niemcy”; A. W. W., Victoria na Brandenburger Tor	180—183
--	---------

T. Krajczycki, Ofensywa gospodarcza NRD; T. K., Rozwój gospodarczy w NRD w I półroczu 1958 r.; T. K., Udział kapitałów amerykańskich w przemyśle NRF; T. K., Trzy największe banki zachodniemieckie; T. K., Sytuacja w przemyśle węglowym w NRF 184-192

M. B., Wokół 400-lecia uniwersytetu w Jenie; S., Historycy NRD potępiają postawę historyków zachodniemieckich; M. B., Politechnizacja szkolnictwa w NRD; M. B., Film w NRD; M. B., Wymiana studentów pomiędzy Polską a Niemiecką Republiką Federalną 193-201

M. B., Śmierć J. R. Bechera 201-202

S., Nowa wersja planu Rapackiego w świetle prasy niemieckiej; J. M., Sprawa zmiany położenia prawnego Berlina; M., Wyniki wyborów w NRD; M., Premier Grotewohl o zasadach polityki NRD; A. W. W., Wizyta Heussa w Wielkiej Brytanii; J. S., „Związek Wypędzonych” 417-427

Z. N., Wykonanie planu gospodarczego na 1958 r. w Niemieckiej Republice Demokratycznej; Z., Wyraz solidarności Niemieckiej Republiki Demokratycznej z klasą robotniczą Niemiec zachodnich; Z., Konsumpcja tłuszczu w NRD i w NRF; T. K., Wkłady oszczędnościowe w NRD; T. K., Dalsza obniżka cen w NRD; Stosunki handlowe Polski z Niemiecką Republiką Federalną 428-431

M. B., IV Niemiecka Wystawa Sztuk Pięknych w Dreźnie; M. B., Laureaci nagrody Henryka Heinego na rok 1958; M. B., Arnold Zweig laureatem nagrody leninowskiej; J. S., Nowy ośrodek tzw. Ostforschung; Z. K., Czy to jest „maksymalnie osiągalny obiektywizm”? 432-435

Kw., Inauguracja „Roku Kajki” 435

KORESPONDENCJE

Dzieduszycki Wojciech (Wrocław), Trzydzieści lat pracy wrocławskich teatrów dramatycznych 437

Gaca Józef (Poznań), Drawsko w latach 1945—1957 219

Kajan Tadeusz (Zielona Góra), Pamięci działacza i patrioty — Jana Baczewskiego 445

Muszyński Jan (Zielona Góra), Praca konserwatorska w woj. zielonogórskim 221

Piskorski Czesław (Szczecin), Niektóre problemy ruchu letniskowo-turystycznego w województwie szczecińskim 441

Stański Aleksander (Szczecinek), Osadnictwo w powiecie szczecińskim po odzyskaniu nieopdległości 231

Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Problematyka jeleniogórska w prasie dolnośląskiej 201

Ślaski Kazimierz (Poznań), Wakacyjne studium naukowe pomoroznawcze w Koszalinie 231

POLEMIKI I DYSKUSJE

Wróblewski Tadeusz i Jasiewicz Zbigniew, Uwagi do artykułu J. Tomaszewskiego „Z badań nad integracją społeczną na Ziemiach Zachodnich” 45

OCENY I OMÓWIENIA

Bracher Karl Dietrich, Die Auflösung der Weimarer Republik. Eine Studie zum Problem des Machtverfalls in der Demokratie. Parteien in der Bundesrepublik. Studien zur Entwicklung der Parteien bis zur Bundestagswahl 1953 (omów. Jerzy Krasuski) 46

	Str.
Cwojdrak Günther, Die literarische Aufrüstung (omów. Mieczysław Suchocki)	476
Deuerlein Ernst, CDU/CSU 1945—1957. Beiträge zur Zeitgeschichte (omów. Kazimierz Nowak)	251
Erhard Ludwig, Wohlstand für alle (omów. Zdzisław Nowak)	243
Elsner Rudolf, Zur Charakteristik des Deutschen Ostmarkenvereins (omów. Witold Jakóbczyk)	464
Förster Wolfgang, General-Oberst Ludwig Beck. Sein Kampf gegen den Krieg (omów. Jerzy Krasuski)	258
Gentzen Felix Heinrich, Grosspolen im Januaraufstand (omów. Witold Jakóbczyk)	484
Gomolec Ludwik, Powstanie Wielkopolskie 1918—1919 (omów. Jerzy Marczewski)	490
Gesamtdeutsche Ostpolitik. Deutschland, Russland, Polen (omów. Z. K.)	241
Kulisz Edmund, Twoje miasto Zielona Góra (omów. Benicjusz Głębocki)	433
List's Verdens-Atlas (omów. Józef Januszewski)	476
Meyer Arnold Oskar, Bismarck. Der Mensch und der Staatsmann (omów. Witold Jakóbczyk)	471
Nadodrze (omów. Andrzej Kwilecki)	484
Ostdeutschland unter polnischer Verwaltung. Vorträge gehalten auf der Tagung des Steinbacher Kreises am 3. 5. Januar 1957 in Herne, 1958 (omów. Marian Wojciechowski)	235
Razwitié narodnogo chozajstwa Giermanskoj Diemokraczeskoj Rjespubliki (Statisticeskije pokazatelii) (omów. Benicjusz Głębocki)	473
Statistisches Jahrbuch für die Bundesrepublik Deutschland 1958 (omów. Benicjusz Głębocki)	474
Studien zur älteren Geschichte Ost Europas I. Teil, redigiert v. Günther Stökl (omów. Zdzisław Kaczmarczyk)	465
Thimme Anneliese, Hans Delbrück als Kritiker der Wilhelminischen Epoche (omów. Jerzy Krasuski)	255
Zapiski Koszalińskie zesz. 2 (omów. Z. D.)	486

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy i Kulak Zbigniew, Niemcy w dobie imperializmu	261, 489
--	----------

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Marczewski Jerzy, Sesja naukowa poświęcona problematyce Powstania Wielkopolskiego	496
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wizyta redaktora z Tel-Awiwu. — Studia zagraniczne pracowników IZ	263
Walne Zebranie członków Instytutu Zachodniego. — Zebrania pracowników Instytutu Zachodniego. — Wizyta prof. A. Snejdárka	500

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
S. Kubiak, Z zagadnień polityki niemieckiej wobec Wielkopolski w przededniu powstania 27 XII 1918 r.	1
*	
B. Wiewióra, Tzw. „Recht auf die Heimat”	23
*	
M. Tomala, Niemiecka Republika Federalna w europejskich organizacjach gospodarczych	38
*	
L. Nowak, Sprawy polskie u Gotfryda Kellera	53

MATERIAŁY

M. Pollak, Biuro Ziem Odzyskanych w Ministerstwie Oświaty	79
*	
J. Wojechowska, Przyczynek do udziału mniejszości niemieckiej w hitlerowskiej akcji eksterminacyjnej w Bydgoszczy	99
*	
H. Edel-Kryński, Powiat elbląski	106
K. Zygulski, Adaptacja dzieci repatriantów w szkole na Ziemach Zachodnich	117

PRZEGLĄDY

A. W. Walczak, Przesiedleńcy i „obrona psychologiczna”	127
F. Miedziński, Wahania opinii zachodniolemieckiej	133
K. M. Pospieszalski, Referendum przeciw uzbrojeniu atomowemu w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego NRF	148
*	
Z. Nowak, Z zagadnień rynku pracy w Niemczech zachodnich	159
*	
M. Suchocki, Z problematyki współczesnej literatury niemieckiej	163
*	
A. Więcek, Rola i zadania muzeów Ziem Odzyskanych	172

NOTY

A. W. W., Problem zjednoczenia w interpretacji kuratorium „Niepodzielne Niemcy”; A. W. W., Victoria na Brandenburger Tor	180-183
--	---------

T. Krajczycki, Ofensywa gospodarcza NRD, TK., Rozwój gospodarecy w NRD w I półroczu 1958 r. — T. K., Udział kapitałów amerykańskich w przemyśle NRF; TK., Trzy największe banki zachodniemieckie; TK., Sytuacja w przemyśle węglowym w NRF	Str. 184-192
--	-----------------

M. B., Wokół 400-lecia uniwersytetu w Jenie; S., Historycy NRD potępiają postawę historyków zachodniemieckich; M. B., Politechnizacja szkolnictwa w NRD; M. B., Film w NRD; — M. B., Wymiana studentów pomiędzy Polską a Niemiecką Republiką Federalną	193-201
M. B., Śmierć J. R. Bechera	201-202

KORESPONDENCJE

W. Staszewski (Szklarska Poręba), Problematyka jeleniogórska w prasie dolnośląskiej	203
J. Gaca (Poznań), Drawsko w latach 1945—1957	219
J. Muszyński (Zielona Góra), Praca konserwatorska w woj. zielonogórskim	223
A. Stafiński (Szczecinek), Osadnictwo w powiecie szczecińskim po odzyskaniu niepodległości	230
K. Ślaski (Poznań), Wakacyjne studium naukowe pomorzoznawcze w Koszalinie	233

OCENY I OMÓWIENIA

Ostdeutschland unter polnischer Verwaltung. Vorträge gehalten auf der Tagung des Steinbacher Kreises am 3. 5. Januar 1957 in Herne 1958. (Omów. M. Wojciechowski)	235
Gesamtdeutsche Ostpolitik. Deutschland, Russland, Polen. (Omów. Z. K.)	241
Ludwig Erhard, Wohlstand für alle. (Omów. Z. Nowak)	243
Ernst Deuerlein CDU/CSU 1945—1957. Beiträge zur Zeitgeschichte. (Omów. K. Nowak)	251
Anneliese Thimme, Hans Delbrück als Kritiker der Wilhelminischen Epoche. (Omów. J. Krasuski)	255
Wolfgang Förster, General-Oberst Ludwig Beck. Sein Kampf gegen den Krieg. (Omów. J. Krasuski)	258

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawił J. Krasuski i Z. Kulak)	261
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wizyta redaktora z Tel-Awihu. — Studia zagraniczne pracowników IZ	263
---	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO“
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHELMONSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
 Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
 Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morkowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
A. Kłafkowski, Powstanie Wielkopolskie czeka na swe opracowanie	265
B. Gruchman, Stopa życiowa mieszkańców Ziemi Zachodnich (w świetle obrotów detalicznych)	270
K. Nowak, Stosunek ugrupowań burżuazyjnych w Niemieckiej Republice Federalnej do unitaryzmu i federalizmu	280
A. Rogalski, Oswald Spengler (zagadnienie żywotności jego poglądów)	313

MATERIAŁY

A. Chomiecz, Walka wsi Dąbrówki o polskość w świetle tradycji miejscowej	337
E. Serwański, Procesy przestępców wojennych w Niemczech zachodnich.	351
T. Kajan, Wymowny dokument w sprawie odszkodowań dla ofiar prześladowań hitlerowskich	368
J. Krasuski, „Grenzboten” o sprawie polskiej (1900—1918)	371
W. Chojnacki, Niemieckie tłumaczenia z prasy polskiej 1858—1958	382

PRZEGLĄDY

F. Miedziński, Wizyta delegacji partyjno-rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w Polsce	399
A. W. Walczak, Niekonsekwencje polityki SPD	405
T. Krajczycki, Ekspansja gospodarcza i polityka pieniężna NRF	408
W. Radkiewicz, Z zagadnień struktury agrarnej i zatrudnienia w rolnictwie NRF	413

NOTY

S., Nowa wersja planu Rapackiego w świetle prasy niemieckiej; J. M., Sprawa zmiany statusu Berlina; M., Wyniki wyborów w NRD; M., Premier Grotewohl o zasadach polityki NRD; A. W. W., Wizyta Heussa w Wielkiej Brytanii; J. S., „Związek Wypędzonych”	417-427
Z. N., Wykonanie planu gospodarczego na 1958 r. w Niemieckiej Republice Demokratycznej; Z., Wyras solidarności Niemieckiej Republiki Demokratycznej z klasą robotniczą Niemiec zachodnich; Z., Konsumpcja tłuszczu w NRD i NRF; T. K., Wkłady oszczędnościowe w NRD; T. K., Dalsza obniżka cen w NRD; Z., Stosunki handlowe Polski z Niemiecką Republiką Federalną	428-431
M. B., IV Niemiecka Wystawa Sztuk Pięknych w Dreźnie; M. B., Laureaci nagrody Henryka Heinego na rok 1958; M. B., Arnold Zweig laureatem nagrody leninowskiej. — J. S., Nowy ośrodek tzw. Ostforschung; Z. K., Czy to jest „maksymalnie osiągalny obiektywizm”?	432-435

KORESPONDENCJE

- W. Dzeduszycki, (Wrocław), Trzydzieście lat pracy wrocławskich teatrów dramatycznych 437
- T. Kajan (Zielona Góra), Pamięci działacza i patrioty, Jana Baczewskiego 442
- C. Piskorski (Szczecin), Niektóre problemy ruchu letniskowo-turystycznego w województwie szczecińskim 443

POLEMIKI I Dyskusje

- T. Wróblewski i Z. Jasiewicz, Uwagi do artykułu J. Tomaszewskiego pt. Z badań nad integracją społeczną na Ziemiach Zachodnich 450

OCENY I OMÓWIENIA

- Ludwik Gomolec, Powstanie wielkopolskie 1918—1919 (omów. J. Marczewski) 460
- Rudolf Elsner, Zur Charakteristik des Deutschen Ostmarkenvereins (omów. W. Jakóbczyk) 464
- Felix Heinrich Gentzen, Grosspolen im Januaraufstand (omów. W. Jakóbczyk) 464
- Studien zur älteren Geschichte Osteuropas I. Teil, redigiert v. Günther Stökl (omów. Z. Kaczmarczyk) 465
- Karl Dietrich Bracher, Die Auflösung der Weimarer Republik. Eine Studie zum Problem des Machtverfalls in der Demokratie. — Parteien in der Bundesrepublik. Studien zur Entwicklung der Parteien bis zur Bundestagswahl 1953 (omów. J. Krasuski) 467
- Arnold Oskar Meyer, Bismarck. Der Mensch und der Staatsmann (omów. W. Jakóbczyk) 471
- Razwicie narodnego chozjajstwa Giermanskoj Diemokraticzeskoj Riespubliki. Statisticeskije pokazateli (omów. B. Głębocki) 473
- Statistisches Jahrbuch für die Bundesrepublik Deutschland 1956 (omów. B. Głębocki) 474
- List's Verdens-Atlas (omów. J. Januszeński) 476
- Günther Cwojdrak, Die literarische Aufrüstung (omów. M. Suchocki) 476
- Edmund Kulisz, Twoje miasto Zielona Góra (omów. B. Głębocki) 483
- Nadodrże (omów. A. Kwilecki) 484
- Zapiski Koszalińskie zesz. 2 (omów. Z. D.) 486

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

- Niemcy w dobie imperializmu (zestawili J. Krasuski i Z. Kulak) 488

Z KRONIKI NAUKOWEJ

- J. Marczewski, Sesja naukowa poświęcona problematyce Powstania Wielkopolskiego 496

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

- Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego. — Zebrania pracowników Instytutu Zachodniego. — Wizyta Snejdárka w Instytucie Zachodnim 500

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, UL. CHELMOŃSKIEGO 1, m. 7/8
 TELEFON 632—37.

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Tadeusz Cyprian, Witold Jakóbczyk,
 Zdzisław Kaczmarczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
 Michał Pollak, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Maria Morłowska, Marian Pachucki

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XV

R O K 1 9 5 9

TOM I

(nr 1—2)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 5 9

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1959

ARTYKUŁY

	Str.
Boroń Józef, Aktualny stan przemysłu w Niemieckiej Republice Demokrat.	350
Dulczewski Zygmunt, Problematyka badań socjograficznych na Ziemiach Zachodnich	8
Gomułka Władysław, Wypowiedź na III Zjeździe PZPR o aktualnym etapie stosunków polsko-niemieckich (przedruk z broszury III Zjazd PZPR, „Książka i Wiedza” 1959)	301
Kofta Maria, Trzy powieści wojenne Ludwika Renna	373
Lopatka Adam, III Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej	312
Nowak Zdzisław, Zachodni-niemiecka doktryna „społecznej gospodarki rynkowej” a monopole	47
Opaliński Mirosława, Procesy inwestycyjne na Ziemiach Zachod. w l. 1950—1957	327
Pajewski Janusz, Z nowszych badań nad polityką Gustawa Stresemanna	57
Szczygielski Michał, Zadania Instytutu Zachodniego wobec Ziemi Zachodnich w obliczu Milenium	1
Staniewicz Restytut, Mniejszość niemiecka w Polsce — V kolumna Hitlera?	395
Telega Stanisław, Stan, potrzeby i perspektywy nauki w Szczecinie	25
Wrzeczono Maria, Śląsk na przełomie XIX i XX wieku w twórczości Hansa Marchwitzy	67
Zaremba Piotr, Nowa metodyka studiów przestrzennych na Ziemiach Zachodnich	319

MATERIAŁY

Jakóbczyk Witold, Tajne narady w Poznaniu w r. 1898	478
Klaffkowski Alfons, Opinia biegłego z zakresu prawa międzynarodowego publicznego, złożona na procesie Ericha Kocho	87
Kozański Jerzy, Teatr w Świdnicy (z dziejów teatru na Ziemiach Zachodnich po r. 1945)	461
Rombowski Aleksander, Polskie Kolegium Kaznodziejskie w Lipsku na początku wieku XVIII	155
Rozwadowska-Dowżenkowa Maria i Kamiński Jerzy, Rozbudowa służby zdrowia na Ziemi Lubuskiej	109
Słupiński Zbigniew, Brecht na scenach polskich	145
Sobczak Janusz, Przegląd ważniejszych ośrodków tzw. Ostforschung w NRF	439
Trzebiatowski Klemens, Szkolnictwo i problemy oświatowo-kulturalne w województwie koszalińskim w latach 1945—1957	125

DOKUMENTY

Radziecki projekt traktatu pokojowego z Niemcami z dnia 10 stycznia 1959 r. (podał Józef Muszyński)	491
---	-----

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Borał Michałina, Germanistyka w Niemczech zachodnich na tle kongresu w Hamburgu	184
Krajczycki Tadeusz, Wspólny rynek i europejski układ walutowy a NRF	180
Krajczycki Tadeusz, Trudności gospodarcze w NRF i pomyślny rozwój gospodarki NRD	520
Krzywień Edmund, Z gospodarczych problemów NRD	177
M. F., Propozycje ZSRR z dnia 10 I 1959 zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami	163
Miedziński Florian, Rządowa Komisja dla Rozwoju Ziemi Zachodnich	191
Miedziński Florian, Sejmowa Nadzwyczajna Komisja Ziemi Zachodnich. Zarys działalności w l. 1957—58	534
Piotrowska Teresa, Ruch wydawniczy w NRD w r. 1958 i jego perspektywy rozwojowe na r. 1959	530

Sóbczak Janusz, Wartość tzw. naukowych argumentów rewizjonistów niemieckich	170
Suchocki Mieczysław, Mowa tematem specjalnego cyklu wykładów w NRF	524
Walczak Antoni W., Polityka wewnętrzna NRF w cieniu wydarzeń międzynarodowych	502
Ziółek Bogumił, Ogólne dane o stanie gospodarczym Ziemi Zachodnich w świetle „Rocznika Statystycznego 1958”	510

KORESPONDENCJE

Brożek Andrzej (Katowice), Perspektywy rozwojowe górnośląskiego ośrodka akademickiego	504
Kajan Tadeusz (Zielona Góra), Cygańska poetka — Papusza	211
Kwilecki Andrzej (Poznań), Odbudowa Kołobrzegu	221
Kwilecki Andrzej (Poznań), Zielonogórska narada socjologów	545
Podgóreczny Józef (Bydgoszcz), Z życia kulturalnego Bydgoszczy	223
Podgóreczny Józef (Bydgoszcz), Sprawy artystyczne, naukowe i archiwalne oraz koordynacja prac instytucji kulturalnych w Bydgoszczy	554
Przymusiński Ludwik (Poznań), Konferencja Stowarzyszenia Historyków Sztuki w Szczecinie	543
Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Sezon wczasowo-turystyczny w Karkonoszach	200
Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Produkcja eksportowa na Dolnym Śląsku	557
Zachas Edmund (Trzcianka), Studium regionalne w Trzciance	213

POLEMIKI I DYSKUSJE

Kubiak Stanisław, Na marginesie „Uwag polemicznych” Jacka Staszewskiego	572
Staszewski Jacek, Uwagi polemiczne do artykułu Stanisława Kubiaka	566
Tomaszewski Janusz, O socjologicznym i etnograficznym pojmowaniu problematyki socjograficznej	232

OCENY I OMÓWIENIA

Almanach — Szczecin literacki (omów. Władysław Tomaszewski)	599
Bar Ernst, Ostpommern 1945—1955 (omów. Florian Barciński)	590
Bathurst M. E. and Simpson J. L., Germany and the North Atlantic Community (omów. Bolesław Wiewióra)	258
Bądkowski Lech, Słowińcy (omów. Zygmunt Dulczewski)	231
„Berichte zur Deutschen Landeskunde” (omów. Jan Moniak)	279
Bolduan Tadeusz, W krainie Słowińców (omów. Zygmunt Dulczewski)	231
„Deutscher Geist zwischen gestern und morgen” (omów. Mieczysław Suchocki)	245
Domke Helmut, Ostpreussen (omów. Stanisława Zajchowska)	237
Giertych Jędrzej, Poland and Germany (omów. Tadeusz Cieślak)	257
Gille, Das heutige Ostpreussen (omów. Stanisława Zajchowska)	237
Gspann Hans, Karl, Das heutige Danzig (omów. Stanisława Zajchowska)	237
Heuss Alfred, Theodor Mommsen und das 10. Jahrhundert (omów. Jerzy Krasuski)	235
Höltje Christian, Die Weimarer Republik und das Ostlocarno-Problem (omów. Marian Wojciechowski)	601
Huber Ernst Rudolf, Deutsche Verfassungsgeschichte seit 1789 (omów. Jerzy Krasuski)	610
„Jahresring 57/58”. Ein Querschnitt durch die deutsche Literatur und Kunst der Gegenwart (omów. Ludmila Nowak)	273
Kakies Martin, Masuren in 144 Bildern (omów. Stanisława Zajchowska)	237
Kirst Hans Helmut, Keiner kommt davon. Bericht von den letzten Tagen Europas (omów. Jan Chodera)	613

	Str.
Koepfen Wolfgang, Śmierć w Rzymie. Przeł. Maria Klos-Gwizdalska (omów. Wanda Wiewiórowa)	615
Korcz Władysław, zob. Szczaniecki Michał	
Kosiński Leszek, Charakterystyka ludności GOP i przewidywane zmiany w jej liczbie i strukturze płci i wieku pod wpływem ruchu naturalnego do r. 1970 (omów. Stanisława Zajchowska)	277
Kownas Stefan, Piskorski Czesław, Szczecin miasto parków i zieleni (omów. Benicjusz Głębocki)	278
„Ludność woj. koszalińskiego” (omów. Benicjusz Głębocki)	278
Meynen E., Bevölkerungsdichte der Bundesrepublik Deutschland nach naturräumlichen Einheiten (omów. Stanisława Zajchowska)	608
North Geoffrey, Poland's population and changing economy (omów. Leszek Kosiński)	584
Ogrodziński Władysław, Lidzbark Warmiński (omów. Jerzy Wiśniewski)	597
Piskorski Czesław, zob. Kownas Stefan	
Piskorski Czesław, Na szczecińskiej ziemi (omów. Jerzy Wiśniewski)	597
Pounds Norman J. G., The Upper Silesian Industrial Region (omów. Leszek Kosiński)	593
„Rocznik Gospodarczo-Statystyczny woj. zielonogórskiego 1958” (omów. Benicjusz Głębocki)	278
„Rocznik Wrocławski”, t. I—1957 (omów. Andrzej Kwilecki)	234
Schlenger Herbert, Die schlesische Stadt, Gestalt und wirtschaftliche Funktion (omów. Bronisław Kortus)	596
Schmidt-Renner Gerhardt, Über die Wasserwirtschaft der DDR (omów. Ryszard Domański)	268
Szczaniecki Michał, Korcz Władysław, Dzieje Ziemi Lubuskiej w wypisach (omów. Jerzy Wiśniewski)	597
Seraphim P. H. Ostdeutschland und das heutige Polen (omów. Teofil Lijeński)	585
Simpson J. L., zob. Bathurst M. E.	
Wucher Albert, Theodor Mommsen, Geschichtschreibung und Politik (omów. Jerzy Krasuski)	265
„Wydmy śródłądowe Polski” (omów. Stanisława Zajchowska)	277
Zajchowska Stanisława, Nad środkową Odrą i dolną Wartą (omów. Jerzy Wiśniewski)	597

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Kozeński Jerzy i Krasuski Jerzy, Niemcy w dobie imperializmu	289, 620
--	----------

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Kw., Reaktywowanie Instytutu Bałtyckiego	292
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Statut Instytutu Zachodniego. — Powstanie Komisji Porozumiewawczej Instytutów i placówek naukowych zajmujących się problematyką Ziemi Zachodnich. — Wizyta uczonych jugosłowiańskich w I. Z. — Wizyta I sekretarza Ambasady NRD w Warszawie w Instytucie Zachodnim	294
Posiedzenie Kuratorium I. Z. — Tytuły doktorów h. c. — Przyznanie złotej odznaki miasta Poznania. — Zebranie pracowników naukowych I. Z. . . .	625

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki.
Korektorzy naukowci: Marian Pachucki, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Str.

- M. Sczaniecki, Zadania Instytutu Zachodniego wobec Ziemi Zachodnich w obliczu Milenium 1
- Z. Dulczewski, Problematyka badań socjograficznych na Ziemiach Zachodnich 6
- S. Telega, Stan, potrzeby i perspektywy nauki w Szczecinie 25
- Z. Nowak, Zachodniomleńska doktryna „społecznej gospodarki rynkowej” a monopole 47
- J. Pajewski, Z nowszych badań nad polityką Gustawa Stresemanna 57
- M. Wrzeczono, Śląsk na przełomie XIX i XX wieku w twórczości Hansa Marchwitzy 67

MATERIAŁY

- A. Klafkowski, Opinia biegłego z zakresu prawa międzynarodowego publicznego, złożona na procesie Ericha Kocho 87
- M. Rozwadowska-Dowżenkowa i J. Kamiński, Rozbudowa służby zdrowia na Ziemi Lubuskiej 109
- K. Trzebiatowski, Szkolnictwo i problemy oświatowo-kulturalne w województwie koszalińskim w latach 1945—1957 125
- Z. Stupński, Brecht na scenach polskich 145
- A. Rombowski, Polskie Kolegium Kaznodziejskie w Lipsku na początku wieku XVIII 155

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- F. M., Propozycje ZSRR z dnia 10 I 1959 r. zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami 163
- J. Sobczak, Wartość tzw. naukowych argumentów rewizjonistów niemieckich 170
- E. Krzymień, Z gospodarczych problemów NRD 177
- T. Krajczyk, Wspólny rynek i europejski układ walutowy a NRF 180
- M. Borał, Germanistyka w Niemczech zachodnich na tle kongresu w Hamburgu 184
- F. Miedziński, Rządowa Komisja dla Rozwoju Ziemi Zachodnich 191

KORESPONDENCJE

- W. Staszewski (Szklarska Poręba), Sezon wczasowo-turystyczny w Karikonoszach 200

	Str.
T. Kajan (Zielona Góra), Cygańska poetka — Papusza	211
E. Zachaś (Trzcianka), Studium regionalne w Trzciance	213
A. Kwilecki (Poznań), Odbudowa Kołobrzegu	221
J. Podgóreczny (Bydgoszcz), Z życia kulturalnego Bydgoszczy	228

POLEMIKI I DYSKUSJE

J. Tomaszewski, O socjologicznym i etnograficznym pojmowaniu problematyki socjograficznej	232
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

„Deutscher Geist zwischen gestern und morgen” (omów. M. Suchocki)	245
Jędrzej Giertych, Poland and Germany (omów. T. Cieślak)	257
M. E. Bathurst and J. L. Simpson, Germany and the North Atlantic Community (omów. B. Wiewióra)	258
Alfred Heuss, Theodor Mommsen und das 19. Jahrhundert. — Albert Wucher, Theodor Mommsen. Geschichtschreibung und Politik (omów. J. Krasuski)	265
*	
Gerhard Schmidt-Renner, Über die Wasserwirtschaft der DDR (omów. R. Domański)	268
„Berichte zur Deutschen Landeskunde” (omów. J. Moniak)	270
*	
„Jahresring 57/58”. Ein Querschnitt durch die deutsche Literatur und Kunst der Gegenwart (omów. L. Nowak)	273
*	
Leszek Kosiński, Charakterystyka ludności GOP i przewidywane zmiany w jej liczbie i strukturze pici i wieku pod wpływem ruchu naturalnego do roku 1970 — Wydmy śródlądowe Polski (omów. St. Zajchowska)	277
„Rocznik Gospodarczo-Statystyczny woj. zielonogórskiego 1958”. — „Ludność woj. koszalińskiego”. — Stefan Kownas, Czesław Piskorski, Szczecin miasto parków i zieleni (omów. B. Głębocki)	278
Tadeusz Bolduan, W krainie Słowińców. — Lech Bądkowski, Słowińcy. — „Słowińska wieś Kluki” (omów. Z. Duńczewski)	281
„Rocznik Wrocławski”, t. I-1957 (omów. A. Kwilecki)	284
Hans Karl Gspann, Das heutige Danzig. — Dr. Gille, Das heutige Ostpreussen. — Helmut Domke, Ostpreussen. — Martin Kalkes, Masuren in 144 Bildern (omów. St. Zajchowska)	287

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili Jerzy Kozeński i Jerzy Krasuski)	289
---	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Kw., Reaktywowanie Instytutu Bałtyckiego	292
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Statut Instytutu Zachodniego. — Powstanie Komisji Porozumiewawczej Instytutów i placówek naukowych zajmujących się problematyką Ziemi Zachodnich. — Wizyta uczonych jugosłowiańskich w I. Z. — Wizyta I sekretarza Ambasady NRD w Warszawie w Instytucie Zachodnim	294
--	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
Władysław Gomułka na III Zjeździe PZPR o aktualnym etapie stosunków polsko-niemieckich (przedruk z broszury, III Zjazd PZPR „Książka i Wiedza” 1959)	301
A. Łopatka, III Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej	312
P. Zaremba, Nowa metodyka studiów przestrzennych na Ziemiach Zachodnich	319
M. Opałło, Procesy inwestycyjne na Ziemiach Zachodnich w l. 1950—1957	327
J. Boroń, Aktualny stan przemysłu w Niemieckiej Republice Demokratycznej	350
M. Kofta, Trzy powieści wojenne Ludwika Renna	373
R. Staniewicz, Mniejszość niemiecka w Polsce — V kolumna Hitlera?	395

MATERIAŁY

J. Sobczak, Przegląd ważniejszych ośrodków tzw. Ostforschung w NRF.	439
J. Kozeński, Teatr w Świdnicy (z dziejów teatru na Ziemiach Zachodnich po r. 1945)	461
W. Jakóbczyk, Tajne narady w Poznaniu w r. 1898	478

DOKUMENTY

Radziecki projekt traktatu pokojowego z Niemcami z dnia 10 stycznia 1959 r. (podał J. Muszyński)	491
--	-----

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

A. W. Walczak, Polityka wewnętrzna NRF w cieniu wydarzeń międzynarodowych	502
B. Ziółtek, Ogólne dane o stanie gospodarczym Ziemi Zachodnich w świetle „Rocznika Statystycznego 1958”	510
T. Krajczycki, Trudności gospodarcze w NRF i pomyślny rozwój gospodarki NRD	520
M. Suchocki, Mowa tematem specjalnego cyklu wykładów w NRF	524
T. Piotrowski, Ruch wydawniczy w NRD w r. 1958 i jego perspektywy rozwojowe na r. 1959	530
F. Miedziński, Sejmowa Nadzwyczajna Komisja Ziemi Zachodnich. Zarys działalności w l. 1957—58	534

KORRESPONDENCJE

A. Kwilecki (Poznań), Zielonogórska narada socjologów	545
L. Przymusiński (Poznań), Konferencja Stowarzyszenia Historyków Sztuki w Szczecinie	546
J. Podgóreczny (Bydgoszcz), Sprawy artystyczne, naukowe i archiwalistyczne oraz koordynacja prac instytucji kulturalnych w Bydgoszczy	554
W. Staszewski (Szklarska Poręba), Produkcja eksportowa na Dolnym Śląsku	557
A. Brożek (Katowice), Perspektywy rozwojowe górnośląskiego ośrodka akademickiego	564

POLEMIKI I DYSKUSJE

J. Staszewski, Uwagi polemiczne do artykułu Stanisława Kubiaka.	566
St. Kubiak, Na marginesie „Uwag polemicznych” Jacka Staszewskiego	572

OCENY I OMÓWIENIA

Geoffrey North, Poland's population and changing economy (omów. L. Kosiński)	584
P. H. Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen (omów. T. Lijewski)	585
Ernst Bahr, Ostpommern 1945—1955 (omów. F. Barciński)	590
Norman J. G. Pounds, The Upper Silesian Industrial Region (omów. L. Kosiński)	593
Herbert Schlenger, Die schlesische Stadt — Gestalt und wirtschaftliche Funktion (omów. B. Kortus)	596
Czesław Piskorski, Na szczecińskiej ziemi. — Stanisława Zajchowska, Nad środkową Odrą i dolną Wartą. — Michał Szczaniecki, Władysław Korcz, Dzieje Ziemi Lubuskiej w wypisach. — Władysław Ogrodziński, Lідzbark Warmiński (omów. J. Wiśniewski).	597
Almanach — Szczecin literacki (omów. W. Tomaszewski)	599
Christian Höltje, Die Weimarer Republik und das Ostlocarno-Problem (omów. M. Wojciechowski)	601
E. Meyen, Bevölkerungsdichte der Bundesrepublik Deutschland nach naturräumlichen Einheiten (omów. St. Zajchowska)	608
Ernst Rudolf Huber, Deutsche Verfassungsgeschichte seit 1789 (omów. J. Krasuski)	610
Hans Hellmut Kirst, Keiner kommt davon. Bericht von den letzten Tagen Europas (omów. J. Chodera)	613
Wolfgang Koepfen, Śmierć w Rzymie. Przeł. Maria Kłos-Gwiżdalska (omów. W. Wiewiórowa)	615

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: Jerzy Kozeński i Jerzy Krasuski)	620
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Posiedzenie Kuratorium IZ — Tytuły doktorów h. c. — Przyznanie złotej odznaki miasta Poznania — Zebranie pracowników naukowych I. Z.	625
--	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XV
ROK 1959

TOM II
(nr 3—4)

POZNAN
INSTYTUT ZACHODNI
1959

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1959

ARTYKUŁY

	Str.
C h r u s z c z o w N. S., Z przemówienia wygłoszonego w Szczecinie w dniu 17 lipca 1959 (przedruk z „Trybuny Ludu”, nr 197 z dnia 19 lipca 1959)	267
D e r e s i e w i c z Janusz, Polska staje się krajem morskim	274
G e n t z e n Felix-Heinrich, Rola Niemieckiego Związku Marchii Wschodnich (Ostmarkenverein) w tworzeniu V Kolumny niemieckiego imperializmu w Polsce i przygotowaniu II wojny światowej	56
G r u c h m a n Bohdan, Podstawowe zadanie gospodarki Niemieckiej Republiki Demokratycznej	29
G r u s z k o w s k i Wiesław, Planowanie urbanistyczne pięciu miast Zatoki Gdańskiej	371
K a s p r o w i c z Bolesław, Polskie porty morskie w minionym i przyszłym piętnastolecu	284
K l a f k o w s k i Alfons, Koegzystencja polityczna i prawna na Morzu Bałtyckim (Refleksje na temat programu „Bałtyk morzem pokoju”)	276
K o r c h o t Włodzimierz, Polski przemysł okrętowy	313
K u l i k o w s k i Józef, Morski przemysł rybny	334
R o g a l e w s k i Olaf, Niektóre aktualne problemy rozwoju turystyki na Wybrzeżu	382
R o g a l s k i Aleksander, Ze współczesnej humanistyki zachodniemieckiej — Ernst Robert Curtius (1886—1956)	40
S u c h o c k i Mieczysław, Szkoły tysiąclecia na Ziemiach Zachodnich	3
Z a r e m b a Piotr, Kompleksowe planowanie małego miasta i jego zaplecza (w warunkach Polski Zachodniej)	8
Z a r e m b a Piotr, Planowanie rozwoju przestrzennego Szczecina	360

MATERIAŁY

C i e ś l a k Tadeusz, Polacy w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen pod Berlinem	76
D o m a ń s k i Ryszard, Rozwój portu morskiego Rostock-Warnemünde	427
D u l c z e w s k i Zygmunt, Materiały do dziejów Darłowa 1894—1947	404
D z i ę c i e l s k a Stefania, Jak organizuje swój wolny czas inteligencja miasta powiatowego na Ziemiach Zachodnich	110
K o m o r o w s k a Jadwiga, Przemiany społeczno-gospodarcze a stosunek ludności rodzimej do osadników we wsi Kluki, pow. słupski	409
M y ś l e n i c k i Wojciech, Szczecin 1945 (Fragment powojennych dziejów miasta)	390
S t a s i a k Andrzej, Niektóre problemy stabilizacji ludności małego miasta Ziemi Zachodnich na przykładzie m. Bytowa	100
T r z e b i a t o w s k i Klemens, Wpływ oświaty na kształtowanie się struktury ludnościowej w woj. koszalińskim (1945—1958)	87

DOKUMENTY

Zachodnie propozycje rozwiązania problemu niemieckiego i spraw bezpieczeństwa (tłumaczył i podał do druku Józef Muszyński)	433
--	-----

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

B o r a l Michałina, Sytuacja teatru w Niemczech zachodnich	153
B o r a l Michałina, Sprawy organizacyjne i programowe telewizji zachodniemieckiej	458
J a n i c k i Lech, Tło polityczne procesu dyplomatów bońskich	146

	Str
Janicki Lech, Zjazdy rewanżystów niemieckich w Kolonii i Wiedniu	443
Krajczycki Tadeusz, Niektóre zagadnienia gospodarcze NRF	448
M. F., Przebieg „Tygodnia Ziemi Zachodnich”	160
M. F., Polska i niemiecka manifestacja w obronie pokoju nad Bałtykiem	466
M. J., Spółdzielczość mieszkaniowa na Ziemiach Zachodnich	463
Piotrowiak Teresa, O rozwoju teatru socjalistycznego w Niemieckiej Republice Demokratycznej	150
Piotrowiak Teresa, Prasa w NRD — organizatorem przemian socjalistycznych	455
Serwański Edward, Hitlerowcy w służbie Niemiec zachodnich	136
Sobczak Janusz, Opinie w sprawie granicy na Odrze i Nysie wypowiedziane ostatnio na Zachodzie	127
Walczak Antoni W., Wybór prezydenta NRF	438

KORESPONDENCJE

Janus Czesław (Szczecin), Blaski i cienie Filharmonii szczecińskiej w perspektywie dziesięciolecia	473
K. J. (Międzyrzecz), Plenarna Sesja Komisji Społeczno-Kulturalnej TRZZ	192
Kocik Jan (Złotów), Obchód 30-lecia szkoły polskiej na ziemi złotowskiej	196
Kułtuniak Jerzy (Poznań), Sesja socjologiczna w Opolu	188
Narkowicz Józef (Koszalin), Odbudowa kołobrzeskiego uzdrowiska	475
R. I. (Wrocław), Telewizja na Dolnym Śląsku — rezultatem społecznej inicjatywy	182
Rajman Jan (Kraków), Metodyczna Konferencja Regionalna Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Opolu	186
Sauter Wiesław (Nowa Sól), Obchód 30-lecia szkolnictwa polskiego na ziemi babimojskiej i międzyrzeckiej	194
Staszewski Wojciech (Szklarska Poręba), Budowa nowego kombinatu węglowo-energetycznego w Turossowie	167

POLEMIKI I DYSKUSJE

List rektora Politechniki Szczecińskiej	199
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

„Cahiers Pologne-Allemagne”. Faits et documents, nr 1 — Avril—Mai—Juin 1959 (omów. Zdzisław Kaczmarczyk)	478
Cieślak Edmund, Miasto wierne Rzeczypospolitej. Szkice gdańskie XVII—XVIII w. (omów. Władysław Tomaszewski)	494
Cieślak Tadeusz, Przeciw pruskiej przemocy. Walka o ziemię na Pomorzu na przełomie XIX i XX w. (omów. Jerzy Kozeński)	495
Dickinson Robert E., The Braunschweig Industrial Area (omów. Ryszard Domański)	219
Glabisz Kazimierz, Powstanie Wielkopolskie 1918/19, Glabisz Kazimierz, Wojskowy aspekt Powstania Wielkopolskiego (omów. Zygmunt Wieliczka)	227
Grundmann Günter, Schlesische Barockkirchen und Klöster (omów. Konstanty Kalinowski)	239
Haas Ernst B., patrz Zurcher Arnold	
Jacobsen Hans-Adolf, Dokumente zur Vorgeschichte des Westfeldzuges 1939—1940 (omów. Jerzy Krasuski)	213
Jacobsen Hans-Adolf, Fall Gelb (omów. Jerzy Krasuski)	213
Koerber Hans-Joachim, Die Bevölkerung der deutschen Ostgebiete unter polnischer Verwaltung (omów. Leszek Kosiński)	236

	Str.
„Komunikaty Warmińsko-Mazurskie” nr 1—2 — „Rocznik Olsztyński” t. I—1958 (omów. Władysław Chojnacki)	506
Krasuski Jerzy, Z dziejów „Reichswehry” i militarizmu pruskiego (przegląd najnowszych publikacji)	201
Łęga Władysław, Legendy Pomorza (omów. Maria Adamczyk)	498
Łukaszewicz Witold, Der Arbeiter- und Soldatenrat in Posen 1918—1919 (omów. Stanisław Kubiak)	231
Nichols Alden J., Germany after Bismarck. The Caprivi Era 1890—1894 (omów. Jerzy Krasuski)	485
„Przegląd Zachodni”. Miesięcznik Związku Polskich Ziem Zachodnich (omów. Stanisław Kubiak)	223
Ris Klaus M., Leverkusen. Grossgemeinde-Agglomeration-Stadt (omów. Te- resa Kiedrowska-Lijewska)	221
„Rocznik Olsztyński” p. Komunikaty.	
„Sowriemiennaja impierialistyczeskaja wojennaja ideologia” (omów. Jerzy Krasuski)	479
„Spartakusbrieft” (omów. Stanisław Kubiak)	487
„Szczecin”. Miesięcznik Pomorza Zachodniego (omów. Wiktor Fenrych)	501
Taylor A. J. P., Bismarck, The Man and the Statesman (omów. Witold Jakóbczyk)	212
„Zur Geschichte der deutschen antifaschistischen Widerstandsbewegung 1933—1945” (omów. Jerzy Kozęński)	216
Zurcher Arnold J., The struggle to unite Europe 1950—1958 — Haas Ernst B., The Uniting of Europe Political, Social and Economic Forces 1950—1957 (omów. Jerzy Krasuski)	482

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Krasuski Jerzy, K. J. i M. J., Niemcy w dobie imperializmu	243, 509
--	----------

Z KRONIKI NAUKOWEJ

K. P., V Konferencja Komisji Historycznej Polsko-Niemieckiej	247
M. Frančić, Pierwsza sesja Komisji Historycznej Polsko-Czechosłowackiej	250
Spotkanie naukowe w sprawie zorganizowania konferencji czechosłowacko- polskiej poświęconej zagadnieniom rewizjonizmu zachodniemieckiego	252
Działalność Instytutu Morskiego	512
J. K., Działalność Morskiego Instytutu Rybackiego	517

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Monografia o sprawach polskich w traktacie wersalskim. — Posiedzenie Ko- misji Koordynacyjnej Instytutów Ziem Zachodnich. — Wizyty gości za- granicznych w IZ	261
Książka B. Wiewióry w języku rosyjskim. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Przeniesienie Biblioteki IZ	521

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca prze-
wodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons
Klaffkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak,
Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki.
Korektorzy naukowci: Marian Pachucki, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
M. Suchocki, Szkoły tysiąclecia na Ziemiach Zachodnich	3
P. Zaremba, Kompleksowe planowanie małego miasta i jego zaplecza (w warunkach Polski Zachodniej)	8
*	
B. Gruchman, Podstawowe zadanie gospodarki Niemieckiej Republiki Demokratycznej	29
*	
A. Rogalski, Ze współczesnej humanistyki zachodnioniemieckiej — Ernst Robert Curtius, (1886—1956)	40
*	
F. H. Gentzen, Rola Niemieckiego Związku Marchii Wschodnich (Ost- markenverein) w tworzeniu V Kolumny niemieckiego imperiali- zmu w Polsce i przygotowaniu II wojny światowej	56

MATERIAŁY

T. Cieślak, Polacy w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen pod Ber- linem	76
*	
K. Trzebiatowski, Wpływ oświaty na kształtowanie się struktury ludno- ściowej w woj. koszalińskim (1945—1958)	87
A. Stasiak, Niektóre problemy stabilizacji ludności małego miasta Ziem Zachodnich na przykładzie m. Bytowa	100
S. Dzięcielska, Jak organizuje swój wolny czas inteligencja miasta po- wiatowego na Ziemiach Zachodnich	110

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

J. Sobczak, Opinie w sprawie granicy na Odrze i Nysie wypowiedziane ostatnio na Zachodzie	127
E. Serwański, Hitlerowcy w służbie Niemiec zachodnich	136
L. Janicki, Tło polityczne procesu dyplomatów bońskich	14
*	
T. Piotrowski, O rozwoju teatru socjalistycznego w Niemieckiej Repu- blice Demokratycznej	15
M. Boral, Sytuacja teatru w Niemczech zachodnich	155
*	
F. M., Przebieg „Tygodnia Ziem Zachodnich”	160

KORESPONDENCJE

W. Staszewski (Szkłarska Poreba), Budowa nowego kombinatu węglowo- energetycznego w Turosszowie	167
I. R. (Wrocław), Telewizja na Dolnym Śląsku — rezultatem społecznej inicjatywy	182
J. Rajman (Kraków), Metodyczna Konferencja Regionalna Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Opolu	186

J. Kułtuniak (Poznań), Sesja socjologiczna w Opolu	Str. 188
J. K. (Międzyrzecz) Plenarna Sesja Komisji Społeczno-Kulturalnej TRZZ.	192
W. Sauter (Nowa Sól) Obchód 30-lecia szkolnictwa polskiego na ziemi babimojskiej i międzyrzeckiej	194
J. Kocik (Złotów), Obchód 30-lecia szkoły polskiej na ziemi złotowskiej	196

POLEMIKI I DYSKUSJE

List rektora Politechniki Szczecińskiej	199
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

J. Krasuski, Z dziejów „Reichswehry” i militarizmu pruskiego (prze- gląd najnowszych publikacji)	201
---	-----

A. J. P., Taylor, Bismarck, The Man and the Statesman (omów. W. Jakóbczyk)	212
---	-----

Hans-Adolf Jacobsen, Dokumente zur Vorgeschichte des Westfeldzuges 1939—1940—Hans-Adolf Jacobsen, Fall Gelb (omów. J. Krasuski)	213
--	-----

„Zur Geschichte der deutschen antifaschistischen Widerstandsbewegung 1933—1945” (omów. J. Kozeński)	216
--	-----

Robert E. Dickinson, The Braunschweig Industrial Area (omów. R. Domański)	219
--	-----

Klaus M. Ris, Leverkusen. Grossgemeinde-Agglomeration-Stadt (omów. T. Kiedrowska-Lijewska)	221
---	-----

„Przegląd Zachodni”. Miesięcznik Związku Polskich Ziemi Zachodnich (omów. S. Kubiak)	223
---	-----

Kazimierz Głabisz, Powstanie Wielkopolskie 1918/19. — Kazimierz Głabisz, Wojskowy aspekt Powstania Wielkopolskiego (omów. Z. Wieliczka)	227
---	-----

Witold Łukasiewicz, Der Arbeiter- und Soldatenrat in Posen 1918— 1919 (omów. S. Kubiak)	231
--	-----

Hans-Joachim von Koerber, Die Bevölkerung der deutschen Ost- gebiete unter polnischer Verwaltung (omów. L. Kosiński)	236
---	-----

Günter Grundmann, Schlesische Barockkirchen und Klöster (omów. K. Kalinowski)	239
--	-----

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: J. Kozeński i J. Krasuski)	243
--	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

K. P., V Konferencja Komisji Historycznej Polsko-Niemieckiej	247
--	-----

M. Frančić, Pierwsza sesja Komisji Historycznej Polsko-Czecho- słowackiej	250
--	-----

Spotkanie naukowe w sprawie zorganizowania konferencji czechosło- wacko-polskiej poświęconej zagadnieniom rewizjonizmu zachodnio- niemieckiego	252
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Monografia o sprawach polskich w traktacie wersalskim. — Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziemi Zachodnich. — Wizyty gości zagranicznych w I. Z.	261
---	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
Z przemówienia N. S. Chruszczowa, wygłoszonego w Szczecinie w dniu 17 lipca 1959	267
•	
J. Deresiewicz, Polska staje się krajem morskim	274
•	
A. Klafkowski, Koegzystencja polityczna i prawna na Morzu Bałtyckim (Refleksje na temat programu „Bałtyk morzem pokoju”)	276
•	
B. Kasprowicz, Polskie porty morskie w minionym i przyszłym piętnastolecu	284
W. Korchot, Polski przemysł okrętowy	313
J. Kulikowski, Morski przemysł rybny	334
•	
P. Zaremba, Planowanie rozwoju przestrzennego Szczecina	360
W. Gruszkowski, Planowanie urbanistyczne pięciu miast Zatoki Gdańskiej	371
•	
O. Rogalewski, Niektóre aktualne problemy rozwoju turystyki na Wybrzeżu	382

MATERIAŁY

W. Myślenicki, Szczecin 1945 (fragment powojennych dziejów miasta)	390
Z. Dulczewski, Materiały do dziejów Darłowa 1894—1947 (Pamiętnik b. dyrektora muzeum w Darłowie K. Rosenowa)	404
J. Komarowska, Przemiany społeczno-gospodarcze a stosunek ludności rodzimej do osadników we wsi Kluki, pow. słupski	409
•	
R. Domański, Rozwój portu morskiego Rostock-Warnemünde	427

DOKUMENTY

Zachodnie propozycje rozwiązania problemu niemieckiego i spraw bezpieczeństwa (tłumaczył i podał do druku J. Muszyński)	433
---	-----

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

A. W. Walczak, Wybór prezydenta NRF	438
L. Janicki, Zjazdy rewanżystów niemieckich w Kolonii i Wiedniu	443
•	
T. Krajczycki, Niektóre zagadnienia gospodarcze NRF	448

	Str.
T. Piotrowiak, Prasa w NRD — organizatorem przemian socjalistycznych	455
M. Boral, Sprawy organizacyjne i programowe telewizji zachodnio-niemieckiej	458
J. M., Spółdzielczość mieszkaniowa na Ziemiach Zachodnich	463
F. M., Polska i niemiecka manifestacja w obronie pokoju nad Bałtykiem	466

KORESPONDENCJE

Cz. Janus (Szczecin), Blaski i cienie Filharmonii szczecińskiej w perspektywie dziesięciolecia	473
J. Narkowicz (Koszalin), Odbudowa kołobrzeskiego uzdrowiska	475

OCENY I OMÓWIENIA

„Cahiers Pologne-Allemagne”, Faits et documents, nr 1-Avril-Mai-Juin 1959 (omów. Z. Kaczmarczyk)	478
„Sowriemiennaja imperialistическая wojennaja ideologia (omów. J. Krasuski)	479
Arnold J. Zurcher: The struggle to unite Europe 1950—1958. — Ernst B. Haas, The Uniting of Europe Political, Social and Economic Forces 1950—1957 (omów. J. Krasuski)	482
J. Alden Nichols, Germany after Bismarck. The Caprivi Era 1890—1894 (omów. J. Krasuski)	485
„Spartakusbrieft” (omów. S. Kubiak)	487
Edmund Cieślak, Miasto wierne Rzeczypospolitej. Szkice gdańskie XVII—XVIII w. (omów. W. Tomaszewski)	494
Tadeusz Cieślak, Przeciw pruskiej przemocy. Walka o ziemię na Pomorzu na przełomie XIX i XX w. (omów. J. Kozeński)	495
Władysław Łęga, Legendy Pomorza (omów. M. Adamczyk)	498
„Szczecin”, Miesięcznik Pomorza Zachodniego (omów. W. Fenrych)	501
„Komunikaty Warmińsko-Mazurskie” nr 1—2. — „Rocznik Olsztyński” t. 1 1958 (omów. W. Chojnacki)	506

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: J. K i J. M.)	509
---	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Działalność Instytutu Morskiego	512
J. K. Działalność Morskiego Instytutu Rybackiego	517

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Książka B. Wiewióry w języku rosyjskim — Wizyty gości zagranicznych w I. Z. — Przeniesienie Biblioteki I. Z.	521
--	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIĘSIĘCZNIK

ROCZNIK XV
ROK 1959

TOM III

(nr 5-6)

nr 473

BP/1000

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1959

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1959

ARTYKUŁY

	Str.
Balcerak Wiesław, Polska polityka zagraniczna wobec układów lokar- neńskich	259
Janicki Lech, Naczelne organa państwowe Niemieckiej Republiki Demo- kratycznej	18
Kofta Maria, Powieści autobiograficzne Ludwika Renna	75
Rogala Władysław, Wzrost nastrojów rewizjonistycznych wśród niemiec- kiej mniejszości narodowej w Polsce w latach 1924—1926, (w świetle pol- skich źródeł i materiałów)	298
Rogalski Aleksander, Proza rosyjska w swych szczytowych osiągnięciach a Niemcy i literatura niemiecka	350
Tym Wacław, Obrona Wybrzeża morskiego we wrześniu 1939 r.	38
Walczak Antoni W., Działalność polityczna przesiedleńców w Niemczech zachodnich	376
Waszak Stanisław, Liczba Niemców w Polsce w latach 1931—1959	318
Wiewióra Bolesław, Niemiecka Republika Demokratyczna — sojusznik Polski Ludowej	8
Wiewióra Bolesław, Status prawny Berlina	93
W dziesięciolecie Niemieckiej Republiki Demokratycznej	3

MATERIAŁY

Horowski Jan, Początki okupacji hitlerowskiej w Śremie	123
Kaliński Tadeusz, Pierwsze dni okupacji hitlerowskiej w Inowrocławiu	112
Łuczak Czesław, Obrona Mogiła we wrześniu 1939 r.	116
Pajewski Janusz, Raport niemieckiego wywiadu wojskowego o nastrojach wśród ludności w Poznańskim po Akcie 5 listopada 1916	400

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Boral Michałina, XI Targi Księgarskie we Frankfurcie nad Menem	420
Helicki Zbigniew, Ludność NRD	129
Janicki Lech, Rocznik 1922 protestuje	142
Kosiński Leszek, Badania ludnościowo-osadnicze w NRF	410
Miedziński Florian, Dyskryminacja mniejszości polskiej w NRF	145
Piotrowiak Teresa, Reforma szkolnictwa w NRD	136
Piotrowiak Teresa, 550-lecie istnienia Uniwersytetu im. Karola Marksa w Lipsku	418

KORESPONDENCJE

Kocik Jan (Złotów), Potrójny jubileusz w Głomsku	165
Maisel Witold (Poznań), Studium Pomorzoznawcze w Koszalinie	428
Nowak Ludmiła (Poznań), Międzynarodowy Kurs Wakacyjny w Weimarze poświęcony językowi niemieckiemu i kulturze niemieckiej	159
Sauter Wiesław (Zielona Góra), Wakacyjne Studium Naukowe o Ziemi Lubuskiej	425

POLEMIKI I DYSKUSJE

Kaczmarczyk Zdzisław, W sprawie regionów geograficznych Polski Za- chodniej	431
Telega Stanisław, Odpowiedź na list rektora Politechniki Szczecińskiej	167
Zaremba Piotr, List do Redakcji	170

OCENY I OMÓWIENIA

Conze Werner, Polnische Nation und deutsche Politik im ersten Weltkrieg (omów. Janusz Pajewski)	437
"Das östliche Deutschland" (omów. Zdzisław Kaczmarczyk, Janusz Deresiewicz, Bohdan Gruchman, Zdzisław Nowak, Antonin Snejdarek, Bolesław Wiewióra, Janusz Ziółkowski). Rewizjonizm w zachodniemieckiej publikacji o tzw. wschodnich Niemczech — zbiór recenzyj.	172
Deutsche Forschungsgemeinschaft (omów. Franciszek Szymiczek)	473
Deutschland — Taschenatlas (omów. Teresa Kiedrowska-Lijewska)	246
Gollwitzer Heinz, Die Standesherrn (omów. Jerzy Krasuski)	458
Gollwitzer Heinz, Europabild und Europagedanke (omów. Jerzy Krasuski)	458
Handbuch der deutschen Binnenhäfen (omów. Teofil Lijewski)	472
Kemiläinen Alra, Auffassungen über die Sendung des deutschen Volkes um die Wende des 18. und 19. Jahrhunderts (omów. Jerzy Krasuski)	458
Kesting Hanno, Geschichtsphilosophie und Weltbürgerkrieg (omów. Jerzy Krasuski)	458
Kłafkowski Alfons, Granica polsko-niemiecka a konkordaty z lat 1929 i 1933 (omów. Krzysztof Skubiszewski)	442
Neumann Rudolf, Ostpreussen 1945—1955 Bd. I (omów. Bohdan Gruchman)	453
Podkowiński Marian, Czy zegary w NRF chodzą szybciej (omów. Jerzy Kozeński)	469
Popiołek Kazimierz, Śląsk w oczach okupanta (omów. Edward Serwański)	242
Preradovich Nikolaus, Die Führungsschichten in Österreich und Preussen 1804—1918 (omów. Jerzy Krasuski)	465
Rakowski Mieczysław F., NRF z bliska (omów. Jerzy Kozeński)	469
Roth Paul, Deutschland und Polen (omów. G. L.)	235
September 1939, herausgegeben von Prof. Dr. Basili Spiru (omów. Karol Marian Pospieszalski)	234
Targ Alojzy, Opolszczyzna pod rządami Lukaszka i Wagnera (omów. Edward Serwański)	445
Westerplatte. Wspomnienia — relacje — dokumenty. Zebrał, opracował i wstępem opatrzył Zbigniew Flisowski (omów. Jerzy Pertek)	237
Wojan Ryszard, Bydgoszcz. Niedziela 3 września 1939 r. (omów. Zbigniew Kulak)	448
Wójcik Andrzej, J., The Teheran Conference and the Odra—Nisa Boundary (omów. Bolesław Wiewióra)	452
Verkehrsatlas der Deutschen Demokratischen Republik (omów. Teofil Lijewski)	245

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

K. J., Kr. J., M. J., Niemcy w dobie imperializmu	247, 476
---	----------

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Brożek A., Działalność Katowickiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego	251
Dziedziul B., Zjazd Regionalny Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Szczecinie	479
S. M., Naukowa Sesja Odczytowa z okazji 10-lecia NRD	250

NEKROLOGI

Deresiewicz Janusz, Andrzej Grodek 481

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Pobyt delegacji I. Z. w Czechosłowacji. — Posiedzenie Prezydium Kuratorium
I. Z. — Wizyty gości zagranicznych w I. Z. 255, 489
Walne zebranie członków Instytutu Zachodniego 484

D W U M I E R S I Ą C Z N I K

SPIS TREŚCI

NEKROLOGI

1. Nekrologi: Janusz Deresiewicz, Andrzej Grodek	481
2. Nekrologi: Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk	482
3. Nekrologi: Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski	483
4. Nekrologi: Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski	484
5. Nekrologi: Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki	485

KRONIKA

1. Kronika: Posiedzenie Prezydium Kuratorium I. Z.	255
2. Kronika: Wizyty gości zagranicznych w I. Z.	489
3. Kronika: Walne zebranie członków Instytutu Zachodniego	484

ZADANIA I WYKONANIA

1. Zadania: Praca redakcyjna	255
2. Zadania: Praca naukowa	256
3. Zadania: Praca organizacyjna	257

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki.

Korektorzy naukowci: Marian Pachucki, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
W dziesięciolecie Niemieckiej Republiki Demokratycznej	3
B. Wiewióra, Niemiecka Republika Demokratyczna — sojusznik Polski Ludowej	8
L. Janicki, Naczelne organa państwowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej	18
W. Tym, Obrona Wybrzeża morskiego we wrześniu 1939 r.	38
M. Kofta, Powieści autobiograficzne Ludwika Renną	75
B. Wiewióra, Status prawny Berlina	93

MATERIAŁY

T. Kaliski, Pierwsze dni okupacji hitlerowskiej w Inowrocławiu	112
C. Łuczak, Obrona Mogilna we wrześniu 1939 r.	116
J. Horowski, Początki okupacji hitlerowskiej w Śremie	123

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Z. Hełiński, Ludność NRD	129
T. Piotrowiak, Reforma szkolnictwa w NRD	136
L. Janicki, Rocznik 1922 protestuje	142
F. Miedziński, Dyskryminacja mniejszości polskiej w NRF	145

KORESPONDENCJE

L. Nowak (Poznań), Międzynarodowy Kurs Wakacyjny w Weimarze poświęcony językowi niemieckiemu i kulturze niemieckiej	159
J. Kocik (Złotów), Potrójny jubileusz w Głomsku	165

POLEMIKI I DYSKUSJE

S. Telega, Odpowiedź na list rektora Politechniki Szczecińskiej	167
P. Zaremba, List do Redakcji	170

OCENY I OMÓWIENIA

Z. Kaczmarczyk, J. Deresiewicz, B. Gruchman, Z. Nowak, A. Śnejdarek, B. Wiewióra, J. Ziółkowski, Rewizjonizm w zachodniemieckiej publikacji o tzw. wschodnich Niemczech. Zbiór recenzji książki „Das östliche Deutschland”	172
September 1939, herausgegeben von Prof. Dr. Basıl Spıru (omów. K. M. Pospieszalski)	234
Paul Roth, Deutschland und Polen (omów. G. L.)	235
Westerplatte. Wspomnienia — relacje — dokumenty. Zebrał, opracował i wstępem opatrzył Zbigniew Flisowski (omów. J. Pertek)	237
Kazimierz Popiołek, Śląsk w oczach okupanta (omów. E. Serwański)	242
*	
Verkehrsatlas der Deutschen Demokratischen Republik (omów. T. Li- jewski)	245
Deutschland — Taschenatlas (omów. T. Kiedrowska-Lijewska)	246

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: J. K., J. Kr., J. M.)	247
---	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

M. S., Naukowa Sesja Odczytowa z okazji 10-lecia Niemieckiej Repu- bliki Demokratycznej	250
A. Brożek, Działalność Katowickiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego	251

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Pobył delegacji I. Z. w Czechosłowacji. — Posiedzenie Prezydium Ku- ratorium I. Z. — Wizyty gości zagranicznych w I. Z.	255
--	-----

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
W. Balcerak, Polska polityka zagraniczna wobec układów lokarneskich	259
W. Rogala, Wzrost nastrojów rewizjonistycznych wśród niemieckiej mniejszości narodowej w Polsce w latach 1924—1926	298
St. Waszak, Liczba Niemców w Polsce w latach 1931—1959	318
A. Rogalski, Proza rosyjska w swych szczytowych osiągnięciach a Niemcy i literatura niemiecka	350
A. W. Walczak, Działalność polityczna przesiedleńców w Niemczech zachodnich	376

MATERIAŁY

J. Pajewski, Raport niemieckiego wywiadu wojskowego o nastrojach wśród ludności w Poznańskim po Akcie 5 listopada 1918	400
--	-----

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

L. Kosiński, Badania ludnościowo-osadnicze w NRF	410
T. Piotrowiak, 550-lecie istnienia Uniwersytetu im. Karola Marksa w Lipsku	418
M. Borał, XI Targi Księgarskie we Frankfurcie nad Menem	420

KORESPONDENCJE

W. Sauter (Zielona Góra), Wakacyjne Studium Naukowe o Ziemi Lubuskiej	425
W. Maisel (Poznań), Studium Pomoroznawcze w Koszalinie	428

POLEMIKI I DYSKUSJE

Z. Kaczmarczyk, W sprawie regionów geograficznych Polski Zachodniej	431
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

Werner Conze, Polnische Nation und deutsche Politik im ersten Weltkrieg (omów. J. Pajewski)	437
---	-----

	Str.
Alfons Klafkowski, Granica polsko-niemiecka a konkordaty z lat 1929 i 1933 (omów. K. Skubiszewski)	442
Alojzy Targ, Opolszczyzna pod rządami Lukaszka i Wagnera (omów. E. Serwański)	445
Ryszard Wojan, Bydgoszcz. Niedziela 3 września 1939 r. (omów. Z. Kulak)	448
Andrzej J. Wójcik, The Teheran Conference and the Odra-Nisa Boundary (omów. B. Wiewióra)	452
Rudolf Neumann, Ostpreussen 1945—1955 Bd. I (omów. B. Gruchman)	453
•	
Aira Kemiläinen, Auffassungen über die Sendung des deutschen Volkes um die Wende des 18. und 19. Jahrhunderts. — Heinz Gollwitzer, Europabild und Europagedanke. — Hanno Keating, Geschichtsphilosophie und Weltbürgerkrieg (omów. J. Krasuski)	458
Heinz Gollwitzer, Die Standesherrn. — Nikolaus von Preradovich, Die Führungsschichten in Österreich und Preussen 1804—1918 (omów. J. Krasuski)	465
Mieczysław F. Rakowski, NRF z bliska. — Marian Podkowiński, Czy zegary w NRF chodzą szybciej (omów. J. Kozeński)	469
Handbuch der deutschen Binnenhäfen (omów. T. Lijewski)	472
Deutsche Forschungsgemeinschaft (omów. F. Szymiczek)	473

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: J. K., J. Kr., J. M.)	476
---	-----

Z KRONIKI NAUKOWEJ

B. Dziedziul, Zjazd Regionalny Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Szczecinie	479
--	-----

NEKROLOGI

J. Deresiewicz, Andrzej Grodek	481
--	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Walne Zebranie członków Instytutu Zachodniego	484
Wizyty gości zagranicznych w I. Z.	489